

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Studijski program:
Filozofija
dvopredmetni preddiplomski studij

Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2019./2020.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Logika		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: srijedom 12,15-14,00, uč. 107 Seminari: Grupa A četvrtkom 10,15-12,00, uč. 401 Grupa B petkom 14,15-16, uč. 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nenad Smokrović		
	Kabinet	F-415	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Srijedom 11-12h	
	Telefon		
	e-mail	nenad@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Tomislav Čop		
	Kabinet	414	
	Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom 12,00-12.45 te Petkom 13.30-14.15	
	Telefon	051 265 637	
	e-mail	tcop1@uniri.hr/ gerovy@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Što je logika? – uvod. Iskazi, rečenice, propozicije. Argument. Prepoznavanje argumenata: argument i objašnjenje. Deduktivni i induktivni argumenti. Mape argumenata. Dedukcija: kategoričke propozicije i kategorički silogizam. Vennovi i Venn-Eulerovi dijagrami. Logičke pogreške. Teorija skupova – osnovni pojmovi. Formalna logika - uvod. Propozicijska logika – uvod.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da nakon odslušanog predmeta i položenog ispita studenti: - razlikuju osnovne pojmove u teoriji skupova te mogu primijeniti definicije i teoreme u rješavanju zadataka - mogu usporediti i razlikovati iskaze, rečenice i sudove - budu osposobljeni usporediti i razlikovati argumente i objašnjenja - mogu analizirati osnovne značajke deduktivnih i induktivnih argumenata - mogu definirati valjanost (deduktivnog) argumenta te da mogu argumentirano primijeniti Vennove i Venn-Eulerove dijagrame u provjeri valjanost kategoričkih silogizama - mogu usporediti osnovne neformalne logičke pogreške te da budu osposobljeni za argumentiranu uporabu definicija logičkih pogrešaka u analizi pojedinih argumenata - razlikuju osnovne pojmove propozicijske logike (formalna logika)			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
	Predavanja	Seminari	Konzultacije
	x	x	x
	Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad
			Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	-	
Aktivno sudjelovanje na nastavi i na Merlinu (domaće zadaće)	1	10 + 10	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25	

Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25
ZAVRŠNI ISPIT	3	30
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Copi, I.M., Cohen, C., *Introduction to Logic*, Macmillan Publishing Company.
 Newton-Smith, W.H., *Logic - An Introductory Course*, Routledge.

IZBORNA LITERATURA

Acock, M., 1985, *Informal Logic. Examples and Exercises*, Wadsworth Publishing Company. (log)
 Fogelin R.J. i Sinnott-Amstrong W., 2001, *Understanding Arguments. An Introduction to Informal Logic*, Wadsworth Group/Thomson Learning. (log)
 Gensler, H.J., 2002, *Introduction to Logic*, Routledge. (log + simb)
 Guttenplan, S., 1997, *The Languages of Logic*, Blackwell Publishers Ltd.
 Hodges W., 2001, *Logic. An Introduction to Elementary Logic*, Penguin Books.
 Kamke, E., 1950, *Theory of Sets*, Dover Publications, Inc.
 Kurepa, Đ., 1951, *Teorija skupova*, Školska knjiga Zagreb.
 Lepore, E., 2000, *Meaning and Argument. An Introduction to Logic Through Language*, Blackwell Publishing
 Monk, J.D., 1969, *Introduction to Set Theory*, McGraw-Hill Book Company
 Morse, a.P., 1965, *A Theory of Sets*, academic Press.
 Nolt, J., Royatyn D. i Varzi A., 1998, *Logic - Schaum's Outline Series*, McGraw-Hill
 Pinter, C.C., 1971, *Set Theory*, Addison-Welsey Publishing Company.
 Quine, W. Van O., 1998, *Elementary Logic*, Harvard University Press.
 Smith, P., 2003, *An Introduction to Formal Logic*, Cambridge University Press.
 Tomassi, P., 1999, *Logic*, Routledge.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati, odnosno na 42 sata predavanja/seminara (od ukupno 60 sati). Prisustvo na nastavi mora biti aktivno, što znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu, odnosno da odrade sve prethodno zadane zadaće/obaveze, da znaju osnovne pojmove i teoreme uvedene na prethodnih nastavnim jedinicama te da su osposobljeni koristiti se prethodno uvedenim simbolima. Kašnjenja na predavanja nisu dozvoljena. Mobiteli za vrijeme nastave/seminara moraju biti isključeni.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Tajnica, oglasna ploča, Merlin, elektronička pošta, mobitel

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika izvan nastavnih sati

- osobno na konzultacijama
- putem maila
- putem Merlina

- Webinar soba	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Ispit je samo usmeni.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p> <p>Korištenje literature/bilješki/podataka za vrijeme kolokvija kao i prepisivanje nije dozvoljeno te se u tom slučaju dobiva 0 bodova. Korištenje literature i prepisivanje za vrijeme kolokvija ujedno predstavlja kršenje točke 6.1.1. Etičkog kodeksa za studente/studentice Sveučilišta u Rijeci.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	10.02. i 24.02.
Proljetni izvanredni	14.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.09.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
9.10.2019.	Uvod. Što je logika i uvodni pojmovi
10./11.10.	Uvod. Što je logika - diskusija
16.10.	Rečenica i propozicija, podjela propozicija i ekvivalentnost sudova
17./18.10.	Rečenica i propozicija, podjela propozicija i ekvivalentnost sudova – primjeri i rasprava
23.10.	Argument – definicija i podjela, argument vs. objašnjenje
24./25.10.	Argument, argument vs. objašnjenje – primjeri
30.10.	Argumentativne mape
31.10.	Argumentativne mape – primjeri i diskusija
6.11.	Valjanost
7./8.11.	Valjanost – primjeri i diskusija
13.11.	Kategorički sudovi i kategorički silogizam; Vennovi i Venn-Eulerovi dijagrami
14./15.11.	Kategorički silogizmi; Vennovi i Venn-Eulerovi dijagrami – primjeri i rasprava
20.11.	Logičke pogreške*
21./22.11.	Logičke pogreške – primjeri i rasprava
27.11.	1. Kolokvij
28./29.11.	1. Kolokvij – rješenja zadataka i rasprava
4.12.	Teorija skupova – osnovni pojmovi
5./6.12.	Teorija skupova – primjeri i zadaci
11.12.	Teorija skupova – operacije nad skupovima/(2. sat) Simbolička logika – uvod
12./13.12.	Teorija skupova – primjeri i zadaci
18.12.	Logika sudova (alfabet, metajezik vs. objektni jezik, semantika i sintaksa, uvod u formalizaciju)
19./20.12.	Logika sudova – primjeri i rasprava
8.1.2020.	Logika sudova – semantika; semantičke tablice i semantička stabla
9./10.1.	Logika sudova – semantika; semantičke tablice i semantička stabla - zadaci
15.1.	Logika sudova – semantika; semantičke tablice i semantička stabla
16./17.1.	Logika sudova – semantika; semantičke tablice i semantička stabla - zadaci
22.1.	2. Kolokvij
23./24.1.	2. Kolokvij – rješenja zadataka i rasprava
29.1.	Ispravak kolokvija
30./31.1.	Pripreme za završni ispit

*1. kolokvij isključuje logičke pogreške

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći usporediti i razlikovati iskaze, rečenice i sudove.	Što je logika? – uvod. Iskazi, rečenice, propozicije.	Predavanje Objašnjavanje Analiziranje primjera	Kontinuirane provjere znanja (kolokviji) Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na seminarima Domaće zadaće Završni, usmeni ispit
Studenti će biti osposobljeni usporediti i razlikovati argumente i objašnjenja te će moći analizirati osnovne značajke deduktivnih i induktivnih argumenata. Uz to, moći će definirati valjanost (deduktivnog) argumenta.	Argument. Prepoznavanje argumenata: argument i objašnjenje. Deduktivni i induktivni argumenti. Mape argumenata.	Demonstracija rješavanja zadataka te rješavanje zadataka Praktičan rad e-učenje	
Studenti će moći argumentirano primijeniti Vennove i Venn-Eulerove dijagrame u provjeri valjanost kategoričkih silogizama.	Dedukcija: kategoričke propozicije i kategorički silogizam. Vennovi i Venn-Eulerovi dijagrami.		
Studenti će moći usporediti osnovne neformalne logičke pogreške te će biti osposobljeni za argumentiranu uporabu definicija logičkih pogrešaka u analizi pojedinih argumenata.	Logičke pogreške.		
Studenti će moći razlikovati osnovne pojmove u teoriji skupova te će moći primijeniti definicije i teoreme u rješavanju zadataka.	Teorija skupova – osnovni pojmovi.		
Studenti će moći razlikovati osnovne pojmove propozicijske logike (formalna logika).	Formalna logika - uvod./ Propozicijska logika – uvod.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Uvod u filozofiju		
Studij	Prediplomski studij filozofije		
Semestar	1.		
Akadska godina	2019/2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljkom 14:15-16:00, uč. 106 Seminar: grupa A utorkom 12:15-14:00, uč. 450; grupa B četvrtkom 12:15-14:00, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 10:45-12:15; Utorkom 14:00-15:30		
	Telefon	051/265-645	
	e-mail	bbercic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Doc.dr.sc. Filip Čeč		
	Kabinet	424	
Vrijeme za konzultacije	Utorkom 10:30-12:00; Četvrtkom 8:30-10:00		
	Telefon	051/265-649	
	e-mail	fcec@ffri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p><u>Smisao života</u>: u čemu bi se mogao sastojati, je li subjektivan ili objektivan, je li logički moguće pronaći zadovoljavajući odgovor, je li život apsurdan, je li smisleno samo ono što je neprolazno?</p> <p><u>Smrt</u>: je li moguće konzistentno zamisliti svoje vlastito nepostojanje, treba li se bojati nepostojanja, u čemu se sastoji asimetrija između prošlog i budućeg nepostojanja?</p> <p><u>Sudbina</u>: argumenti za fatalizam</p> <p><u>Sloboda volje</u>: jesmo li mogli postupiti drugačije nego što jesmo, jesu li naši postupci slobodni i u kojem smislu; deterministička dilema - jesmo li slobodni ako su naši postupci determinirani ili ako nisu; kompatibilizam i inkompatibilizam?</p> <p><u>Moralna odgovornost</u>: kriterij moralne odgovornosti; je li moralna odgovornost spojiva s determinizmom?</p> <p><u>Konzekvencijalizam</u>: utilitarizam, princip najveće sreće, negativni utilitarizam, utilitarizam čina i utilitarizam pravila.</p> <p><u>Deontologija</u>: vrste dužnosti, legalitet i moralitet, konzekvencijalizam i deontologija, partikularizam.</p> <p><u>Aretička etika</u>: vrline, svodivost vrline.</p> <p><u>Društveni ugovor</u>: amoralist i anarhist, redukcija moralnosti na vlastiti interes, uvjeti sklapanja pravednog ugovora.</p> <p><u>Znanje</u>: klasična definicija znanja, protuprimjeri, skeptički argumenti: iz relativnosti, iz kriterija, iz mogućnosti pogreške.</p> <p><u>Um</u>: jesu li um i tijelo jedno te isto ili nešto različito, jesam li ja isto što i svoje tijelo; karakteristike mentalnog, odnos mentalnog i fizičkog: fizikalizam, dualizam.</p> <p><u>Bog</u>: doslovno i preneseno shvaćanje religijskog diskursa, evidencijalizam i fideizam, argumenti za postojanje boga, Eutifronova dilema, presumpcija ateizma, <i>fine tuning</i> argument i antropički princip.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Student će biti u stanju izložiti najvažnije argumente protiv straha od smrti.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne etičke pozicije.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u raspravi o slobodi volje.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne meta-etičke pozicije.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji uma.</p> <p>Student će biti u stanju primijeniti Eutifronovu dilemu.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji religije.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave		
Kontinuirana provjera znanja 1	2	30
Kontinuirana provjera znanja 2	2	30
ZAVRŠNI ISPIT	2	40
UKUPNO		100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

B. Berčić: Filozofija 1 i Filozofija 2, IBIS-grafika, Zagreb, 2012.

http://www.ibis-grafika.hr/ibisStaticBak/download/Bercic_Filozofija_e-izdanje.pdf

IZBORNA LITERATURA

Thomas Nagel: Što sve to znači?, KruZak, Zagreb, 2002.

Nigel Warburton: Filozofija - osnove, KruZak, Zagreb, 1999.

Simon Blackburn: Poziv na misao, AGM, Zagreb, 2002.

Harry Frankfurt: Kenjaža, Algoritam, Zagreb, 2006.

Cornman, Lehrer & Pappas: Philosophical Problems and Arguments – An Introduction, Hackett Publishing Co, 1992.

John Hospers: An Introduction to Philosophical Analysis, London, 1977.

Robert M. Martin: There Are Two Errors In The The Title Of This Book, a sourcebook of philosophical puzzles, paradoxes and problems, Ontario, Canada, 1992.

Jonathan Westphal: Philosophical Propositions, Routledge, 1998.

Thomas Mautner: The Penguin Dictionary of Philosophy, Penguin Books, 2000.

Simon Blackburn: Oxford Dictionary of Philosophy, Oxford University Press, 1996.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 75% predavanja. Studenti su dužni izložiti seminarski rad. Neizvršavanje obaveza rezultirati će smanjenjem ocjenskih bodova. Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka i na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

E-mail, konzultacije, oglasna ploča, usmeno na nastavi.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mail, konzultacije, usmeno na nastavi.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Vidi pod sustav ocjenjivanja.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17.02.
Prolječni izvanredni	14.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	P: <u>Smisao života</u> ; u čemu bi se mogao sastojati, je li subjektivan ili objektivan, je li logički moguće pronaći zadovoljavajući odgovor, je li život apsurdan, je li smisleno samo ono što je neprolazno? S: Uvod + podjela seminara
21.10.2019.	P: <u>Smrt</u> : je li moguće konzistentno zamisliti svoje vlastito nepostojanje, treba li se bojati nepostojanja, u čemu se sastoji asimetrija između prošlog i budućeg nepostojanja? S: Bog (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
28.10.2019.	P: <u>Sudbina</u> : argumenti za fatalizam. S: Ispravno i pogrešno (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
4.11.2019.	P: <u>Sloboda volje</u> : jesmo li mogli postupiti drugačije nego što jesmo, jesu li naši postupci slobodni i u kojem smislu; deterministička dilema - jesmo li slobodni ako su naši postupci determinirani ili ako nisu; kompatibilizam i inkompatibilizam? S: Politika (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
11.11.2019.	P: <u>Moralna odgovornost</u> : kriterij moralne odgovornosti; je li moralna odgovornost spojiva s determinizmom? S: Vanjski svijet (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
18.11.2019.	P: <u>Konzekvencijalizam</u> : utilitarizam, princip najveće sreće, negativni utilitarizam, utilitarizam čina i utilitarizam pravila. S: Znanost (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
25.11.2019.	Kolokvij S: Duh (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
2.12.2019.	P: <u>Deontologija</u> : vrste dužnosti, legalitet i moralitet, konzekvencijalizam i deontologija, partikularizam. S: Umjetnost (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
9.12.2019.	P: <u>Aretička etika</u> : vrline, svodivost vrlina. S: kolokvij (poglavlje iz knjige Warburton, N. 1995. <i>Filozofija – osnove</i> . KruZak. Zagreb.)
16.12.2019.	P: <u>Društveni ugovor</u> : amoralist i anarhist, redukcija moralnosti na vlastiti interes, uvjeti sklapanja pravednog ugovora. S: Sloboda volje (poglavlje iz knjige Thomas Nagel: <i>Što sve to znači?</i> , KruZak, Zagreb, 2002.)
13.1.2020.	P: <u>Znanje</u> : klasična definicija znanja, protuprimjeri, skeptički argumenti: iz relativnosti, iz kriterija, iz mogućnosti pogreške. S: Smrt (poglavlje iz knjige Thomas Nagel: <i>Što sve to znači?</i> , KruZak, Zagreb, 2002.)
20.1.2020.	P: <u>Stvarnost</u> : Realizam, Antirealizam S: Smisao života (poglavlje iz knjige Thomas Nagel: <i>Što sve to znači?</i> , KruZak, Zagreb, 2002.)
27.1.2020.	P: <u>Um</u> : jesu li um i tijelo jedno te isto ili nešto različito, jesam li ja isto što i svoje tijelo; karakteristike mentalnog, odnos mentalnog i fizičkog: fizikalizam, dualizam. S: Osobni identitet (poglavlje iz knjige Simon Blackburn: <i>Poziv na misao</i> , AGM, Zagreb, 2002.)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Student će biti u stanju	Epikurov i Lukrecijev	Predavanja, rad na tekstu, rasprava	Kolokviji, ocjena

izložiti najvažnije argumente protiv straha od smrti.	argument protiv straha od smrti.	na nastavi.	izlaganja, usmeni ispit.
Student će biti u stanju razlikovati osnovne etičke pozicije.	Konzekvencijalizam, deontologija i aretička etika.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u raspravi o slobodi volje.	Determinizam, kompatibilizam, libertarijanizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne meta-etičke pozicije.	Naturalizam, emotivizam, intuicionizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji uma.	Fizikalizam, dualizam, funkcionalizam, bihejviorizam.		
Student će biti u stanju primijeniti Eutifronovu dilemu.	Realizam i antirealizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji religije.	Evidencijalizam i fideizam.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Estetika
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	3.
Akadska godina	2018/2019
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: četvrtak 8:00 – 10:00, uč. 401 Seminari grupa A: petkom 16,15-18 sati od 11.10.-29.11.2019., a od 6.12.2019.-31.1.2020. od 12,15-14 sati, (401/402) Seminari grupa B: petak, 14:15 – 16:00, 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr.sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	425
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 12:00 – 13:30 Petak: 10:15 – 12:00
Telefon	051/265-639
e-mail	ividmar@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc.dr.sc. Ana Gavran Miloš
Kabinet	426
Vrijeme za konzultacije	Gavran Miloš: četvrtkom od 16-17.30; petkom od 10.30-12.00
Telefon	051 265 640
e-mail	anag@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Nastava na kolegiju estetika organizirat će se oko dva tematska područja:</p> <p>A) Estetika i filozofija umjetnosti. U ovom djelu naglasak je na problemu definicije umjetnosti i umjetničkog djela, obrađuju se tradicionalne definicije umjetnosti poput reprezentacionalističke, ekspresivističke i formalističke definicije, zatim analiza umjetnosti kroz pojam estetskog iskustva, te tri moderna pristupa problemu određenja umjetnosti (teorija otvorenog pojma, institucionalna teorija i povijesna teorija umjetnosti).</p> <p>B) Estetika kao filozofska disciplina – tematske jedinice koje će se obrađivati uključuju povijesni razvoj estetike, značenje termina estetika, odnos estetike prema drugim filozofskim disciplinama, centralne pojmove estetike (estetska svojstva, estetsko iskustvo, estetski sudovi), ljepota, uzvišeno i ružno, ukus, estetski sudovi i nesuglasje, genijalnost i kreativnost, suvremena estetika</p> <p>Na seminarima je naglasak stavljen na povijesni pregled osnovnih estetskih pozicija kod najznačajnijih autora iz antike i moderne filozofije (Platon, Aristotel, Hume, Kant, Nietzsche, Danto).</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Kolegij studentima pruža iscrpan konglomerat znanja o estetici kao filozofskoj disciplini na način da ih kroz kritički, povijesno-problemski pristup analizi pojma umjetnosti senzibilizira za efikasnije i kompetentnije razumijevanje umjetničkih, kreativnih praksi.</p> <p>Ukoliko ispuni sve obaveze unutar kolegija, te položi završni ispit, student/ica će biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniti i analizirati temeljne estetske pojmove 	

2. Razlikovati ključne pravce unutar povijesne rasprave o estetici
3. Objasniti i analizirati različita stajališta o estetici koja su zastupali teoretičari umjetnosti od antike do postmodernizma
4. Analizirati i objasniti tekstove u kojima su aplicirane pojedine estetičke teorije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
+	+	+	+
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		+	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,5	5%
Kontinuirana provjera znanja 1 (P)	5,5	30%
Kontinuirana provjera znanja 2		35%
ZAVRŠNI ISPIT		30%
UKUPNO		100

Kontinuirana provjera znanja na kolegiju Estetika provodit će se kroz dva kolokvija i na završnom ispitu.

Kolokvij 1 pokrivat će dio gradiva predavanja, a na njemu će biti moguće ostvariti maksimalno 30 ocjenskih bodova. Kolokviji 2 pokrivat će gradivo prvog dijela seminara a na njemu će biti moguće ostvariti maksimalno 35 ocjenskih bodova. Završni ispit obuhvaćat će gradivo predavanja i seminara, a na njemu će biti moguće ostvariti maksimalno 30 ocjenskih bodova. Za pohađanje nastave i aktivnost na nastavi moguće je ostvariti maksimalno 5 ocjenskih bodova.

Svi kolokviji i završni ispit sastojat će se od zadataka objektivnog tipa, zadataka alternativnoga izbora, nadopunjavanja, esejskih pitanja, te pitanja kojima je cilj provjeriti razumijevanje izvornih tekstova.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Platon, Država III, X
 Aristotel, Poetika
 David Hume, O mjerilu ukusa

Immanuel Kant, Kritika rasudne moći
Arthur Danto, Preobražaj svakidašnjeg
Friedrich Nietzsche, Rođenje tragedije
Noel Carroll, Philosophy of Art
Sibley, Approaches to aesthetics (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

Feagin S. & P. Maynard, *Aesthetics*, OUP
Goodman N. (2002/1976), *Jezici umjetnosti*, Kruzak
Lamarque P. & S.H. Olsen (2008), *Aesthetics and the Philosophy of Art*, OUP
Nanay B. (2016), *Aesthetics as philosophy of perception*, OUP
Kivy P. (2001), *The Possessor and the Possessed*:OUP .
Kivy P. (2015), *De Gustibus: Arguing About Taste and Why We Do It*, OUP
Davies S. (2012), *The Artful Species*, Oxford UP
Currie Greg, M. Kieran, A. Meskin & J. Robson, ur. (2014), *Aesthetics and the Sciences of Mind*, OUP

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu, izvršavati zadane obaveze (redovito čitati zadanu literaturu i sudjelovati u diskusijama. Studenti smiju izostati 3 puta, svaki sljedeći izostanak utjecat će na konačnu ocjenu. Student je dužan, u slučaju izostanka, na prvi idući sat poslije izostanka donijeti liječničku ispričnicu kojom opravdava izostanak. Naknadno primljene ispričnice neće se uvažiti i izostanak će se smatrati neopravdanim. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta. Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije
Oglasna ploča Odsjeka
Web stranice fakulteta i odsjeka

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, E-poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	13. veljače 2020. 27. veljače 2020.
Proletni izvanredni	16. travnja 2020.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	3. rujna 2020. 10. rujna 2020

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
	Predavanja

10.10.	Uvodno predavanje: upoznavanje sa sadržajem kolegija Estetika i/vs. filozofija umjetnosti
17.10.	Problem definiranja umjetnosti
24.10.	Reprezentacionizam
31.10.	Ekspresivizam
7.11.	Formalizam
14.11.	Estetske definicije umjetnosti Suvremeni pristupi definiciji umjetnosti
21.11.	Vrijednost umjetnosti
28.11.	Umjetnost i ljudske prakse
5.12*.	Kolokvij
12.12.	Estetika kao filozofska disciplina
19.12.	Osnovni pojmovi estetike
9.1.	Lijepo, ružno, uzvišeno
16.1.	Ukus, estetski sudovi i neslaganje
23.1.	Imaginacija, genijalnost i kreativnost
30.1.	Suvremena estetika
	Seminari: studenti su dužni pročitati tekst i aktivno sudjelovati u seminaru.
11.10.	Platon: Država III
18.10.	Platon: Država X
25.10.	Aristotel: <i>Poetika</i>
8.11.	Nietzsche: <i>Rođenje tragedije</i>
15.11.	Hume: <i>O mjerilu ukusa</i>
22.11.	Danto, <i>Preobražaj svakidašnjeg</i>
29.11.	Danto, <i>Preobražaj svakidašnjeg</i>
6.12.	Kolokvij
13.12.	Kant: <i>Kritika moći suđenja</i> (Prva knjiga, <i>Analitika lijepoga</i>)
20.12.	Kant: <i>Kritika moći suđenja</i> (Druga knjiga, <i>Analitika lijepoga</i>)
10.1.	Kant: <i>Kritika moći suđenja</i> (Druga knjiga, <i>Analitika uzvišenoga</i>)
17.1.	Kant: <i>Kritika moći suđenja</i> ((Druga knjiga, <i>Dedukcija</i>)
24.1.	Kant: <i>Kritika moći suđenja</i> (Druga knjiga, <i>umjetnost, genije</i>)
31.1.	Zaključna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti i analizirati temeljne estetske pojmove	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Razlikovati ključne pravce unutar povijesne rasprave o	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata

estetici		rasprave, konceptualne mape	na seminarima
Objasniti i analizirati različita stajališta o estetici koja su zastupali teoretičari umjetnosti od antike do postmodernizma	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Analizirati i objasniti tekstove u kojima su aplicirane pojedine estetičke teorije	Gradivo kolegija, tekstovi	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Epistemologija
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	5.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: 401, 16.15 -18.00 Seminari: grupa A: 14.15 – 16.00, grupa B: 18:15 – 20.00
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	DA
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak - 12.00 -13.30 sati, Srijeda - 15.00 – 16.30 ili prema dogovoru
Telefon	051/265-644
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Andrea Mešanović
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije	Četvrtak - 12.00 -13.30 sati, Srijeda - 15.00 – 16.30 ili prema dogovoru
Telefon	
e-mail	amesanovic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. Upoznavanje s temeljnim pojmovima teorije spoznaje: znanje, istina, opravdanje, vjerovanje te s temeljnim tradicionalnim problemima teorije spoznaje: izvor spoznaje, sposobnosti spoznaje, doseg spoznaje, izvjesnost spoznaje</p> <p>2. Upoznavanje s klasičnim povijesno-filozofskim problemima teorije spoznaje, spoznajno-teorijskim pozicijama i njihovim predstavnicima: empirizam F. Bacona, J. Locke, G. Berkeley, D. Hume i T. Reida, racionalizam R. Descartesa i G.W. Leibniza, teorija spoznaje I. Kanta, iracionalizam A. Augustina i A. Schopenhauera, apriorizam (od Platona do J.Fodora i N.Chomskog i dr.</p> <p>3. Skepticizam: antički i moderni skepticizam (Piron, Agripa, R. Descartes, D. Hume, B. Stroud, P. Unger), vrste skepticizma; princip zatvorenosti (G.E. Moore); skepticizam i naturalizam (D. Hume, L. Wittgenstein, P. Strawson); teorije relevantnih alternativa (J.L. Austin, R. Nozick, A. Goldman), kontekstualizam (K. DeRose, S. Cohen), relativizam (M. Williams, S. Stich), semantički pristupi (H. Putnam, D. Davidson).</p> <p>4. Deskriptivna i normativna epistemologija: unutar normativnog pristupa upoznavanje s problematikom teorije opravdanja i teorija istine; teorije opravdanja - koherentizam (W.O.Quine, K. Lehrer, L. Bonjour i dr.), fundacionalizam (A. J. Ayer, W. Alston, C.I. Lewis i dr.) i relijabilizam (F. Dretske, D.M.Armstrong, A.I.Goldman i dr.) Teorije istine (korespondencijska, koherentistička, deflacijska teorija istine, pragmatička teorija istine, verifikacionistička i dr.); internalizam i eksternalizam (D. Armstrong, A.I.Goldman, R. Chisholm, K. Lehrer, H. Kornblith).</p> <p>5. Naturalizam i normativizam u epistemologiji: projekt naturaliziranja epistemologije (W.O.Quine, F.Dretske, Ph. Kitcher, A.Goldman i dr.); odnos epistemologije i prirodnih znanosti; normativizam i deontološki pristup (J. Kim, L. Bonjour, R. Chisholm i dr.); epistemologija vrline (E. Sosa, L. Zagzebski)</p> <p>6. Problem realizma i anti-realizma (idealizma) u spoznajnoj teoriji: metafizički i epistemološki realizam i anti-realizam, mogućnost istinite i objektivne spoznaje vanjskog svijeta, subjektivni doprinos, projekcija (J. Locke, G. Berkeley, I. Kant, H. Reichenbach, H. Putnam, S. Blackburn, M. Devitt, C.Wright, R. Fumerton i dr.)</p> <p>7. Razmatranje spoznajnih sposobnosti ili mehanizama spoznaje: percepcija, zaključivanje, memorija, intuicije, svijest, svjedočanstvo; ekološki pristup objašnjenju percepcije J.J.Gibsona, kognitivistička teorije percepcije R.L.Gregoryja, modularna teorija percepcije J. Fodora, teorija dvostrukog aspekta J. Normana, kauzalna teorija percepcije H.P. Gricea, direktni i indirektni realizam; teorije o apriornoj spoznaji S.A. Kripkea, Ph. Kitchera i dr., teorije o memoriji M. Dummeta i T. Burgea, teorije o introspekciji T. Burgea, P. Boghossiana; teorije racionalnosti D.Davidsona, R.Chisholma, S. Sticha, J. Elstera i dr., heuristika Khanemana - Tverskog, i dr.)</p>	

8. Socijalna epistemologija: A.I. Goldman, Strogi program (D.Bloor, B.Barnes, S. Shapin), narav i spoznajno-teorijski status svjedočanstva (D.Hume, Th.Reid, R.Descartes, J.Locke, C.A.J. Coady, T. Burge, M. Dummett, A. Plantinga, i dr.), razmatranje problema racionalnog konsenzusa u znanosti i društvu (C. Wagner i K.Lehrer) i dr.

9. Razrada skupine posebnih problema: sintetički i analitički sudovi (I.Kant, Bečki krug, W.O.Quine), intencionalnost (J. Searle), definicija znanja (E.Gettier, R. Nozick), evolucijska spoznajna teorija (K. Popper, Campbell, E.Sober, S.Stich), racionalnost emocija (R. de Sousa), odnos teorije spoznaje i filozofije znanosti, metodologije i logike i dr.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Student/studentica će nakon položenog ispita biti u stanju:

- objasniti temeljne epistemološke pojmove: znanje, istina, opravdanje
- opisati i usporediti različite izvore spoznaje (percepcija, razum, svijest, memorija, svjedočanstvo)
- opisati i usporediti realizam i anti-realizam u epistemologiji
- objasniti u čemu se sastoji pozicija skepticizma i moguće odgovore na skeptički izazov
- objasniti i usporediti tradicionalne teorije opravdanja (fundacionalizam, koherentizam, relijabilizam)
- objasniti razliku između evidencijalizma i eksternalizma
- objasniti i usporediti teorije istine
- objasniti Gettierov problem i moguća rješenja
- objasniti odnos deskriptivne i normativne epistemologije
- analizirati razliku između skepticizma i relativizma
- opisati i objasniti odnos između individualne i socijalne epistemologije

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	2	0
Aktivnost u nastavi		10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30
Kontinuirana provjera znanja 2 (seminarski rad)	1,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	2	30
UKUPNO		100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Napomena: Studenti imaju mogućnost pohađanja organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) i aktivnosti koje su vezana za sadržaj kolegija ili koje predlaže nositelj kolegija. Pohađanjem organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) studenti mogu ostvariti bodove koji mogu biti uključeni u konačno bodovanje svih aktivnosti koje student ima obvezu ispuniti da bi položio kolegij. U obzir će se uzeti maksimalno 3 aktivnosti u kojima student sudjeluje, a svaka aktivnost nosi 2 boda.

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave i uključena je u redovitu satnicu.

Kolokviji: tijekom semestra pišu se dva kolokvija: prvi nakon prve cjeline obrađenog nastavnog sadržaja na predavanjima, a drugi na kraju semestra koji se odnosi na nastavne sadržaje obrađene na seminarima. Oba kolokvija su pismena i sastoje se od zadataka objektivnog tipa, višestrukog izbora i analize teksta. Na svakoj provjeri znanja moguće je ostvariti ukupno trideset bodova ili ukupno 60 bodova.

Završni ispit: Završni ispit obuhvaća pismeni rad u formi eseja na zadane teme među kojima se bira

jedna od ponuđenih. Na završnom ispitu moguće je ostvariti ukupno 30 bodova.

Pristup popravku kolokvija

Popravci kolokvija se organiziraju pri kraju semestra izvan redovite nastave.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Zvonimir Čuljak (ur.), *Vjerovanje, opravdanje i znanje: Suvremene teorije znanja i epistemičkog opravdanja* Zagreb, Ibis grafika, 2003
- Johnatan Dancy: *Uvod u suvremenu spoznajnu teoriju*, Zagreb, Hrvatski sudiji, 2001
- J. Greco i E. Sosa (ur.), *Epistemologija: Vodič u teorije znanja*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2004.
- Snježana Prijić: *Oko i svijet*, Rijeka, 1995.
- Snježana Prijić-Samaržija: *Društvo i spoznaja*, Zagreb, 2000.
- Snježana Prijić Samaržija i Ana Gavran Miloš: *Antička i novovjekovna epistemologija*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2011.

IZBORNA LITERATURA

- Rene Descartes: *Meditacije o prvoj filozofiji*, u E. Husserl, *Kartezijanske meditacije*, Zagreb, SSO, 1975.
- John Locke: *Ogled o ljudskom razumu I i II*, Beograd, Kultura, 1962.
- David Hume: *Istraživanje o ljudskom razumu*, Zagreb, Naprijed, 1988
- George Berkeley: *Odabrane filozofske rasprave (Rasprava o načelima ljudske spoznaje, Tri dijaloga između Hylasa i Philonousa)*, Zagreb, KruZak, 1999.
- Gottfried Wilhelm Leibniz: *Novi ogled o ljudskom razumu*, Sarajevo, Veselin Masleša, 1986.
- Platon: *Država*, Zagreb, Liber, 1977.
- Platon: *Teetet*, u Platon, *Phileb i Teetet*, Zagreb, Naprijed, 1979.
- Platon, *Menon*, Beograd, BIGZ, 1970.
- Aristotel: *O duši*, u Aristotel: *O duši/Nagovor na filozofiju*, Zagreb, Naprijed, 1987.
- I. Kant: *Kritika čistog uma*, Zagreb, Matica Hrvatska, 1987.
- L. Wittgenstein: *Filozofska istraživanja*, Zagreb, Nakladni Zavod Globus, 1998.
- W. O. Quine: *Riječ i predmet*, Zagreb, KruZak, 1999.
- T. Kuhn: *Struktura znanstvenih revolucija*, Zagreb, Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, 1999.
- W. James: *Pragmatizam*, Zagreb, Ibis grafika, 2001.
- N. Chomsky: *Gramatika i um*, Beograd, Nolit, 1972.
- G. Petrović: *Od Locke do Ayera*, Beograd, Kultura, 1964.
- G. Petrović: *Suvremena filozofija*, Zagreb: Školska knjiga, 1979.
- G.E. Moore, "The Defence of Common Sense", London, Contemporary British Philosophy, 1925.
- T. Reid, *Inquiry and Essays*, u R. E. Beanblossom i K. Lehrer (ur.), Hackett Publishing Company, Indianapolis, 1983.
- J. Kim & E. Sosa (ur.), *Epistemology: An Antology*, London, Blackwell, 2000
- S. Bernecker & F. Dretske (ur.), *Knowledge: Readings in contemporary epistemology*, Oxford, Oxford University Press, 2000
- R. Audi: *Epistemology*, London, Rautledge, 2003
- Linda M. Alcoff (ur.), *Epistemology: The Big Questions*, London, Blackwell, 1998
- L. Bonjour: *The Structure of Empirical Knowledge*, Cambridge, Mass, Harvard University Press, 1985.
- F. Dretske: *Knowledge and the Flow of Information*, Cambridge, MA, MIT Press, 1981
- A.I. Goldman, A., (1986), *Epistemology and Cognition*, Cambridge, MA: Harvard University Press

- G. Harman: Change in View, Cambridge, MA: MIT Press, 1986
- Naturalizing Epistemology, Hilary Kornblith (ur.), Cambridge, MA: Harvard University Press, 1985
- W.O. Quine: Ontological Relativity and Other Essays, New York, Columbia University Press, 1969
- S. Stich: Fragmentation of Reason, Cambridge, MA: Bradford Books/MIT Press, 1990
- C. Wagner i K. Lehrer: Rational Consensus in Science and Society, Dordrecht, 1981.
- C.A.J. Coady: Testimony: A Philosophical study, Oxford, 1992.
- Bender, J.W., (ur), The Current State of the Coherence Theory, Dordrecht, Kluwer Academic Publishers, 1989.
- Fricker, E. (1995) , "Telling and Trusting: Reductionism and Anti-Reductionism in the Epistemology of Testimony", Mind, Vol. 104. br. 414.
- Kitcher, P., (1990) , "The Division of Cognitive Labour", The Journal of Philosophy, Vol. LXXXVII, br. 1.
- Lehrer, K., i Wagner, C., (1981) , Rational Consensus in Science and Society, Dordrecht, Reidel Publishing Company.
- Lewis, C.I., "The Bases of Empirical Knowledge", u Empirical Knowledge, ur. Chisholm, R.M. i Schwartz, R.J., New Jersey, Englewood Cliffs, 1973.
- Moser, P. K., (1985) , Empirical Justification, Dordrecht, D. Reidel Publishing Company.
- Pettit, P. (1993) , Common Mind, Oxford, Oxford University Press.
- Plantinga, A., (1994), Warrant and Proper Function, Oxford, Oxford University Press.
- Pollock, J., (1974), Knowledge and Justification, Princeton, Princeton University Press;
- Popper, K.R., (1972) , Objective Knowledge, Oxford, Oxford University Press.
- **Sosa, E., (1991) , Knowledge in Perspective, Cambridge, Cambridge University Press**

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg broja opravdanih izostanka pisat će dodatni seminarski rad na zadanu temu. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju
 Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju
 Elektronička pošta
 Tajništvo Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija
 Elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisano polaganje ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	06. i 20. 02. 2019.
Proletni izvanredni	16. 04. 2019.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	03. i 10.09. 2019.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
14.10	Uvod: Povijest epistemologije
21.10	Individulana i socijalna epistemologija

28.10	Znanje: Vjerovanje, opravdanje, istina
4.11	Izvori vjerovanja: percepcija
11.11	Izvori vjerovanja: razum i svijest
18.11	Izvori vjerovanja: memorija i svjedočanstvo
25.11	Realizam i antirealizam
2.12	Teorije istine
9.12	Obrat vrijednosti – epistemologije vrline
16.12	Kolokvij 1
13.1	Relativizam
20.1	Socijalni konstruktivizam i socijalna epistemologija
27.1	Kolektivna epistemologija
	NAZIV TEME (SEMINAR)
14.10	Uvod: dogovor oko načina rada, upoznavanje sa sadržajem kolegija Analiza znanja: trodijelna definicija
21.10	Definicija znanja (Platon: Teetet)
28.10	Definicija znanja (Gettier i problemi s trodijelnom definicijom; E. Gettier: Je li opravdano istinito vjerovanje znanje?)
4.11	Teorije opravdanja (fundacionalizam, koherentizam) i Teorije opravdanja (relijabilizam)
11.11	Teorije opravdanja (Internalizam/eksternalizam) i Teorije opravdanja (kontekstualizam, naturalizam)
18.11	Racionalnost i racionalnost: Intuicije i heuristika
25.11	Iracionalnost prilikom odlučivanja – zaključivanja (Jesmo li predivdljivo iracionalni? Što možemo naučiti iz svoje iracionalnosti?)
2.12	Racionalnost i iracionalnost unutar arhitekture izbora (Uloga institucija prilikom odlučivanja)
9.12	Organizacijska epistemologija (uloga epistemologije u organizaciji institucije)
16.12	Epistemologija institucije (organizacijska epistemologija i institucijsko znanje)
13.1	Epistemologija institucije (institucijsko djelovanje)
20.1	Uloga autoriteta / eksperata u institucijama
27.1	Kolokvij (seminarski rad)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Ishod 1.	1.,2.,3.,4.,5.,6.	Predavanje, analiziranje teksta – primjera	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 2.	2.,3.,4.,5.,6.	Predavanje, analiziranje teksta – primjera, rad na tekstu	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 3.	6., i 7.	Predavanje, analiziranje primjera	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej

Ishod 4.	1., 2., 3., 4., 5.,6.	Predavanje, uspoređivanje pojmova, rad na tekstu	seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 5.	5.,6., 7., 8.,	Predavanje, analiziranje teksta – primjera, rad na tekstu	seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 6.	7., 8.,9.,	Predavanje, analiziranje teksta – primjera, rad na tekstu	seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 7.	9., 10.,	Predavanje, kompariranje, analiziranje pojmova	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 8.	10., 11., 12.	Predavanje, kompariranje, analiziranje pojmova i suradničko učenje i izdvajanje prednosti	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 9.	10., 11., 12.,13.	Predavanje, analiziranje i kompariranje pojmova, suradničko učenje	seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 10.	10., 11., 12.,13.	Predavanje, analiziranje i kompariranje pojmova, suradničko učenje	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej
Ishod 11.	10., 11., 12.,13.	Predavanje, analiziranje i kompariranje pojmova, suradničko učenje	Kolokvij, seminarski rad, završni ispit-esej

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija kao sustav. Povijest klasičnog njemačkog idealizma		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	5.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja ponedjeljkom 10,15-12,00 sati, uč. 401 Grupa A petkom 8,15-10,00 sati, uč. 401 Grupa B petkom 10,15-12,00 sati, uč. 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Predrag Šustar		
	Kabinet	F-413	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom i petkom 10-11.30h te po dogovoru		
	Telefon	265-795	
	e-mail	psustar@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Zdenka Brzović		
	Kabinet	F-413	
	Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom i petkom od 10:30-12:00	
	Telefon	265-795	
	e-mail	zdenka@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Cilj je ovog kolegija upoznati studente s filozofijom I. Kanta, poslije-kantovskim razdobljem, kao i s temeljnim odrednicama i značajem filozofskih sustava koji su uslijedili, primjerice, specifičnim sustavom Hegelovog idealizma. Vodit će se računa da se studentima ukaže na one probleme, pitanja i filozofske argumente ove tradicije koji imaju najveći odjek u recentnim filozofskim raspravama te šire.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
1) čitanje s razumijevanjem klasičnih tekstova moderne i suvremene filozofije; 2) sposobnost/vještina izrade samostalnog rada; 3) primjena u razumijevanju suvremenih rasprava.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kolokvij	0,5	15	
Aktivnost u nastavi	1	15	
Seminarski rad	2,5	40	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	6	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 			

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA *(sukladno temama)

1. A. Breitenbach and M. Massimi (eds) (2017), *Kant and the Laws of Nature*, Cambridge University Press, Cambridge-New York.
2. R. Kukla (ed.) (2006), *Aesthetics and Cognition in Kant's Critical Philosophy*, Cambridge University Press, Cambridge-New York.
3. H. Ginsborg (2013), *Kant's Aesthetics and Teleology*, "Stanford Encyclopedia of Philosophy" (on-line; free access).
4. P. Šustar (2019), *Harmonia mundi. Kantova teorija empirijske spoznaje*, Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci, Rijeka.
5. P. Godfrey-Smith (2014), *Philosophy of Biology*, Princeton University Press, Princeton.
6. I. Kant (1790 [1976]), *Kritika moći suđenja*, prev., Naprijed, Zagreb.
7. I. Kant (1783 [1953]), *Prolegomena za svaku buduću metafiziku*, prev. u ID., *Dvije rasprave*, Matica hrvatska, Zagreb.
8. I. Kant (1781/1787 [1984]), *Kritika čistoga uma*, prev., Matica hrvatska, Zagreb.
9. S. Körner (1955), *Kant*, Penguin, Harmondsworth, England.
10. J. V. Biroker (2006), *Kant's 'Critique of Pure Reason': An Introduction*, Cambridge University Press, Cambridge-New York.
11. G. Dicker (2004), *Kant's Theory of Knowledge: An Analytical Introduction*, Oxford University Press, Oxford-New York.

IZBORNA LITERATURA

1. D. Barbarić (ur.) (1998), *Filozofija njemačkog idealizma*, Hrestomatija filozofije sv. 6, Zagreb.
2. A. Breitenbach and M. Massimi (eds) (2017), „Laws of Nature: Historical and Contemporary Perspectives“, *The Monist* (100), special issue.
3. I Goy and E. Watkins (eds) (2014), *Kant's Theory of Biology*, W. de Gruyter, Berlin-New York.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni pohađati predavanja i seminare. Mogući su izostanci u okviru Pravilnika.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- preko Merlina;
- preko mrežnih stranica Fakulteta;
- preko zajedničke e-pošte studenata;

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- u terminima konzultacija te po dogovoru;
- preko *Merlina*;
- putem e-pošte;

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno; usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

NB Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski | 13.2. i 27.2.

Proljetni izvanredni	16.4.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	3. i 10.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvod u sadržaj kolegija
14.10.	Načini razumijevanja (1): zakoni
18.10.	Seminar: Uvod u Kantovu filozofiju i podjela tema seminarskih izlaganja
21.10.	Načini razumijevanja (2): mehanizmi i znanstveni modeli
25.10.	Kantov kritički projekt
28.10.	Znanstveno objašnjenje i predviđanje
4.11.	Kantova podjela ljudskih spoznajnih moći (1)
8.11.	Seminar Mogućnost metafizike
11.11.	Kantova podjela ljudskih spoznajnih moći (2)
15.11.	Seminar A priori/a posteriori, analitičko/sintetičko
18.11.	Refleksivna i određivalačka moć suđenja
22.11.	Seminar Osjetilni uvjeti iskustva: prostor i vrijeme (1)
25.11.	Formiranje (empirijskih) pojmova
29.11.	Seminar Osjetilni uvjeti iskustva: prostor i vrijeme (2)
2.12.	Opći (a priori) zakoni prirode
6.12.	Seminar Metafizička dedukcija
9.12.	Kolokvij (predavanja)
13.12.	Seminar Transcendentalna dedukcija
16.12.	Posebni/partikularni (empirijski) zakoni prirode (1)
20.12.	Seminar Uzročnost
10.1.	Seminar Phenomena i noumena
13.1.	Posebni/partikularni (empirijski) zakoni prirode (2)
17.1.	Seminar Antinomije: determinizam, sloboda volje
20.1.	Zakoni u biologiji
24.1.	Seminar Zaključak: Kantov transcendentalni idealizam
27.1.	Kako objašnjavamo funkcioniranje organizama?
31.1.	Zaključne napomene

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
čitanje s	Cjelokupni sadržaj	Rad na tekstu	Kolokvij, izlaganje

razumijevanjem klasičnih tekstova moderne filozofije	kolegija		seminarskih radova
Sposobnost/vještina izrade samostalnog studentskog rada iz područja Kantove filozofije i/ili srodnog istraživačkog područja	Sadržaj seminarskog dijela kolegija	Rad na tekstu, pisanje	Seminarski rad

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Analitički marksizam
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 10,15-12h, učionica 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. Neven Petrović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 18-19,30h, utorkom 12-13,30h
Telefon	051 265 647
e-mail	npetrovic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1) U uvodnom dijelu kolegija objašnjava se što je analitički marksizam i zbog čega je značajan, zatim se spominju glavne, velike teme marksističke filozofije te se izlaže kako su one, u glavnim crtama, izražene u Marxovim i Engelsovim programatskim i pristupačnijim tekstovima, kao što su npr. <i>Komunistički manifest</i> i <i>Nadnica, cijena i profit</i>. (6h)</p> <p>2) Nakon toga prelazi se na izlaganje i suvremenu analizu konkretnih pitanja koja je marksizam uveo razvijajući svoju teoriju povijesti. To su npr: što su proizvodne snage, od čega se sastoji ekonomska struktura društva, što su proizvodni odnosi, što je baza a što nadgradnja društva i kakva je njihova međusobna veza, što je fetišizam, koja je logika razvoja povijesti, kako funkcionira kapitalizam, što je eksploatacija i slično. Pri tome se prvenstveno uzima u obzir proslavljena interpretacija G.A. Cohena, koji modernim analitičkim oruđima preispituje Marxove teze i pokušava procijeniti što od njih može proći kroz filter tih suvremenih dostignuća (18h).</p> <p>3) Iduća faza kolegija obuhvaća marksističke teme koje imaju moralnu, tj. vrijednosnu dimenziju, poput slijedećih: što je alijenacija, jesu li proleter i kapitalizam neslobodni i na koji način, u kojem je smislu komunizam superioran kapitalizmu, itd. Nastava se i u ovoj fazi većinom oslanja na rad G.A. Cohena, te još nekih njegovih kolega analitičkih marksista (2h).</p> <p>4) Konačno, u posljednjoj se fazi kolegija pažnja posvećuje isključivo kritičkom razmatranju (neke od tih kritika bile bi dotaknute i u ranijem toku nastave, ali bi ih se sada detaljnije razrađivalo) iznesenih marksističkih ideja i vizija da bi se vidjelo zadovoljavaju li logičke i empirijske standarde koje moraju zadovoljiti sve ozbiljne teorije. Tu će oslonac biti na radovima nekolicine nemarksističkih autora (Conway, Hayek, Popper, Sesardić) koji se nalaze u preporučenoj literaturi. Od studenata se neće zahtijevalo da obavezno prođu kroz tu literaturu da ih se ne preopteretiti, ali će im se na taj način ipak pružiti osnovne informacije o ključnim smjerovima kritike (4h).</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:	
<ul style="list-style-type: none">- razumjeti ključne preokupacije marksističke filozofije;- definirati probleme proizvodnih snaga, proizvodnih odnosa, fetišizma, alijenacije, povijesnog razvoja, određivanja ekonomske strukture stupnjem razvitka proizvodnih snaga, itd.;	

- razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima;
- identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta;
- kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta;
- samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo;
- argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	30
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) G.A. Cohen, *Odbrana Marxove teorije istorije*, Zamak kulture, Vrnjačka banja, 1987, str. 23-158, 177-222 (182) ili G.A. Cohen, *Karl Marx's Theory of History: A Defence*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 2000, str. 28-248, 278-340, 364-388, 396-414 (328)
- 2) Marx, K./Engels, F. *Manifest komunističke partije*, u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, str. 367-383 (17)
- 3) Marx, K. «Nadnica, cijena i profit» u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, 821-839 (19)
- 4) Marx, K. „Fetiški karakter robe i njegova tajna“, u Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979, str. 885-894 (10)
- 5) Marx, K. „Otuđeni rad“ u Marx, K./Engels, F. *Rani radovi*, Naprijed, Zagreb, 1978, str. 244-258 (15)
- 6) Sesardić, N. „Prilog kritici marksističke utopije“, u Sesardić, N. *Iz analitičke perspektive*, SDH, Zagreb, 1991, str. 169-209 (41)

Ukupno: 284 str.

IZBORNA LITERATURA

- Buchanan, A. *Marx and Justice: The Radical Critique of Liberalism*, Methuen, London, 1982.
- Berger, P.L. *Kapitalistička revolucija*, Naprijed, Zagreb, 1995.
- Cohen, G.A. „Radnici i Riječ: ili zašto je Marx imao prava smatrati da ima pravo?“, *Praxis*, Vol. V, br. 4, 1968, str. 406-421 (16)
- Cohen, G.A. „Radna teorija vrijednosti i pojam eksploatacije“, *Marksizam u svetu*, br. 10, 1981, str. 143-263 (121)
- Cohen, G.A. *History, Labour, and Freedom*, Clarendon Press, Oxford, 1988.
- Cohen, G.A. *If You're an Egalitarian, How Come You're So Rich?*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 2000, str. 42-115 (74)
- Cohen, G.A. «Deeper into Bullshit», u Buss, S./Overton, L. (ur.) *Contours of Agency: Essays on Themes from Harry Frankfurt*, MIT Press, 2002, str. 321-339 (19)
- Cohen, G.A. *Socijalizam – zašto ne?*, KruZak, Zagreb, 2011.
- Cohen, G.A./Kymlicka, W. “Human Nature and Social Change in the Marxist Conception of History”, *Journal of Philosophy*, Vol. 85, No. 4, 1988, str. 171-191 (21)
- Cohen, J. „Review of G.A. Cohen's *Karl Marx's Theory of History*“, *Journal of Philosophy*, Vol. 79, No. 5, str. 253-273 (21)
- Cohen, M./Nagel, T./Scanlon, T. (ur.) *Marx, Justice, and History*, Princeton University Press, Princeton, NJ, 1980.
- Conway, D. *A Farewell to Marx*, Penguin, Harmondsworth, 1987.
- Dragičević, A./Mikecin, V./Nikić, M. (ur.) *Glavni radovi Marxa i Engelsa*, Stvarnost, Zagreb, 1979.
- Elster, J. *Making Sense of Marx*, Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
- Elster, J. *An Introduction to Karl Marx*, Cambridge University Press, Cambridge, 1986.
- Geras, N. „The Controversy about Marx and Justice“, u Callinicos, A. (ur.) *Marxist Theory*, Oxford University Press, 1989.
- Gligorov, V. (ur.) *Kritika kolektivizma*, Filip Višnjić, Beograd, 1988, str. 15-53, 121-248 (167)
- Gray, J. „Marxian Freedom, Individual Liberty, and the End of Alienation“, *Social Philosophy and Policy*, Vol. 3, No. 2, 1986, str. 160-187 (28)
- Gray, J. „Against Cohen on Proletarian Unfreedom“, *Social Philosophy and Policy*, Vol. 6, No. 1, 1988, str. 77-112 (36)
- Habermas, J. «Prilog rekonstrukciji historijskog materijalizma», u Habermas, J. *Prilog rekonstrukciji historijskog materijalizma*, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985, str. 130-178 (49)
- Hayek, F.A. *Put u ropstvo*, KruZak, Zagreb, 2001.
- Honderich, T. „Against Theological Historical Materialism“, *Inquiry*, Vol. 25, 1982, str. 451-469 (19)
- Kolakowski, L. *Glavni tokovi marksizma I*, BIGZ, Beograd, 1980.
- Korsch, K. *Karl Marx*, Nolit, Beograd, 1982.
- Lewine, A./Wright, E. „Rationality and Class Struggle“, *New Left Review*, No. 123, 1980, str. 51-56 (6)
- Lukes, S. *Marxism and Morality*, Oxford University Press, Oxford, 1985.
- Lukes, S. “Can a Marxist Believe in Human Rights?”, u Lukes, S. *Moral Conflict and Politics*, Clarendon Press, Oxford, 1991, str. 173-88 (16)
- Mises, L. Von, *Theory and History*, Yale University Press, 1957.
- Mises, L. Von, *Marxism Unmasked: From Delusion to Destruction*, Foundation for Economic Education, New York, 2006.
- Narveson, J. „Marxism: Hollow at the Core“, u Narveson, J. *Respecting Persons in Theory and Practice*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2002, str. 35-47 (13)
- Nozick, R. *Anarhija, država i utopija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 305-358 (54)
- Parkin, F. *Marxism and Class Theory: A Bourgeois Critique*, Tavistock, London, 1971.
- Popper, K.R. *Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji II*, KruZak, Zagreb, 2003, str. 80-198 (119)
- Petrović, G. *Filozofija i marksizam*, Naprijed, Zagreb, 1976, str. 11-151 (140)
- Rawls, J. *Lectures on the History of Political Philosophy*, Belknap Press, Cambridge, MA, 2007, str. 319-372 (54)

Roemer, J. *A General Theory of Exploitation and Class*, Harvard University Press, Cambridge, MA, 1982.

Roemer, J. (ur.) *Analytical Marxism*, Cambridge University Press, 1986.

Singer, P. *Marx*, Oxford University Press, Oxford, 1980.

Sweezy, P.M. *Teorija kapitalističkog razvitka*, Naprijed, Zagreb, 1959.

Tucker, R.C. «Marx and Distributive Justice», u Tucker, R.C. *The Marxian Revolutionary Idea*, W.W. Norton, New York, 1969, str. 33-53 (21)

Waldron, J. «When Justice Replaces Affection: The Need for Rights», u Waldron, J. *Liberal Rights*, Cambridge University Press, Cambridge, 1993, str. 370-391 (22)

Weber, M. *Protestantska etika i duh kapitalizma*, Veselin Masleša/Svjetlost, Sarajevo, 1989.

Wolff, J. *Why Read Marx Today?*, Oxford University Press, Oxford, 2002.

Wood, A.W. «Marx Against Morality», u Singer, P. (ur.) *A Companion to Ethics*, Blackwell, Oxford, 1991, str. 511-24 (14)

Wood, A.W. *Karl Marx (Arguments of the Philosophers)*, Routledge, London, 2004.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim (kojeg trebaju napisati samo studenti na diplomskom studiju). Student je dužan poštivati tuđa autorska i druga prava intelektualnog vlasništva te je osobno odgovoran u slučaju povrede tih prava. Student se obvezuje naknaditi Fakultetu cjelokupni iznos plaćen od strane Fakulteta s osnove odgovornosti Fakulteta prema trećoj osobi kao posljedice povrede autorskog ili drugog prava intelektualnog vlasništva treće osobe koju je počinio student.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Oglasna ploča fakulteta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti najprije pristupaju pismenom ispitu objektivnog tipa (tj. testu s pitanjima višestrukih mogućnosti) a nakon što ga polože (za što moraju imati jedan više od 50% točnih odgovora) pristupaju i usmenom dijelu ispita, barem ukoliko žele ocjenu više od dovoljan (2). Na usmenom dijelu studenta se traži da odgovori na pitanja vezana uz najviše tri teme obrađene tijekom nastave.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljetni izvanredni	17.4. u 11h
Ljetni	
Jesenski	1. i 11.9. u 11h

izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10.2019.	Uvod: marksistička teorija općenito
22.10.2019.	Što je analitički marksizam i zbog čega je značajan?Marxova koncepcija povijesti i društva
29.10.2019.	Osnovni pojmovi marksističke političke ekonomije
5.11.2019.	Ekonomija i otuđenje
12.11.2019.	Što su to proizvodne snage i koja je njihova struktura a što proizvodni odnosi?
19.11.2019.	U čemu se sastoji ekonomska struktura društva i kako se ona mijenja?
26.11.2019.	Materijalna i socijalna dimenzija društva
3.12.2019.	Fetišizam i njegov značaj
10.12.2019.	Razvoj i primat proizvodnih snaga: tekstualni i faktični dokazi da postoje
17.12,2019.	Razvoj i primat proizvodnih snaga: tekstualni i faktični dokazi da postoje
7.1.2020.	Baza i nadgradnja: kako ih točno odrediti i koji je njihov odnos?
14.1.2020.	Funkcionalno objašnjenje kao rješenje za neke tvrdoglave teškoće marksizma
21.1.2020.	Logika i smjer razvoja suvremenog kapitalizma; održivost alternativnih koncepcija društva
28.1.2020.	Osnovne teorijske poteškoće marksizma; završna diskusija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumjeti ključne preokupacije marksističke filozofije	Marxova stajališta o povijesti, ekonomiji, čovjeku, politici i ideologiji	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme proizvodnih snaga, proizvodnih odnosa, fetišizma, alijenacije, povijesnog razvoja, određivanja ekonomske strukture stupnjem razvitka proizvodnih snaga, itd.	Cohenove analize i razrade Marxovih gledišta o svim navedenim temama	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Cohenove analize i razrade Marxovih gledišta o svim navedenim temama nasuprot drugih	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i

	marksističkih gledišta o tome		usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	Cohenove kritike drugih marksističkih pozicija i Sesardićeve kritike marksizma općenito	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	obrađena kritička rasprava između raznih verzija marksizma, te ona između marksista općenito i njihovih oponenata	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Egzistencijalizam		
Studij	preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1,3.,5.		
Akadska godina	2019./2020		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtak, prostorija 401, 12.15-14-00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	doc. dr.sc. Marin Biondić		
	Kabinet		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom prije nastave i dogovorno mailom		
	Telefon		
	e-mail	marinbiondic@yahoo.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Egzistencija kao filozofski problem (Pascal, Nietzsche, Heidegger, Sartre) - Egzistencija naspram esencije – problematika nihilizma, alijenacije, autentičnosti - Sloboda i vrijednost – problematika anksioznosti, ništavila i apsurdna - Egzistencijalizam i književnost - Egzistencijalizam i religija - Egzistencijalizam i suvremenost 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<ul style="list-style-type: none"> - Biti upoznati s temeljnim radovima i problemima u raspravi - Definirati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove - Koristiti način analitičkog mišljenja na klasičnim egzistencijalističkim radovima - Samostalno raditi na izvornim filozofskim tekstovima - Samostalno izraditi seminarski rad - Samostalno prezentirati svoj rad - Razviti kritičko, argumentirano mišljenje 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Seminarski rad	1	50	
Kontinuirana provjera znanja 1			
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p><u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p>			

<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. 	
<p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>	
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Aho, K., 2014. <i>Existentialism: An Introduction</i>. Cambridge: Polity Press. • Crowell, S., 2012. <i>The Cambridge Companion to Existentialism</i>. Cambridge: Cambridge University Press. 	
IZBORNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Barrett, W., 1962. <i>Irrational Man: A Study in Existential Philosophy</i> (1958), Garden City: Doubleday. • Cooper, D., 1999. <i>Existentialism</i>, Oxford: Blackwell. • Guignon, C., 2003. <i>The Existentialists: Critical Essays on Kierkegaard, Nietzsche, Heidegger, and Sartre</i>, New York: Rowman and Littlefield. • Guignon, C., and D. Pereboom (eds.), <i>Existentialism: Basic Writings</i>, Indianapolis: Hackett. • Hubert L. Dreyfus and Mark A. Wrathall 2006. <i>A Companion to Phenomenology and Existentialism</i>: Blackwell Publishing • Kaufmann, W., 1968. <i>Existentialism from Dostoevsky to Sartre</i>, Cleveland: Meridian Books. • Reynolds, J., 2006. <i>Understanding Existentialism</i>. Stocksfield: Acumen. • Solomon, R. (ed.), 1974. <i>Existentialism</i>, New York: Random House • Solomon, R. 1985. <i>From Rationalism to Existentialism</i>. Lanham: Univesity Press of America <p>Warnock, M., 1967. <i>Existentialist Ethics</i>, London: Macmillan and Co, Ltd.</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Obavezno prisustvo na 70% nastavnih sati (ispod 70% studenti/ce nemaju pravo izlaska na završni ispit).</p> <p>Neopravdani nedolazak na nastavu u vrijeme unaprijed dogovorenog termina seminarskor rada (izlaganja) znači ujedno i nemogućnost stjecanja ocjenskih bodova iz izlaganja seminara. Opravdani izostanak podrazumijeva obavještanje nastavnika 24 sata prije izlaganja seminara te naknadno dostavljanje relevantne dokumentacije kojom se potvrđuje opravdani izostanak.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Oglasna ploča fakulteta, e-mail, konzultacije, nastava	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
e-mail, konzultacije, telefonski	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pisano	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.i 8.2. u 12h
Proljetni izvanredni	16.4. u 12h

Ljetni	
Jesenski izvanredni	3.i 10.9. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Uvodni sat, literatura, obaveze, podjela semiunarskih radova
17.10.	Aho, K., 2014. <i>Existentialism: An Introduction</i> . Cambridge: Polity Press. 1.Existentialism and Modernity 2.The Insiders Perspectives
24.10.	1.Being in the World 2.Self and Others
31.10.	1.Freedom 2.Authenticity
7.11.	1.Ethics 2.Contribution to Psychiatry and Psychotherapy ----- ----- -----
14.11.	Crowell, S., 2012. <i>The Cambridge Companion to Existentialism</i> . Cambridge: Cambridge University Press. 1. Existentialism and its legacy (3) Steven Crowell 2. Existentialism as a philosophical movement (27) David E. Cooper
21.11.	1. Existentialism as a cultural movement (50) William McBride 2. Kierkegaard's single individual and the point of indirect communication (73) Alastair Hannay
28.11.	1 "What a monster then is man": Pascal and Kierkegaard on being a contradictory self and what to do about it (96) Hubert L. Dreyfus 2. Nietzsche: after the death of God (111) Richard Schacht
5.12.	1. Nietzsche: selfhood, creativity, and philosophy (137) Lawrence J. Hatab 2. Heidegger: the existential analytic of Dasein (158) William Blattner
12.12.	1. The antinomy of being: Heidegger's critique of humanism (178) Karsten Harries 2. Sartre's existentialism and the

	nature of consciousness (199) Steven Crowell
19.12.	1. Political existentialism: the career of Sartre's political thought (227) Thomas R. Flynn 2. Simone de Beauvoir's existentialism: freedom and ambiguity in the human world (252) Kristana Arp
9.1.	1. Merleau-Ponty on body, flesh, and visibility Taylor Carman (274) 2. Existentialism as literature (291) Jeff Malpas
16.1.	1. Existentialism and religion (322) Merold Westphal 2. Racism is a system: how existentialism became dialectical in Fanon and Sartre (342) Robert Bernasconi
23.1.	1. Existential phenomenology, psychiatric illness, and the death of possibilities (361) Matthew Ratcliffe and Matthew Broome 2. Existentialism Today (iz Ahho)
30.1.	Sinteza gradiva, priprema za ispit

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- Studenti će definirati temeljne egzistencijalističke probleme i navesti najvažnije autore koji ih problematiziraju	- Egzistencija kao filozofski problem (Pascal, Nietzsche, Heidegger, Sartre)	Predavanja, rad na tekstu, izlaganja seminarskog rada, rasprava na nastavi.	Vrednovanje izlaganja, pisani ispit.
- Studenti će razlikovati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove	- Egzistencija naspram esencije – problematika nihilizma, alijenacije, autentičnosti		
- Studenti će razlikovati i objasniti temeljne egzistencijalističke pojmove	- Sloboda i vrijednost – problematika anksioznosti, ništavila i apsurdna		
Student će koristiti način analitičkog	- Egzistencijalizam i		

<p>mišljenja na klasičnim egzistencijalističkim radovima</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samostalno izraditi seminarski rad - Samostalno prezentirati svoj rad 	<p>književnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Egzistencijalizam i religija - Egzistencijalizam i suvremenost 		
<p>Student će razvijati kritičko, argumentirano mišljenje</p>	<p>- Cjelokupni sadržaj kolegija</p>		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Ekonomija i spoznaja
Studij	Preddiplomski studij filozofije, Izborni (uključno i C segment)
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda, 10:15 – 12:00 sati, 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijic-Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	
Telefon	051/265-644
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Mr. sc. Aneli Dragojević Mijatović
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Nakon nastave
Telefon	
e-mail	anelidr@yahoo.co.uk
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<ul style="list-style-type: none"> - povijest i razvoj ekonomske misli: klasična i neoklasična ekonomska misao (laissez-faire ekonomija: Smith, Say, Mill, Ricardo, Marshall, Fisher...), marksizam, kejnezijanska revolucija, Friedmanova monetaristička kontrarevolucija, suvremena ekonomska misao, neoliberalne tendencije i njihovi klasičarski korijeni, suvremena kritika neoliberalizma i njeni kejnezijanski i marksistički korijeni; - ekonomija kao znanost: ekonomska metodologija, kvantifikacija ekonomije, ekonomsko modeliranje, kauzalnost, epistemološka ograničenja ekonomskog predviđanja, neuroekonomija, etičke dvojbe i ontološka baza; - modeli spoznaje u ekonomiji (1): pojam i koncept nevidljive ruke (Smith), nadmetanje i konkurencija, solidarnost i kooperacija, shvaćanja i pristupi; - modeli spoznaje u ekonomiji (2): pojam intervencije, državna intervencija u ekonomiji (Keynesova intervencionistička revolucija), uloga države u ekonomiji - država kao ekonomski subjekt (Keynes), država kao promatrač (Friedman); epistemološka i etička opravdanja intervencije (Stiglitz, Krugman), kritika (Friedman, Greenspan, Rand-objektivizam); pojam javnog dobra (Ostrom), institucionalizam (Veblen), ordoliberalizam (Vanberg), njemačka historijska škola (Friedrich List); - modeli spoznaje u ekonomiji (3): psihološki pristup, strasti kao pokretači (Hume), Keynesove životne sile (animal spirits), bihevioristički obrat (Ariely, Akerlof, Shiller, Kahneman), kritika; - modeli spoznaje u ekonomiji (4): razum; intuicije (Gigerenzer), osjećaji i moralni osjećaj (Smith); - potrošačko društvo, vrijednost i cijena (Patel), nejednakost (Stiglitz), odnosi moći (Lazzarato); - značenje i tumačenje ekonomskih pravaca i teorija u kontekstu političkih ideologija; 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati i interpretirati temeljne ekonomske pojmove i kategorije, u kontekstu povijesnih i suvremenih društvenih kretanja - koristiti interdisciplinarni pristup(epistemološki i ekonomski) u sagledavanju suvremenih ekonomskih i društvenih fenomena u svrhu njihova šireg sagledavanja i razvijanja kritičke misli - razvijati vještinu analitičkog i kritičkog mišljenja općenito o temama iz političke ekonomije i filozofije ekonomije, posebno kroz presjek epistemologije i ekonomije - Identificirati i kritički interpretirati ekonomske fenomene; usporediti strukturu znanstvene i epistemološke argumentacije i zaključiti na temelju suočavanja suprotstavljenih stajališta - odlučiti prakticiranjem problemskog pristupa (prepoznati ili dati primjer), koncipirati i razviti 	

osobna stajališta o pojedinim problemima, primijeniti sposobnost samostalnog rada i promišljanja problema

- Koristiti stečene spoznaje i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0,25	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0,75	30
ZAVRŠNI ISPIT	1,25	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Guala, Francesco (2010): Filozofija ekonomije. Politička kultura. Zagreb. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

1. Akerlof, George A., Shiller, Robert J. (2009): Animal Spirits. Princenton University Press.
2. Ariely, Dan (2009): Predvidljivo iracionalni. V.B.Z. Zagreb.
3. Dragojević Mijatović, Aneli (2012): Keynesov animal spirit, Filozofski aspekti učenja J.M.Keynesa o uzrocima ekonomskih kriza i opravdanju državne intervencije. Filozofska istraživanja 127-128. God. 32. Sv.3-4. Zagreb. (pregledni rad)
4. Fichte, Johann Gottlieb (1800/1979): Zatvorena trgovačka država. Nolit. Beograd.
5. Friedman, Milton (1992): Kapitalizam i sloboda. Globus nakladni zavod Školska knjiga. Zagreb.
6. Gigerenzer, Gerd (2009): Snaga intuicije. Algoritam. Zagreb.
7. Gorz, André (2015): Nematerijalni rad. Spoznaja, vrijednost i kapital. TIM press.
8. Greenspan, Alan (2008): Doba financijske nestabilnosti. Masmedia. Zagreb.
9. Greenspan, Alan (2013): The Map and the Territory: Risk, Human Nature, and the Future of Forecasting. Penguin Press.
10. Hume, David (1958): Treatise of Human Nature. (Ur. L. A. Selby-Bigge). Oxford University

Press. Oxford.

11. Kahneman, Daniel (2013): Misliti brzo i sporo. Mozaik knjiga. Zagreb.
12. Keynes, John M. (1936/1987): Opća teorija zaposlenosti, kamate i novca. Cekade, Zagreb.
13. Krugman, Paul (2010): Savjest liberala. Algoritam. Zagreb.
14. Lazzarato, Maurizio (2013): Proizvodnja zaduženog čovjeka. Udruga Bijeli val. Zagreb.
15. Michel-Kerjan, Erwann; Slovic, Paul (2010): The Irrational Economist. Public Affairs. New York.
16. Nussbaum, Martha C. (2012): Ne profitu, Zašto demokracija treba humanistiku. AGM. Zagreb.
17. Ostrom, Elinor (2006): Upravljanje zajedničkim dobrima. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb.
18. Patel, Raj (2009): Vrijednost ničega. Fraktura. Zagreb.
19. Perišin, Šokman, Lovrinović (2001): Monetarna politika. Fakultet Ekonomije i turizma Dr. Mijo Mirković. Pula.
20. Piketty, Thomas (2014): Kapital u 21. stoljeću. Profil. Zagreb.
21. Proudhon, Pierre Joseph (1840/1982): Što je vlasništvo i drugi spisi. Globus. Zagreb.
22. Ranciere, Jacques (1987/2010): Učitelj neznalica – Pet lekcija iz intelektualne emancipacije. Multimedijalni institut. Zagreb.
23. Rossi-Landi, Ferruccio (1968/1981): Jezik kao rad i kao tržište. Pečat. Beograd.
24. Sen, Amartya (2012): Razvoj kao sloboda. Algoritam. Zagreb.
25. Skidelsky, Robert (2011): Keynes: Povratak velikana. Algoritam. Zagreb.
26. Smith, Adam (1776/2004): Bogatstvo naroda. Masmedia, Zagreb.
27. Smith, Adam (1759/2004): The Theory of Moral Sentiments. Cambridge University Press.
28. Stiglitz, Joseph E. (2013): The Price of Inequality. W.W. Norton & Company. New York.
29. Stroud, Barry (1977): Hume. The Arguments of the Philosophers, Routledge, London.
30. Taleb, Nassim N. (2009): Crni labud. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb.
31. Vanberg, Viktor J. (2001): The Constitution of Markets. Routledge. London.
32. Weber, Max (2006): Protestantska etika i duh kapitalizma. Misl. Zagreb.
33. Wittgenstein, Ludwig (1953/1998): Filozofijska istraživanja. Nakladni zavod Globus. Zagreb.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju opravdanog duljeg izostanka student se o nastavi može informirati elektronskom poštom
Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.

Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave, te aktivnost u nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

U vrijeme konzultacija
Elektronska pošta
Web stranice Fakulteta
Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju
Tajništvo odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi i u vrijeme konzultacija.
Elektronskom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Uz pohađanje nastave i aktivnost u nastavi, kontinuirana se provjera znanja provodi putem jednog kolokvija, te seminarskog rada na temu vezanu za sadržaj kolegija. Nakon toga pristupa se završnom ispitu

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5.2. u 10:15 sati, 19.2. u 10:15
Proljetni izvanredni	15.4. u 10:15 sati
Ljetni	

Jesenski izvanredni	9.9. u 10:15 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
9.10.	Povijesni razvoj ekonomske misli: klasična, neoklasična, kejnezijanska ekonomska misao, monetarizam, neoliberalizam, njemačka historijska škola, ordoliberalizam, značajke i primjeri.
16.10.	Misao J. M. Keynesa: Keynesov <i>animal spirit</i> , psihološki pristup u ekonomiji, odlučivanje - iracionalnost ili proširena racionalnost, kalkulacija, vjerojatnost i neizvjesnost, opravdanost državne intervencije.
23.10.	Oblici kooperacije u ekonomiji: Adam Smith: koncept slobodnog tržišta, homo oeconomicusa i nevidljive ruke. Bernard de Mandeville: <i>privatni poroci - javne koristi</i> (private vices - public benefits). Keynesov koncept <i>sretnog doma</i> (happy home). Alexis de Tocqueville: privatni interes ispravno shvaćen (self-interest properly understood).
30.10.	Protekcijonizam vs slobodna trgovina. Radikalni protekcijonizam, autarkija (Fichte).
6.11.	Politička ekonomija Friedricha Lista.
13.11.	Analiza ekonomskog rječnika i retorike u javnom i političkom govoru. Ekonomija kao razgovor.
20.11.	Ekonomija i jezik (Rossi-Landi, Wittgenstein).
27.11.	Ekonomija i umjetnost.
4.12.	Ekonomska kriza i kriza obrazovanja (Martha C. Nussbaum), uloga humanističkih znanosti u obrazovnim i demokratskim procesima suvremenog društva (Nussbaum, Ranciere).
11.12.	Kolokvij.
18.12.	Bihevioristički obrat u ekonomiji: teorijski korijeni i suvremena primjena, spoznajna, etička i ontološka ograničenja. Neuroekonomija: dosezi, kritika.
8.1.	Nejednakost: uzroci i posljedice (Stiglitz, Piketty). Pitanje vlasništva (Fichte, Proudhon).
15.1.	Ekonomija duga: dug kao krivnja (Lazzarato, Nietzsche, Marx)
22.1.	Moderni kapitalizam, postmoderni kapitalizam, kognitivni kapitalizam, ekonomija znanja: procesi i promjene koje su ti oblici kapitalizma stvorili za radnika (<i>samopoduzetništvo</i>), proizvođača, potrošača (prema Andre Gorz)
29.1.	Rad vs kapital: eksploatacija u ranim stadijima kapitalizma i danas.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
definirati i interpretirati temeljne ekonomske pojmove i kategorije, u kontekstu povijesnih i suvremenih društvenih kretanja	-povijest i razvoj ekonomske misli: klasična i neoklasična ekonomska misao (laissez-faire ekonomija: Smith, Say, Mill, Ricardo, Marshall, Fisher...), marksizam, kejnezijanska revolucija, Friedmanova monetaristička	- predavanje/Seminari - rad na tekstu - diskusija - frontalni rad, individualni rad i rad u paru	- pohađanje nastave - kontinuirana provjera znanja 1 (pismeni ispit - kolokvij) - kontinuirana provjera znanja 2 (seminarski rad) - završni rad – ispit

	<p>kontrarevolucija, suvremena ekonomska misao, neoliberalne tendencije i njihovi klasičarski korijeni, suvremena kritika neoliberalizma i njeni kejnezijanski i marksistički korijeni;</p> <p>-država kao ekonomski subjekt (Keynes), država kao promatrač (Friedman); epistemološka i etička opravdanja intervencije (Stiglitz, Krugman), kritika (Friedman, Greenspan, Rand-objektivizam); pojam javnog dobra (Ostrom), institucionalizam (Veblen), ordoliberalizam (Vanberg), njemačka historijska škola (Friedrich List);</p>		
<p>koristiti interdisciplinarni pristup(epistemološki i ekonomski) u sagledavanju suvremenih ekonomskih i društvenih fenomena u svrhu njihova šireg sagledavanja i razvijanja kritičke misli</p>	<p>-modeli spoznaje u ekonomiji (1): pojam i koncept nevidljive ruke (Smith), nadmetanje i konkurencija, solidarnost i kooperacija, shvaćanja i pristupi; modeli spoznaje u ekonomiji (2): pojam intervencije, državna intervencija u ekonomiji (Keynesova intervencionistička revolucija), uloga države u ekonomiji</p> <p>-modeli spoznaje u ekonomiji (3): psihološki pristup, strasti kao pokretači (Hume), Keynesove životne sile (animal spirits), bihevioristički obrat (Ariely, Akerlof, Shiller, Kahneman), kritika;</p> <p>-modeli spoznaje u ekonomiji (4): razum; intuicije (Gigerenzer), osjećaji i moralni osjećaj (Smith);</p>		
<p>razvijati vještinu analitičkog i kritičkog mišljenja općenito o temama iz političke ekonomije i filozofije ekonomije, posebno</p>	<p>-potrošačko društvo, vrijednost i cijena (Patel), nejednakost (Stiglitz, Piketty), odnosi moći</p>		

kroz presjek epistemologije i ekonomije	(Lazzarato);		
Identificirati i kritički interpretirati ekonomske fenomene; usporediti strukturu znanstvene i epistemološke argumentacije i zaključiti na temelju suočavanja suprotstavljenih stajališta	-ekonomija kao znanost: ekonomska metodologija, kvantifikacija ekonomije, ekonomsko modeliranje, kauzalnost, epistemološka ograničenja ekonomskog predviđanja, neuroekonomija, etičke dvojbe i ontološka baza;		
odlučiti prakticiranjem problemskog pristupa (prepoznati ili dati primjer), koncipirati i razviti osobna stajališta o pojedinim problemima, primijeniti sposobnost samostalnog rada i promišljanja problema	-ekonomija kao znanost: ekonomska metodologija, kvantifikacija ekonomije, ekonomsko modeliranje, kauzalnost, epistemološka ograničenja ekonomskog predviđanja, neuroekonomija, etičke dvojbe i ontološka baza;		
Koristiti stečene spoznaje i sposobnosti kompleksnog zahvaćanja problema u interdisciplinarnom pristupu	-značenje i tumačenje ekonomskih pravaca i teorija u kontekstu političkih ideologija		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Emocije
Studij	Preddiplomski studij filozofije, c segment
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019/2020
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	četvrtkom 10,15-12,00, uč. 106.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da (engleski)
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	425
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 12:00 – 13:30 Petak: 10:15 – 12:00
Telefon	051/265-639
e-mail	ividmar@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Definiranje emocija - što su emocije i koji su njihovi aspekti, možemo li ih definirati, postoje li osnovne emocije, jesu li emocije biloški ili kulturiloški uvjetovane, u koju znanstvenu disciplinu spadaju i zašto</p> <p>Emocije i razum -modeli uma i emocije: dijelovi uma i njegove funkcije; tradicionalna dihotomija u objašnjenju emocija (Platon, Aristotel, Epikur, Lukrecije, Helenistički skepticizam, stoci, R. Descartes, D. Hume, A. Smith, T. Reid, francuski moralisti i dr.), moderne teorije o emocijama (teorija osjećaja, biheviorizam, kognitivna teorija, evolucijska teorija, kontektualistička pozicija i dr.) -emocije i biologija; fiziologija i funkcija -emocije, evolucija i teleologija: od instinkta do intencionalnosti -emocije i psihologija: klasifikacija emocija</p> <p>Racionalnost emocija -Emocije i razum: emocije kao «izvanrazumski» sudovi; mit o sukobu emocija i razuma -Nesvodivost emocija (nesvodivost emocija na želje, nesvodivost emocija na razum); životinjske emocije i ljudske emocije -Objekti emocija (skeptičko stajalište, objektivno stajalište, tipologija objekata, propozicionalni objekti i uloga misli) -Emocije – istina, objektivnost i racionalnost -Racionalnost emocija: R. de Sousa (subjektivne i objektivne želje, paradigmatički scenariji, principi racionalnosti i emocije i dr.)</p> <p>Emocije i svijest Uloga emocija u objašnjenju ponašanja -socijalne emocije u povijesnom kontekstu (stid i društvene norme, zavist u društvenom životu, čast, ponos i dr.) -emocije i kulturalne varijacije; emocije kao univerzalni jezik; podrijetlo socijalnih varijacija -emocije i njihovo iskazivanje; emocije, motivacija, djelovanje -Emocije i smisao života (romantizam i racionalni romantizam; strast i smisao života; strast i apsurd; mit o strasti; raspoloženje i sreća</p> <p>Emocije, etika i estetika -Etika i emocije (emocije i etičke norme; kognitivna struktura suosjećanja, empatija, altruizam i suosjećanje, emotivizam, univerzalizacija i dr.; «moralno značajne emocije»: nagrada i kazna, itd.)</p>	

-Emocije i vrijednosti; emocije kao vrijednosni sudovi
 -Emocije i umjetnost (glazba i emocije; literatura i emocije);
 -Ljubav: Stoička teorija; Ljubav kao kontemplativna kreativnost (Platon, B. Spinoza, M. Proust);
 Kršćansko stajalište(A. Augustin, Dante); Romantični stav (E. Bronte, G. Mahler);

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Student/studentica će nakon položenog ispita biti u stanju:

- objasniti filozofske pristupe emocijama
- usporediti teorije o emocijama, ukazati na sličnosti i razlike
- objasniti epistemički značaj emocija
- objasniti ulogu emocija u ponašanju, u moralnim i estetičkim prosudbama
- objasniti i usporediti teorije o ljubavi, sreći, ljutnji, mržnji, strahu

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	5
Kontinuirana provjera znanja 1	2	95
Kontinuirana provjera znanja 2		
ZAVRŠNI ISPIT		od najmanje 30% do najviše 50%
UKUPNO		100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Kroz semestar se pišu dva kolokvija na kojima je moguće skupiti 95 ocjenskih bodova. Kolokviji se sastoje od zadataka objektivnog tipa, alternativnog izbora, nadopunjavanja, analize teksta i esejskih pitanja. Studenti koji u predviđenim terminima ne polože kolokvij mogu to učiniti u terminima redovnih ispitnih rokova.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova

3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<p>Aristotle, <i>Nicomachean Ethics</i>, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 1925 Aristotle, <i>Rhetoric</i>, u J. Barnes, (ur.), <i>The Complete Works of Aristotle</i>, Princeton, Princeton University Press, 1984. Descartes, R., <i>The Passions of the Soul</i>, u <i>The Philosophical Works of Descartes</i>, New York, Dover, 1931. Aaron Ben-Ze'ev (2000), <i>The Subtlety of Emotions</i>, MIT Press (izbor) Keith Oatley i Jennifer M. Jenkins (1998), <i>Razumijevanje Emocija</i>, Oxford: Blackwell (izbor) Robert C. Solomon (2000), „The Philosophy of Emotions“ u <i>Handbook of Emotions</i>, ur. M. Lewis i J.M. Haviland-Jones, Guilford Ronald de Sousa, „Emotion“, <i>Stanford Encyclopedia of Philosophy</i> Brady, Michel 2013), <i>Emotional Insight; epistemic value of emotional experiences</i>, OUP Brady M. (2018), <i>The Virtue of Suffering</i>, OUP</p>	
IZBORNA LITERATURA	
<p>Brady, Michel 2013), <i>Emotional Insight; epistemic value of emotional experiences</i>, OUP Descartes, R., <i>The Passions of the Soul</i>, u <i>The Philosophical Works of Descartes</i>, New York, Dover, 1931. Goldie P. (2002), <i>The Emotions</i>, Clarendon Press Hume, D., (1739/1888), <i>A Treatise of Human Nature</i>, Oxford, L.A. Selby-Bigge, (ed.), Clarendon Press. Platon, <i>Gozba, Fedar, Država</i> Keith Oatley i Jennifer M. Jenkins (1998), <i>Razumijevanje Emocija</i>, Oxford: Blackwell (izbor) Steven m. Cahn I Christine Vitrano (2008), <i>Happiness: Classic and Contemporary Readings in Philosophy</i>, OUP Ekman P. I R. J. Davidson (1994), <i>The Nature of Emotion</i>, OUP Robinson, J. (2005), <i>Deeper Than Reason</i>, OUP</p>	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak koji ukupno čine 30%). U slučaju većeg broja izostanaka (4 i više), student je dužan napisati esejski rad na zadanu temu od min 4000 riječi, uz konzultiranje minimum tri izvora sekundarne literature.</p> <p>Student je dužan, u slučaju izostanka, na prvi idući sat poslije izostanka donijeti liječničku ispričnicu kojom opravdava izostanak. Naknadno primljene ispričnice neće se uvažiti i izostanak će se smatrati neopravdanim.</p> <p>Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.</p> <p>Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<p>Web stranice Fakulteta i Odsjeka za filozofiju Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju Elektronička pošta Tajništvo Odsjeka za filozofiju</p>	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
<p>U vrijeme konzultacija Elektronička pošta</p>	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	

Pismeni	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	13. veljače 2020. 27. veljače 2020.
Proljetni izvanredni	16. travnja 2020.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	3. i 10. rujna 2020.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
10.10.	Upoznavanje s kolegijem i dogovor oko načina rada Filozofsko poimanje emocija: komponente emocionalnog iskustva
17.10.	Emocije i tjelesni osjeti
24.10.	Kognitivne teorije emocija Perceptivni model emocija
31.10.	Emocije u povijesti filozofije: Aristotel , Descartes, Hume
7.11.	
14.11.	Emocije, tjelesnost i racionalnost
21.11.	Emocije, evolucija i kultura
28.11.	Kolokvij 1
5.12.	Individualne emocije Sreća, ljubav, tuga, ljutnja
12.12.	
19.12.	
9.1.	Emocije i ljudsko djelovanje
16.1.	Emocije u domeni etičkog i epistemičkog djelovanja
23.1.	Emocije u domeni estetike i umjetničkoga stvaranja
30.1.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti filozofske pristupe emocijama	Filozofske teorije o emocijama	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
Usporediti teorije o emocijama, ukazati na sličnosti i razlike	Filozofske teorije o emocijama	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
objasniti epistemički	Sadržaj vezan za	Predavanja, rad na tekstu,	Pismeni ispit

značaj emocija	epistemološku dimenziju emocija	diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
objasniti ulogu emocija u ponašanju, u moralnim i estetičkim prosudbama	Sadržaj vezan uz ulogu emocija u ponašanju i moralnim i etičkim prosudbama	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima
objasniti i usporediti teorije o ljubavi, sreći, ljutnji, mržnji, strahu	Sadržaj vezan uz individualne emocije	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, debate, panel rasprave, konceptualne mape	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na seminarima

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Etika međunarodni odnosa		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	14.,3.,5.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 + 15 + 0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 14.15-16.00, uč. 501		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Engleski		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Nebojša Zelič		
	Kabinet	426	
Vrijeme za konzultacije	Srijedom 16-17.30, četvrtkom 16 – 17.30		
	Telefon	265648	
	e-mail	nzelic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Tamara Crnko		
	Kabinet	427	
Vrijeme za konzultacije	po dogovoru		
	Telefon	265794	
	e-mail	tcrnko1@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Predmet ima dva dijela; u prvom se dijelu raspravlja o globalnoj pravednosti kao teorijskom modelu, a u drugom se dijelu raspravlja o konkretnom problemu humanitarne intervencije.</p> <p>U prvom se dijelu obrađuju sljedeći problemi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etičke teorije vezane uz problem međunarodnih odnosa – liberalizam, realizam, kozmopolitizam, nacionalizam. 2. Teorijsko utemeljenje ljudskih prava i izazovi ideji ljudskih prava – teorije o nepostojanju ljudskih prava, o tome da su ljudska prava previše ekstenzivna ili previše uska. 3. Teorije o suverenosti država – postoji li globalna pravednost ili međunarodna pravednost, pojam transnacionalne pravednosti. 4. Problem moralnog utemeljenja međunarodnog prava – pristup međunarodnom pravu utemeljen na pravednosti. 5. Problem političke legitimnosti država i vlada. 6. Teorije secesije – remedijalno pravo, nacionalno samoodređenje i plebiscitarno pravo – i modeli unutardržavne autonomije. 7. Problemi globalne distributivne pravednosti – problem postojanja načela pravednosti na globalnoj razini. <p>Drugi dio obrađuje problem humanitarne intervencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Definiranje pojma „humanitarna intervencija“ i njenih značajki. 9. Teorijske perspektive o legalnosti i legitimnosti humanitarne intervencije – teorija pravednog rata. 10. Teorija „odgovornosti zaštite“. 11. Humanitarne intervencije u povijesti i suvremeni primjeri – Ruanda, Kosovo, Irak , Darfur. 			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati i sažeto prenijeti sadržaje predmeta; - uspoređivati razne ponuđene teorije; - posjedovati razvijene sposobnosti korištenja stečenih teorijskih spoznaja za primjene na aktualnu problematiku iz društvene zbilje, posebno s obzirom na teme upravljanja javnim ustanovama, prava, pravde i sloboda u kontekstu demokratskog procesa odlučivanja. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Aktivnost u nastavi		10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji tijekom nastave ostvare iznos ocjenskih bodova koji ih svrstavaju u kategoriju FX (30 do 39,9 na preddiplomskom / 40 do 49,9 na diplomskom) imaju mogućnost tri izlaska na ispit i mogu ukupno dobiti samo ocjenu E. (prema prikazu ispod ovog teksta)

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ	DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 80 do 100 ocjenskih bodova	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova	od 80 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova	od 70 do 79,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	od 60 do 69,9 ocjenskih bodova
2 (E)	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (FX)	od 30 do 39,9 ocjenskih bodova	od 40 do 49,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 29,9 ocjenskih bodova	od 0 do 39,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. John Rawls „Pravo naroda“, Kruzak, Zagreb.
2. Peter Singer „Jedan svijet“, Ibis, Zagreb. (Kolokvij)
3. Thomas Pogge „Globalna dividenda na resurse“ u Novi Kamov, Rijeka. (Kolokvij)

IZBORNA LITERATURA

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Obavijesti preko administratorica odsjeka
Oglasna ploča
Izravno na nastavi

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Mailom
Na nastavi
U terminima za konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7. i 21.2.
Proljećni izvanredni	17.4.
Ljetni	
Jesenski	4.9. i 11.9.

izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10.	Uvod: filozofija politike i globalna pravednost. Egalitarni pristup globalnoj distributivnoj pravednosti. Minimalistički pristup globalnoj distributivnoj pravednosti
22. 10.	Globalna pravednost i ljudska prava
29. 11.	Globalna pravednost i demokracija
05. 11.	Globalna pravednost i prirodni resursi
12. 11.	Globalna pravednost i migracije
19.11.	Argumenti za otvorene i zatvorene granice
26.11.	Kolokvij
03.12.	Seminar: David Miller, <i>National Responsibility and Global Justice</i> (izabrani dijelovi)
10.12.	Seminar: Simon Caney, <i>Justice Beyond Borders</i> (izabrani dijelovi)
17.12.	Seminar; Kok-Chor Tan, <i>Justice Without Borders</i> (izabrani dijelovi)
24.12.	Seminar: Martha Nussbaum, <i>Frontiers of Justice</i> (izabrani dijelovi)
31.12.	Seminar: Thomas Pogge, <i>World Poverty and Human rights</i> (izabrani dijelovi)
07.01.	Seminar: Leif Wenar „Property rights and resource curse“
14.01.	Seminar: Kieran Oberman, „Poverty and Immigration Policy“

- pismeni ispit

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne pozicije u raspravi o globalnoj pravednosti u odnosu prema ljudskim pravima, globalnoj distribuciji dobara i resursa, demokraciji i migracijama	Pristupi globalnoj distributivnoj pravednosti, ljudskim pravima, demokraciji, trgovinom prirodnih resursa i migracijama. (1. – 7. tjedan)	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati raspravu i osnovne pozicije u pogledu globalne distributivne pravednosti	Seminar: David Miller, <i>National Responsibility and Global Justice</i> (izabrani dijelovi); Simon Caney, <i>Justice Beyond Borders</i> (izabrani dijelovi) (09.-10. tjedan)	- rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- pismeni ispit
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati	Seminar; Kok-Chor Tan, <i>Justice</i>	- rad na tekstu - rasprava	- pismeni ispit

<p>rasprave iz političke filozofije o kozmopolitanizmu i utemeljenju univerzalnih ljudskih prava</p>	<p>Without Borders (izabrani dijelovi); Martha Nussbaum, Frontiers of Justice (izabrani dijelovi) (11.-12. tjedan)</p>	<p>- frontalni i individualni rad</p>	
<p>Studenti će moći kritički usporediti pojedine teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave o našim dužnostima prema svjetskoj sirotinji, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.</p>	<p>Seminar: Thomas Pogge, World Poverty and Human rights (izabrani dijelovi) (13. tjedan)</p>	<p>- rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad</p>	<p>- pismeni ispit</p>
<p>Studenti će dodatno razviti i utvrditi sposobnosti filozofskog čitanja i razumijevanja, kritičkog mišljenja, kao i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o problemu globalne nepravde kao uzroku migracija.</p>	<p>Seminar: Leif Wenar „Property rights and resource curse“; Kieran Oberman, „Poverty and Immigration Policy“</p>	<p>- rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad</p>	<p>- pismeni ispit</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija dobiti
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.
Akadska godina	2019/2020
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom, 12.15-13.45, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Nebojša Zelić i doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš
	Kabinet 426
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Zelić: srijeda 16-17.30; četvrtak 16-17.30 Gavran Miloš: četvrtkom od 16-17.30; petkom od 10.30-12.00
	Telefon Zelić: 051 265 648; Gavran Miloš: 051 265 640
	e-mail nzelic@ffri.hr ; anag@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Rasprava o dobiti jedan je od najstarijih problema u povijesti filozofije. Razlog za to vjerojatno leži u činjenici da svi ljudi žele živjeti dobro, odnosno ostvariti svoju dobit. Grčki filozofi su upravo kao jedan od središnjih problema kojima su se bavili izdvajali problem sreće i dobiti, odnosno pitanje kako živjeti da bismo ostvarili dobar život, dobit ili sreću. No ono što su oni već uočili jesu da postoje stvari, poput novca ili materijalnih dobara, koja su dobra za nas, ali su dobra u instrumentalnom smislu, na način da nam služe kao sredstva za ostvarenje dobiti ili sreće. Pitanje koje su si dalje postavljali odnosilo se na potragu za stvarima koja su takva da su dobra za nas sama po sebi, odnosno da su intrinzično vrijedna. Stoga su neki sreću ili dobit ili to krajnje dobro izjednačavali s ugodom, neki s vrlinama, a neki s kombinacijom vrline i izvanjskih dobara. Time su otvorili veliku raspravu o prirodi i određenju sreće ili dobiti i raspravu koja se bavi najosnovnijim pitanjem: u čemu se dobit sastoji?</p> <p>U suvremenoj filozofiji također nalazimo raspravu koja se bavi, poput grčkih filozofa, samim pojmom dobiti te ga pokušava specificirati, na način da utvrdi prirodu dobiti. U tom kontekstu nekoliko je važnih filozofskih pozicija s kojima ćemo se upoznati u okviru ovoga kolegija. Temeljna podjela pozicija uključuje ove glavne pozicije: (a) eudemonističke teorije, (b) perfekcionizam, (c) hedonizam, (d) teoriju ispunjanja želja, (e) hibridne teorije i (f) teoriju objektivne liste.</p> <p>No teorije dobiti posebno su zanimljive kada ih se pokuša primijeniti u drugim kontekstima, primjerice kada pokušavate utvrditi je li netko ostvario svoju dobit i u kojoj mjeri ju je ostvario? Hoćete li se u tom slučaju osloniti na subjektivne doživljaje pojedinaca i to kako oni doživljavaju vlastitu dobit ili ćete se u procjeni nečijeg života voditi za nekim objektivnim kriterijima dobrog života neovisno o subjektivnoj procjeni pojedinaca. Kako uopće mjeriti dobit? Na koje važne stvari i vrijednosti ćete se uopće fokusirati pri mjerenju dobiti? Zatim, pitanje koje se nameće u kontekstu težnje za ostvarenjem vlastite dobiti odnosi se na način kako ćete tretirati druge dok ostvarujete svoju sreću? Hoćete li ih koristiti isključivo kao sredstva za ostvarenje vlastite dobiti ili ćete žrtvovati vlastitu dobit u korist drugih? Također, otvara se i pitanje u kojoj mjeri je dobit pojedinca ovisna o društvu u kojem živi i je li društvo dužno osigurati osnovna dobra koja su nužna za neki minimalno dobar život?</p>	

Svaka od prethodno navedenih teorija ponudit će drugačije odgovore na ova pitanja, što će u nekim slučajevima ukazati na probleme unutar same pozicije i određene unutarnje nekonzistentnosti, koje će se detaljno analizirati i sustavno ispitati.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekivani ishodi su sljedeći:

1. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne pozicije u raspravi o dobrobiti: eudaimonističke teorije, perfekcionizam, hedonizam, teoriju ispunjenja želja, teoriju objektivne liste te hibridne teorije.
2. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati raspravu i osnovne pozicije u pogledu problema mjerenja dobrobiti, te odnosa dobrobiti i sreće.
3. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati rasprave iz političke filozofije koje dobrobit povezuju s problemima društvene nejednakosti, te ukazuju na praktičnu primjenu pojma dobrobiti u kontekstu javnih politika.
4. Studenti će moći kritički usporediti pojedine teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.
5. Studenti će dodatno razviti i utvrditi sposobnosti filozofskog čitanja i razumijevanja, kritičkog mišljenja, kao i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o problemu dobrobiti, koji će biti utemeljeni na pročitanoj literaturi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	25
Kontinuirana provjera znanja 2	1	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Guy Fletcher (ed.), The Routledge Handbook of the Philosophy of Well-Being (London: Routledge, 2016).

Fletcher, G. (2016) The Philosophy of Well-Being: An Introduction

Fletcher. G. (2013) 'A Fresh Start for the Objective-List Theory of Well-Being', *Utilitas*, 25, 206- 220.

Rice, C. (2013) 'Defending the Objective List Theory of Well-Being,' *Ratio* 26:2, pp. 196-211.

Dorsey, D. (2010), Three Arguments for Perfectionism. *Noûs*, 44: 59–79.

Kraut, Richard (2007). *What is Good and Why: The Ethics of Well-Being* (Harvard University Press.)

Sarch, A. F. (2012), 'Multi-Component Theories of Well-being and Their Structure' *Pacific Philosophical Quarterly*, 93: 439–471.

Rosati, C. (1996) 'Internalism and the good for a person', *Ethics*, 106(2), 297–326.

Fred Feldman (2002), 'The Good Life: A Defense of Attitudinal Hedonism'. *Philosophy and Phenomenological Research* 65, 604–628.

Dan Haybron (2008), 'Happiness, the Self, and Human Flourishing'. *Utilitas* 20 (1), 21–49.

Martha Nussbaum (2011), 'The Central Capabilities', in *Creating Capabilities* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Dan Haybron and Valerie Tiberius (2012), 'Well-Being Policy: What Standard of Well-Being'. *Journal of the American Philosophical Association* 1 (4), 712–733.

IZBORNA LITERATURA

Wayne Sumner (1996), 'Welfare and Happiness', from *Welfare, Happiness, and Ethics* (New York: Oxford University Press), 138–183.

Valerie Tiberius and Alexandra Plakias (2010), 'Well-Being'. In John Doris (ed.), *The Moral Psychology Handbook* (New York: Oxford University Press), 402–432.

Fred Feldman (2008), 'Whole Life Satisfaction Concepts of Happiness'. *Theoria* 74 (3), 219–238.

Eden Lin (2017), 'Against Welfare Subjectivism'. *Noûs* 51 (2), 354–377.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu izostati maksimalno tri puta sa satova predavanja i tri puta sa seminara.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar, a u slučaju neizvršavanja te obaveze, neće moći pristupiti završnom ispitu.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: anag@ffri.hr; nzelic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza, te da redovito čitaju literaturu predviđenu izvedbenim planom.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Oglasna ploča Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7. i 21.2.
--------	------------

Proljetni izvanredni	17.4.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	4.9. i 11.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
11.10.	Uvodno predavanje: pojam dobrobiti
18.10.	Klasične teorije dobrobiti: Hedonizam
25.10.	Klasične teorije dobrobiti: Teorija ispunjenja želja
8.11.	Klasične teorije dobrobiti: Objektivna lista
15.11.	Klasične teorije dobrobiti: Perfekcionizam
22.11.	Kritika klasične podjele: Hibridne teorije dobrobiti
29.11.	Kritika klasične podjele: Sreća i dobrobit
6.12.	Kritika klasične podjele: Znanost o dobrobiti
13.12.	Dobrobit u moralnoj i političkoj teoriji: teorija sposobnosti i dobrobit
20.12.	Dobrobit u moralnoj i političkoj teoriji: teorija sposobnosti i dobrobit
10.1.	Dobrobit u moralnoj i političkoj teoriji: perfekcionistački liberalizam
17.1.	Dobrobit u moralnoj i političkoj teoriji: nepperfekcionistački liberalizam
24.1.	Dobrobit i društvena pravednost
31.1.	Kolokvij/Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne pozicije u raspravi o dobrobiti: eudaimonističke teorije, perfekcionizam, hedonizam, teoriju ispunjenja želja, teoriju objektivne liste te hibridne teorije	Klasične teorije dobrobiti: hedonizam, teorija ispunjenja želja, objektivna lista, perfekcionizam, hibridne teorije. (1.-6. Tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati raspravu i osnovne pozicije u pogledu problema	Kritika klasične podjele: odnos sreće i dobrobiti; znanost o dobrobiti (7.-8. Tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit

mjerenja dobrobiti, te odnosa dobrobiti i sreće.			
Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati rasprave iz političke filozofije koje dobrobit povezuju s problemima društvene nejednakosti, te ukazuju na praktičnu primjenu pojma dobrobiti u kontekstu javnih politika.	Dobrobit u moralnoj i političkoj teoriji; teorija sposobnosti, perfekcionistički/neperfekcionistički liberalizam; dobrobit i društvena pravednost (9.-13. Tjedan)	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit
Studenti će moći kritički usporediti pojedine teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.	Kritički pregled suvremenih teorija dobrobiti	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit
Studenti će dodatno razviti i utvrditi sposobnosti filozofskog čitanja i razumijevanja, kritičkog mišljenja, kao i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o problemu dobrobiti, koji će biti utemeljeni na pročitanoj literaturi.	Kritički pregled suvremenih teorija dobrobiti; usporedba, analiza argumenata, teorija.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija historije		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	ponedjeljkom 16,15-18h, učionica 450		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. Neven Petrović		
	Kabinet	F-425	
	Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom 18-19,30h, utorkom 12-13,30h	
	Telefon	051 265 647	
	e-mail	npetrovic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Prva tematska cjelina koja se obrađuje jest kritika tradicionalne (tzv. spekulativne) filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti, a temeljni tekst koji se obrađuje klasična je Popperova rasprava <i>Bijeda historicizma</i> u kojoj se dokazuje da nema nikakvih povijesnih zakona koji upravljaju tokom događaja, te da ljudska povijest nije usmjerena ni prema kakvom cilju i nema baš nikakav skriveni smisao. Ideja ovog dijela kolegija jest da se ukaže na problematične aspekte nekad prevladavajućih, a kod nas još uvijek dovoljno prisutnih, filozofskih pristupa povijesti i historiografiji.</p> <p>Drugi dio kolegija posvećen je uvođenju u metodološke probleme historijskog istraživanja, tj. upućivanju studenata u teorijska pitanja historiografije kao znanosti. Tu ih se kani upoznati s osnovnim metodološkim problemima društvenih znanosti, poglavito povijesti, i to kroz jedan od temeljnih udžbenika na tom području, Nagelovu <i>Strukturu nauke</i>.</p> <p>Treća i posljednja cjelina kojom će se baviti ovaj kolegij usredotočena je na argumente za i protiv temeljnih pozicija koje se zauzimaju u pogledu metodoloških problema historiografije. Prvenstveno se radi o srazu „pozitivističkih“ i „idealističkih“ pogleda na: objektivnost povijesnog istraživanja, mogućnost nalaženja povijesne istine, vrstu objašnjenja koju historičari mogu pružiti tumačeći prošla zbivanja, metodološki individualizam i holizam i sl. Čitat će se i prodiskutirati izvorni tekstovi autora i iz jedne i iz druge suprotstavljene škole mišljenja, sakupljeni u jednom od ključnih zbornika o ovoj problematici.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti ključne preokupacije suvremene filozofije historije; - definirati probleme povijesnih zakona i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i metodološkog individualizma; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; - kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta; - samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo; - argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	30
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Carr, E.H. *Što je povijest?*, Srednja Europa, Zagreb, 2004, str. 5-45 (41)
- 2) Colingwood, R.G. *Ideja historije*, Svjetlost-Sarajevo/Globus, Zagreb, 1986, str. 1-15 (15)
- 3) Dray, W.H. *Philosophy of History*, Prentice Hall, Englewood Cliffs, 1964, str. 4-58 (55)
- 4) Hempel, C.G. „The Function of General Laws in History“, u Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press, Glencoe, 1959, str. 344-356 (13)
- 5) Nagel, E. *Struktura nauke*, Nolit, Beograd, 1974, str. 487-528 (42)
- 6) Passmore, J. „The Objectivity of History“, u Dray, W.H. (ur.) *Philosophical Analysis and History*, Harper & Row, New York, 1966, str. 75-94 (20)
- 7) Popper, K.R. *Bijeda historicizma*, KruZak, Zagreb, 1996, str. 47-64; 111-154 (62)
- 8) Tucker, A. *Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004, str. 1-22 (22)
- 9) Watkins, J.W.N. „Historical Explanation in the Social Sciences“, u Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press, Glencoe, 1959, str. 503-514 (12)
- 10) Wright, G.H. von, *Objašnjenje i razumijevanje*, Nolit, Beograd, 1975, str. 55-87 (33)

Ukupno: 315 str.

IZBORNA LITERATURA

- Becker, C. „Everyman His Own Historian“, *American Historical Review*, Vol. 37, 1931-1932, str. 227-232 (6)
- Becker, C. „What are Historical Facts?“, *Western Political Quarterly*, Vol. 8, 1955, str. 327-340 (14)
- Berlin, I. „The Concept of Scientific History“, u Berlin, I. *Concepts and Categories*, Pimlico, London, 1978, str. 103-142 (40)
- Berlin, I. „Povijesna neminovnost“, u Berlin, I. *Četiri eseja o slobodi*, Feral Tribune, Split, 2000, str. 123-217 (95)
- Broadbeck, M. „Explanation, Prediction, and 'Imperfect' Knowledge“, u Feigl, H./Grover, M. (ur.) *Scientific Explanation, Space and Time*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 1962, str. 231-272 (42)
- Cannadine, D. (ur.) *What is History Now?*, Palgrave Macmillan, Houndmills, 2002.
- Danto, A.C. *Analytical Philosophy of History*, Cambridge University Press, 1968.
- Dawson, C. „The Problem of Metahistory“, *History Today*, Vol. 1, No. 6, 1951.

- Day, M. *The Philosophy of History: An Introduction*, Continuum, London, 2008.
- Dilthey, W. *Izgradnja istorijskog sveta u duhovnim naukama*, BIGZ, Beograd, 1980.
- Dray, W.H. "Explanatory Narrative in History", *Philosophical Quarterly*, Vol. 4, No. 14, 1954, str. 15-27 (13)
- Dray, W.H. *Laws and Explanation in History*, Oxford University Press, London, 1957.
- Dray, W.H. (ur.) *Philosophical Analysis and History*, Harper & Row, New York, 1966.
- Gallie, W.B. *Philosophy and the Historical Understanding*, Schocken Books, New York, 1964.
- Gardiner, P. (ur.) *The Philosophy of History*, Oxford University Press, Oxford,
- Gardiner, P. *The Nature of Historical Explanation*, Oxford University Press, London, 1952.
- Gardiner, P. (ur.) *Theories of History*, Free Press of Glencoe, New York, 1959.
- Gross, M. *Historijska znanost*, SN Liber, Zagreb, 1976.
- Hook, S. *Philosophy and History*, New York University Press, New York, 1963.
- Joynt, C.B. & Rescher, N. "On Explanation in History", *Mind*, Vol. 68, No. 271, str. 383-387 (5)
- Joynt, C.B. & Rescher, N. "The Problem of Uniqueness in History", *History and Theory*, Vol. 1, No. 2, 1961, str. 150-162 (13)
- Kolakowski, L. "Legenda o caru Kenediju: nova antropološka diskusija", u Kolakowski, L. *Đavo u istoriji*, Glas, Banja luka, 1989, str. 233-241 (9)
- Lemon, M.C. *Philosophy of History*, Routledge, London, 2003.
- Mandelbaum, M. *The Problem of Historical Knowledge*, Liveright Publishing Corporation, New York, 1938.
- Mandelbaum, M. "Can There be a Philosophy of History?", *American Scholar*, Vol. 9, No. 1, 1939-1940.
- Mandelbaum, M. "A Critique of Philosophies of History", *Journal of Philosophy*, Vol. 45, No. 14, 1948, str. 365-378 (14)
- Mandelbaum, M. "Some Neglected Problems Regarding History", *Journal of Philosophy*, Vol. 49, No. 10, 1952.
- Mandelbaum, M. "Concerning Recent Trends in the Theory of Historiography", *Journal of the History of Ideas*, Vol. 16, No. 4, 1955.
- Mandelbaum, M. "The Problem of 'Covering Laws'", *History and Theory*, Vol. 1, No. 3, 1961, str. 229-242 (14)
- Meyerhoff, H. (ur.) *The Philosophy of History in Our Time*, Doubleday & Company, Garden City, 1959.
- Mises, L. Von, *Theory and History*, Yale University Press, New Haven, 1957.
- Oakeshott, M. "The Activity of Being Historian", u Oakeshott, M. *Rationalism in Politics*, Liberty Fund, Indianapolis, 1991, str. 151-183 (33)
- Rescher, N./ Helmer, O. "On the Epistemology of the Inexact Sciences", *Management Science*, Vol. 6, No. 1, 1959, str. 25-40 (16)
- Tucker, A. *Our Knowledge of the Past: A Philosophy of Historiography*, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.
- Tucker, A. *A Companion to the Philosophy of History and Historiography*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Walsh, W.H. *Philosophy of History: An Introduction*, Harper & Row, New York, 1960.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim.
- U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr
- Kašnjenje se tolerira do 10 minuta.
- Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske.
- Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom
Usmeno

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Studenti najprije pristupaju pismenom ispitu objektivnog tipa (tj. testu s pitanjima višestrukih mogućnosti) a nakon što ga polože (za što moraju imati jedan više od 50% točnih odgovora) pristupaju i usmenom dijelu ispita, barem ukoliko žele ocjenu više od dovoljan (2). Na usmenom dijelu studenta se traži da odgovori na pitanja vezana uz najviše tri teme obrađene tijekom nastave.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljećni izvanredni	17.4. u 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. i 11.9. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	Uvod: što je filozofija historije i koji su sve načini filozofskog bavljenja poviješću? Kritika filozofije povijesti sa stajališta filozofije znanosti
21.10.2019.	Što je historija? Klasična (Aristotel, Schopenhauer) i moderna gledišta (Colingwood)
28.10.2019.	Historija i činjenice: Carrovo gledište
4.11.2019.	Passmore: je li historija objektivna?
11.11.2019.	Jesu li objašnjenja u historiji znanstvena? Hempelov probabilistički model
18.11.2019.	Vrste objašnjenja u historiji: Nagel i tri glavne vrste historijskog objašnjenja
25.11.2019.	Antipozitivističko gledište o objašnjenjima u historiji: Dray i von Wright
2.12.2019.	Uzročnost u povijesti
9.12.2019.	Determinizam u povijesti: Berlin i Nagel
16.12.2019.	Rekapitulacija gradiva
13.1.2020.	Metodološki individualizam 1: Watkins
20.1.2020.	Metodološki individualizam 2: Danto
27.1.2020.	Završna rasprava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumjeti ključne preokupacije filozofije historije	Drayevo objašnjenje filozofije historije i njenih preokupacija, kao i mjesta te discipline u odnosu na opću filozofiju znanosti	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme povijesnih zakona i trendova, povijesnih činjenica, objašnjenja i razumijevanja u humanističkim znanostima, te holizma i	Drayeva klasifikacija filozofija povijesti i Popperova kritika cijele te tradicije; Aristotelovo i moderno viđenje historiografije; objektivnost historiografije i pitanje	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit

metodološkog individualizma	objašnjenja i razumijevanja kod scijentista i humanista; Watkinsova vizija istraživanja u humanistici		
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Drayevo objašnjenje odnosa između scijentista i humanista, te rasprava između ta dva temeljna gledišta o historiografiji	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	rasprava između dva temeljna gledišta o historiografiji, tj. scijentista i humanista, te rasprave unutar scijentističke paradigme	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	razni smjerovi kritike svih obrađenih pozicija o glavnim pitanjima filozofije historije	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-historijskim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Filozofija jezika
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 + 15 + 0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljak, 18,15-20 sati, uč. 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Nenad Mišćević
Kabinet	414
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prema dogovoru e-mailom
Telefon	
e-mail	vismiscevic@ceu.edu
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Martina Blečić
Kabinet	415
Vrijeme za konzultacije	Utorak i srijeda od 9:30 do 11 (najave e-mailom) ili po dogovoru
Telefon	
e-mail	mblecic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
OPĆI OKVIR	
<p>U sklopu kolegija jeziku će se pristupiti prvenstveno iz analitičke filozofske perspektive. Takav pristup obuhvaća različita shvaćanja jezika koja se mogu podijeliti na teoriju idealnog jezika i na analizu svakodnevnog jezika.</p> <p>Prva struja vezana je uz G. Fregea, koji je nastojao stvoriti formalni jezik čistog mišljenja koji bi bio lišen višeznačnosti i nedorečenosti svakodnevnog jezika. Takav se idealni jezik trebao stvoriti uporabom funkcija i argumenata. Takve težnje imaju i filozofi poput B. Russella, G. E. Moorea, L. Wittgensteina, R. Carnapa i A. Tarskoga. Posljednja trojica u ovom nizu pripadnici su logičkog empirizma, koji su, odbacujući svakodnevni jezik, nastojali svesti znanstveni jezik na logički sustav. Konstrukcija idealnog formalnog jezika treba se temeljiti na egzaktnosti i neproturječnosti, a logika i empirijska provjera moraju biti jedini kriterij smisla.</p> <p>S druge strane, filozofija svakodnevnog jezika pokušala je jezično razjasniti logičke odnose i kategorije, to jest, iznova ih formulirati na razini prirodnog jezika. Na taj način se umjesto univerzalnog jezika težnja stavlja na različite „jezične igre“ (Wittgenstein). Ta je ideja još više došla do izražaja kod filozofa poput J. L. Austina i J. R. Searlea, koji u filozofiji običnog jezika vide mogućnost da se otkrije praktična namjera govornika. Austin uvodi ideju performativnih iskaza te u svakom iskazu razlučuju tri jezične razine: lokuciju (izricanje izraza s nekim značenjem), ilokuciju (snaga iskaza – obavijest, prosudba, najava, obećanje itd.) te perlokucija (učinak koji izaziva kod slušatelja). Prema toj teoriji svaki govorni čin po sebi je višeslojan. Austin u svojim razmatranjima veliku ulogu pridaje konvencijama. S druge strane, H. P. Grice u središte svoje teorije o razgovornim implikaturama stavlja racionalnost govornika. Takav se racionalan korisnik jezika pridržava načela suradnje i govornih maksima. Ipak, kršenje tih maksima neće voditi u nemogućnost komunikacije, već k mogućnosti da govornik želi poručiti nešto različito od onoga što je rečeno.</p> <p>Suvremena pragmatika takve jezične uvide produbljuje suvremenim psihološkim i kognitivnim spoznajama te pokušava odgovoriti na pitanje kako stvarni govornici komuniciraju. Takvi psihološki uvidi dragocjeni su i polju semantike, koja se bavi doslovnom/izravnim razinom značenja. Uz to, suvremena je semantika (teorija značenja) upotpunjena formalnim alatima koje filozofiji pruža lingvistika.</p> <p>U kolegiju će se pružiti temeljiti uvid u ideje J. L. Austina, kao ključnog predstavnika pragmatičkih težnji te dati pregled temeljnih semantičkih pitanja.</p>	
PRAGMATIKA NA PRIMJERU J. L. AUSTINA	
<p>Austin započinje svoja predavanja, objavljena u knjizi Kako djelovati riječima, razmatranjem one vrste iskaza koji izgleda kao sud i gramatički se može kategorizirati kao izjavna rečenica, koji nije besmislen, ali ipak nije ni istinit ni neistinit. Tvrdi nadalje da se, kada osoba izriče takav iskaz, može reći da ona nešto čini, da djeluje, a ne samo da govori. Takve iskaze naziva performativima i suprotstavlja ih konstativima. Klasičan Austinov primjer performativa jest iskaz "Uzimam" izrečen na obredu vjenčanja. Konstativi su iskazi kojima se nešto tvrdi, oni</p>	

moгу biti istiniti ili neistiniti, a performativi su iskazi kojima se čini neka radnja i ne mogu biti istiniti ili neistiniti. Da bi se nekim performativom nešto zaista i učinilo, moraju se zadovoljiti određeni uvjeti – on mora biti izrečen u prikladnim okolnostima i govornik mora ozbiljno misliti ono što govori. Kada uvjeti nisu zadovoljeni i činjenje radnje ne uspijeva, ne možemo reći da je iskaz neistinit, već da je neposrećen. Bitno je naglasiti da uvjeti koje performativ mora zadovoljiti da bi bio posrećen nisu jezični već društveni.

Povezanost između performativa i tvrdnji (sudova) Austina navodi da propituje distinkciju od koje u svojim predavanjima kreće, tj. onu između konstativa i performativa. Polako se odmiče od prvotne definicije performativa kao posrećenih i neposrećenih te konstativa kao istinitih i neistinitih te se počinje priklanjati ideji da uspješnost i neuspješnost mogu utjecati i na sudove, a istinitost i neistinitost na performative.

Odbacujući podjelu prema kriteriju istinito-neistinito/posrećeno-neposrećeno Austin kreće u potragu za gramatičkim (ili u širem smislu – jezičnim) kriterijem koji bi mogao rasvijetliti razliku između konstativa i performativa.

Dva su temeljna problema do kojih Austin dolazi pri svojoj analizi razlike između performativa i konstativa. Prvi je taj da iskazi jednakog oblika u određenim slučajevima mogu imati funkciju konstativa, a u drugim slučajevima funkciju performativa. Drugi je taj što unatoč pokazateljima performativnosti, kao što su to performativni glagoli, neki iskaz se može smatrati istinitim ili neistinitim, a posrećenost i neposrećenost mogu pogoditi i sudove, tj. konstative.

Sedmo poglavlje autor zaključuje rastavljanjem bilo kojeg iskaza na elemente. Prema takvoj analizi "kazati" nešto po Austinu je izvođenje fonetičkog, fatičkog i retičkog čina.

Od osmog poglavlja na dalje Austin razrađuje ovu novu podjelu, odbacujući svoju inicijalnu podjelu na konstative i performative, no imajući ju uvijek na umu i pozivajući se na nju.

Fonetski, fatički i retički čin, tvrdi Austin, zajedno tvore lokucijski čin. Lokucijski čin je potpuna govorna jedinica, čin izricanja određene rečenice određenoga smisla i reference, što je ugrubo ekvivalentno "značenju" u tradicionalnom shvaćanju riječi. No uz lokucijski čin proizvodimo i ilokucijski čin. Primjeri ilokucijskih činova su obavještanje, naređivanje, upozoravanje i sl. Kada izvodimo lokucijski čin koristimo se jezikom kako bismo nešto rekli, no u različitim situacijama koristimo se jezikom u različitom smislu. Taj smisao je ilokucija. Možemo koristiti jezik da bi na primjer savjetovali, sugerirali, naredili ili iskazali neku namjeru. Određene riječi (lokucije) mogu imati ono što Austin naziva snaga pitanja, zahtjeva itd. Teoriju o različitim vrstama jezičnih funkcija naziva doktrinom ilokucijske snage. Nadalje, Austin predstavlja perlokucijski čin. Perlokucijski čin je ono što postizemo svojim iskazom, na primjer, uvjeravanje ili plašenje. On utječe na osjećaje, misli ili djelovanje slušatelja (ili samog govornika).

PREGLED SEMANTIČKIH PITANJA I PRISTUPA

Na polju semantike temeljna je zadaća kolegija pružiti studentu uvod u razna pitanja koja se mogu naći pri izučavanju značenja. Krenut će se od preispitivanja intuicija u pogledu toga što značenje jest, a što ono nije. Nakon takvog uvoda istražiti će se veza između značenja i stvarnoga svijeta. Razlikovat će se između referencijalne i internalističke teorije značenja. Referencijalna teorija definira značenje riječi kao stvari u svijetu. Internalistička teorija (znana i kao nominalizam) značenja shvaća kao misli, pojmove ili ideje u govornikovom umu, što znači da svaki korisnik jezika posjeduje vlastiti jezik. U raspravu će se uvesti i Chomsky te će se studenti upoznati s pojmovima mentalnog leksika, jezične sposobnosti, numeričke razlike, kvalitativne razlike i kvalitativnog identiteta, kao i s psihološkim istraživanjima McCloskeyja i Glucksberga. Nadalje, u pogledu veze između značenja i svijeta istražiti će se pojave poput sinonimije, višeznačnosti i neodređenosti.

Nakon toga preći će se na semantičke teorije o značenju rečenice. Jedna od temeljnih ideja jest ona o kompozicionalnosti. Internalistička teorija značenja određuje značenje rečenice kao mentalnu strukturu koju sačinjavaju značenja riječi u rečenici i njihova sintaktička struktura. Drugim riječima, internalisti će definirati rečenice kao skupove mogućih svjetova. Prema referencijalnoj teoriji, s druge strane, rečenice su apstraktni predmeti koji se mogu shvatiti kao matematički modeli unutarnje mentalne strukture. Ideja mogućih svjetova uvest će se pomoću Leibnizove ideje o najboljem mogućem svijetu. Navest će se druge primjene ideje mogućih svjetova, poput Lewisove ideje da svi mogući svjetovi postoje. Lewis (1970), Stalnaker (1970) i Davidson (1967) određuju značenje rečenice kao istinosne vrijednosti koje su određene povezanim mogućim svjetovima.

U nastavku studenti će se upoznati sa semantičkim svojstvima rečenica, poput pretpostavke i višeznačnosti (leksičke i strukturne). Te će se teme obraditi pozivanjem na autore kao što su Chomsky (1976) i Baker i Shan (2008).

Nakon rasprave koja je krenula od značenja pojedinih riječi pa preko značenja rečenice započet će teme vezane uz odnos značenja i konteksta. Istražiti će se izrazi osjetljivi na kontekst, poput indeksikalija (Kaplan 1989), ali i implicitnog sadržaja bliskog semantici (Sperber i Wilson 1986), kao i onog pragmatičkog (Grice 1975).

Pri razmatranju odnosa jezika i misli razradit će se interpretacije hipoteze Saphir-Worf.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon odslušanog kolegija studenti će moći navesti ključna pitanja iz filozofije jezika, kao i najznačajnije autore. Moći će elaborirati razlike u filozofskim stajalištima raznih autora i struja te zauzeti stranu u raspravi.

Studenti će biti u stanju sami raditi na tekstu koji se bavi pitanjima iz filozofije jezika, smjestiti ga u kontekst rasprave i iz njega izvoditi argumente.

Nakon odslušanog kolegija studenti će moći primijeniti znanja iz filozofije pri svladavanju gradiva iz drugih filozofskih predmeta (jezik i svijet – ontologija, jezik i spoznaja – epistemologija i sl.), ali i onih iz drugih studijskih grupa (npr. jezični kolegiji).

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave i aktivnost	0.5	10
Kolokvij	1	30
Seminar	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:**Varijanta 1 bez završnog ispita**

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

William G. Lycan, Filozofija jezika, Sveučilište u Zagrebu, 2011.
 Michael Devitt i Kim Sterelny, Jezik i stvarnost, Kruzak, 2002.
 Nenad Mišćević, Filozofija jezika, Jesenski i Turk, 2003.
 John L. Austin, Kako djelovati riječima, Disput, 2014

IZBORNA LITERATURA

Paul Elbourne, Meaning: A Slim Introduction to Semantics, Oxford University Press, 2011
 Willard Van Orman Quine, Riječ i predmet, Kruzak, 1999.
 Donald Davidson, Ogledi o istini i interpretaciji, Demetra, 2000.
 Saul Kripke, Imenovanje i nužnost, Kruzak, 1997.
 Ludwig Wittgenstein: Filozofska istraživanja, Globus, 1998.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
<p>Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg opravdanog izostanka pisat će seminarski rad na zadanu temu.</p> <p>Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.</p> <p>Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni.</p>	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
<p>Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju</p> <p>Oglasne ploče odsjeka za filozofiju</p> <p>Elektronička pošta</p> <p>Tajništvo odsjeka za filozofiju</p>	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
<p>U vrijeme konzultacija</p> <p>Elektronička pošta</p>	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni usmeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. 2. 2020., 17. 2. 2020. u 15:00
Proljetni izvanredni	17. 4. 2020. u 15:00
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7. 9. 2020., 11. 9. 2020. u 15:00
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14. 10.	Uvod u filozofiju jezika
21. 10.	J. L. Austin, „Kako djelovati riječima“, uvod
28. 10.	Referencija i referiranje
4. 11.	J. L. Austin, performativi i konstativi
11. 11.	Referencija i referiranje
18. 11.	J. L. Austin, istinitost/neistinitost i posrećenost/neposrećenost
25. 11.	Teorije značenja
2. 12.	J. L. Austin, fonetski, fatički i retički čin
9. 12.	Teorije značenja
16. 12.	J. L. Austin, lokucija, ilokucija i perlokucija
13. 1.	Pragmatika i govorni činovi
20. 1.	J. L. Austin, vrednovanje teorije i nastavljači
27. 1.	Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći navesti ključna pitanja iz filozofije jezika, kao i najznačajnije autore. Moći će identificirati razlike u filozofskim	J. L. Austin, „Kako djelovati riječima“ Referencija i referiranje	Predavanje Rad na tekstu Diskusija	Kolokvij Seminar

<p>stajalištima raznih autora i struja te zauzeti stranu u raspravi.</p>	<p>Teorije značenja Pragmatika i govorni činovi</p>	<p>Frontalni rad Individualni rad Rad u paru</p>	
<p>Studenti će biti u stanju sami interpretirati tekst koji se bavi pitanjima iz filozofije jezika, smjestiti ga u kontekst rasprave i iz njega izvoditi argumente.</p>	<p>J. L. Austin, „Kako djelovati riječima“ Referencija i referiranje Teorije značenja Pragmatika i govorni činovi</p>	<p>Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad Rad u paru</p>	<p>Kolokvij Seminar</p>
<p>Nakon odslušanog kolegija studenti će moći primijeniti znanja iz filozofije pri svladavanju gradiva iz drugih filozofskih predmeta (jezik i svijet – ontologija, jezik i spoznaja – epistemologija i sl.), ali i onih iz drugih studijskih grupa (npr. jezični kolegiji).</p>	<p>J. L. Austin, „Kako djelovati riječima“ Referencija i referiranje Teorije značenja Pragmatika i govorni činovi</p>	<p>Predavanje Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad Rad u paru</p>	<p>Kolokvij Seminar</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija psihologije		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 8,15-10 sati, uč. 401.		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Hrvatski		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Marko Jurjako		
	Kabinet	422	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom: 10,00-12,00; Srijedom: 10,00-12,00.		
	Telefon	051/265-650	
	e-mail	mjurjako@uniri.hr ; mjurjako@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa osnovnim zadacima te konceptualnim razmatranjima koji proizlaze iz suvremene filozofije psihologije. Zdravorazumska psihologija uključuje objašnjenje i predviđanja ljudskog ponašanja koje se temelje na pripisivanju ljudima mentalnih stanja poput želja, vjerovanja, namjera, itd. Međutim, čini se da znanstvena psihologija i neuroznanosti uopće ne koriste te pojmove u svojim teorijama i objašnjenjima. S obzirom na ovakvu temeljnu diskrepanciju između zdravorazumske i znanstvene psihologije, filozofija psihologije nastoji integrirati spoznaje iz filozofskih, psiholoških i neuroznanstvenih pristupa istraživanju ljudskog uma. Stoga važni ciljevi filozofije psihologije uključuju reflektivno razumijevanje osnovnih pojmova iz zdravorazumske psihologije te problematiziranje načina na koji se ti pojmovi mogu integrirati ili povezati sa pojmovima i teorijskim okvirima koji proizlaze iz suvremene psihologije i spoznaja iz neuroznanosti. U tom kontekstu, unutar kolegija se analiziraju četiri moguća odgovora na problem integriranja ili sučeljavanja zdravorazumske psihologije sa znanstvenim pristupima psihologiji. Kritički se razmatra kakve epistemološke i ontološke posljedice imaju različite koncepcije integriranja na status psiholoških entiteta i svojstava.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da će studenti na kraju kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objasniti pojam zdravorazumske ili pučke psihologije i navesti barem tri filozofska gledišta na znanstveni i ontološki status pučke psihologije. Formulirati problem integriranja i sučeljavanja zdravorazumske i znanstvenih teorija uma/mozga. Navesti i objasniti barem tri moguća odgovora na problem integriranja i sučeljavanja. Razlikovati između razina psiholoških objašnjenja – personalna i subpersonalna, funkcionalna i objašnjenja na razini implementacije. Objasniti pojmove modularnosti i kognitivne penetrabilnosti 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	1	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	35
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	35
ZAVRŠNI ISPIT/ESEJ	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bermudez, J. L. (2005). *Philosophy of psychology: a contemporary introduction*. New York i London: Routledge.
2. Mišćević, N. (1990). *Uvod u filozofiju psihologije*. Grafički zavod Hrvatske: Zagreb.
3. Mišćević, N. i Prijjić, S. (ur.) (1993). *Filozofija psihologije: zbornik tekstova*. Hrvatski Kulturni Dom, Rijeka. – izbor tekstova
4. Mišćević, N. i Smokrović, N. (ur.) (2001). *Računala, mozak i ljudski um: zbornik tekstova*. Izdavački Centar Rijeka. – izbor tekstova
5. Weiskopf, D. i Adams, F. (2015). *An introduction to the philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.

IZBORNA LITERATURA

1. Bechtel, W. (2008). *Mental mechanisms: philosophical perspective on cognitive neuroscience*. London i New York: Routledge.
2. Bechtel, W. i Graham, G. ur. (1998). *A companion to cognitive science*. Cambridge: Blackwell.
3. Bechtel, W., Mandik, P., Mundale, J. i Stufflebeam, R. S. (ur.) (2001). *Philosophy and the neurosciences: a reader*. Cambridge: Basil Blackwell.
4. Bermudez, J. L. ur. (2006). *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge.
5. Bermudez, J. L. (2010). *Cognitive science: an introduction to the science of the mind*. 2. izdanje, Cambridge: Cambridge University Press.
6. Bickle, J. ur. (2009). *The Oxford Handbook of Philosophy and Neuroscience*. Oxford: Oxford University Press.
7. Biondić, M. (2017). Pučka psihologija: znanstvene perspektive realizma, eliminativizma i instrumentalizma. *Filozofska Istraživanja* 37, str. 559–578.
8. Block, N. ur. (1980/1981). *Readings in philosophy of psychology*. Vol I. i II. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
9. Borsboom, D. (2005). *Measuring the mind: conceptual issues in contemporary psychometrics*. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Botteril, G i Carruthers, P. (1999). *The philosophy of psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Cherniak, C. (2001). Minimalna racionalnost. U N. Mišćević i N. Smokrović (ur.), *Računala,*

- mozak i ljudski um, Rijeka: Izdavački Centar Rijeka, str. 170-193.
12. Churchland, P. 1981. Eliminative materialism and propositional attitudes. *Journal of Philosophy* 78, str. 67-90. Prevedeno Eliminativni materijalizam i propozicijski stavovi. U N. Mišević i S. Prijić, *Filozofija psihologije*, Rijeka: Hrvatski kulturni dom, 1993, str. 45-63.
13. Churchland, P.S. i Sejnowski, T.J. (2006). Neural representation and neural computation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 151-181.
14. Clark, A. (2013). Whatever next? Predictive brains, situated agents, and the future of cognitive science. *Behavioral and Brain Sciences*, 36, str. 181-204.
15. Colombo, M. (2013). Constitutive relevance and the personal/subpersonal distinction. *Philosophical Psychology* 26, str. 547–570.
16. Colombo, M. (2017). Social motivation in computational neuroscience: or if brains are prediction machines, then the humean theory of motivation is false. U J. Kiverstein (ur.) *Routledge Handbook of Philosophy of the Social Mind*.
17. Colombo, M. i Hartmann, S. (2017). Bayesian cognitive science, unification, and explanation. *The British Journal for the Philosophy of Science* 68, str. 451-484.
18. Cummins, R. (2006). 'How does It work?' versus 'What are the laws?': two conceptions of psychological explanation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 90-98.
19. Davidson, D. (2006). Psychology as philosophy. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 22-30.
20. Dennett, D. C. (2006). Personal and sub-personal levels of explanation. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 17-21.
21. Fodor, J. (2001). Modularnost uma. U Mišević, N. i Smokrović, N. (ur.). *Računala, mozak i ljudski um: zbornik tekstova*. Izdavački Centar Rijeka, str. 120-133.
22. Fodor, J. (2006). The language of thought: first approximations. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 101-126.
23. Garson, J. (2015). *The biological mind: a philosophical introduction*. New York and London: Routledge.
24. Goldman, A. I. (2006). Interpretation psychologized. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 327-351.
25. Hohwy, J. (2013). *The predictive mind*. Oxford: Oxford University Press.
26. Lewis, D. (2006). Reduction of mind. U J. L. Bermudez (ur.). *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 51-63.
27. Marr, D. (2006). Vision. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 385-406.
28. O'Donohue, W. i Kitchener, W. (ur.) (1996). *The philosophy of psychology*. London: Sage Publications.
29. Smokrović, N. (2004). *Priroda prirodnog zaključivanja*. Zagreb: Hrvatsko Filozofsko Društvo.
30. Stich, S. P. (2006). Autonomous psychology and the belief–desire thesis. U J. L. Bermudez (ur.), *Philosophy of psychology: contemporary readings*. New York and London: Routledge, str. 242-259.
31. Symons, J. i Calvo, P. ur. (2009). *The Routledge companion to the philosophy of psychology*. New York and London: Routledge.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

obvezno

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Email, konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Email, konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni, usmeni

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	1. 05.02.2020. (11.00h)
--------	-------------------------

	2. 26.02.2020. (11.00h)
Proljejni izvanredni	15.04.2020. (11.00h)
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. 04.09.2020. (10.00h) 2. 08.09.2020. (10.00h)
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
09.10.2019.	Pučka psihologija - razine psihološkog objašnjenja i problem integriranja ili sučeljavanja
16.10.	Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam)
23.10.	Filozofski funkcionalizam
30.10.	Reprezentacijska teorija uma i jezik misli
06.11.	Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam
13.11.	Kolokvij baziran na temama tjedana 1-6.
20.11.	Pučka psihologija kao sposobnost čitanja uma
27.11.	Objašnjenje u znanstvenoj psihologiji
04.12.	Kompjutorska teorija uma
18.12.	Neurokompjucionalizam
8.01.2019.	Kognicija kao prediktivno kodiranje
15.01.	Modularnost i kognitivna penetrabilnost
22.01.	Ispit baziran na temama tjedana
29.01.	Priprema za završni ispit/esej

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti pojam zdravorazumske ili pučke psihologije i navesti barem tri filozofska gledišta na znanstveni i ontološki status pučke psihologije.	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam) • Filozofski funkcionalizam • Reprezentacijska teorija uma i jezik misli • Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij
Formulirati problem integriranja i sučeljavanja zdravorazumske i znanstvenih teorija	<ul style="list-style-type: none"> • Pučka psihologija - razine psihološkog objašnjenja i problem integriranja ili sučeljavanja 	Predavanje; Diskusija; Frontalni rad	Pismeni kolokvij

uma/mozga.			
Navesti i objasniti barem tri moguća odgovora na problem integriranja i sučeljavanja.	<ul style="list-style-type: none"> • Uloga racionalnosti u psihološkom objašnjenju (interpretacionizam) • Filozofski funkcionalizam • Reprezentacijska teorija uma i jezik misli • Je li pučka psihologija teorija? Eliminativizam 	<p>Predavanje; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij
Razlikovati između razina psiholoških objašnjenja – personalna i subpersonalna, funkcionalna i objašnjenja na razini implementacije	<ul style="list-style-type: none"> • Pučka psihologija kao sposobnost čitanja uma • Objašnjenje u znanstvenoj psihologiji • Kompjuterska teorija uma • Neurokompjucionalizam • Kognicija kao prediktivno kodiranje 	<p>Predavanje; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij
Objasniti pojmove modularnosti i kognitivne penetrabilnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Modularnost i kognitivna penetrabilnost • Kognicija kao prediktivno kodiranje 	<p>Predavanje; Rad na tekstu; Diskusija;</p> <p>Frontalni rad</p>	Pismeni kolokvij

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Libertarijanizam: etika i politika slobodnog tržišta
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019/2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 8,15-10h, učionica 450
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Neven Petrović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljkom od 18 do 19,30h; utorkom od 12 do 13,30h
Telefon	051 265 647
e-mail	npetrovic@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. U uvodnom bi se dijelu nastave dao općenit pregled libertarijanske političke filozofije: glavnih tema kojima se bavi i glavnim varijantama te vrste teorije (anarhokapitalizam i teorije minimalne države; deontološka i konzekvencijalistička varijanta). Također bi se razjasnila terminološka zbrka koja postoji u pogledu imenovanja suvremenih političkih teorija te vrste: tj. da se u Europi teorije slobodnog tržišta nazivaju „liberalnim“ ili „neoliberalnim“ dok Američani one nose naziv „libertarijanskih“ ili čak „konzervativnih“ učenja. Naposljetku bi se studentima prezentirao detaljan plan rada kolegija, čime ih se želi motivirati za rad (2h).</p> <p>2. Prvi tematski blok bio bi posvećen znamenitoj Friedrich von Hayekovoj analizi logike funkcioniranja planske privrede i razlozima zbog kojih se može tvrditi da ona neminovno vodi u autoritarne ili čak totalitarističke poretke. Ta analiza, koja je opće mjesto suvremene političke misli, kod nas je bez ikakve sumnje nedovoljno poznata i to je čak svojevrsan akademski skandal (6h).</p> <p>3. Nakon toga bi se prešlo na, također znanu, Hayekovu kritiku umjerenog socijalističkog projekta – socijalne države i njegovo kontroverzno mišljenje da je socijalna pravda nekoherentan pojam, te njegove razne argumente u prilog blagodatima slobodnog tržišta (4h).</p> <p>4. Donekle sličnom obradom iste teme nastavilo bi se kroz prikaz temeljnih ideja Milтона Friedmana, koji ukazuje na povezanost ekonomske i političke slobode, te na brojne nedostatke raznih državnih intervencija (npr. u školstvo, licenciranje za obavljanje raznih djelatnosti, redistribuciju dohotka, različite vrste socijalne pomoći i sl.) u funkcioniranje slobodnog tržišta (6h). Uz to bi se dodala i jedna kritička analiza konzekvencijalističke i većinom ekonomski utemeljene varijante libertarijanske teorije, ona Ronalda Dworkina (2h). Time bi se i zaključio prikaz ove vrste razmišljanja o uređenju društva.</p> <p>5. Posljednju nastavnu cjelinu činio bi prikaz najbolje deontološke verzije libertarijanizma, tj. one Roberta Nozicka. Prošlo bi se kroz sve glavne dijelove njegove teorije: opravdanje države nasuprot anarhistima, negiranje uplitanja države u distribuciju dohotka, kritike ključnih egalitarističkih gledišta, te njegovu viziju da minimalna država može biti ideal vrijedan borbe budući da predstavlja okvir za realiziranje svih vrsta utopija (8h).</p> <p>6. Završilo bi se jednim od važnijih kritičkih osvrtâ na Nozickovu teoriju, tako da studenti dobiju uvid i u njene glavne poteškoće i da ne smatraju da je pristup cijelog kolegija bio pristran (2h).</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti neke od ključnih preokupacija suvremene političke filozofije; - definirati probleme distributivne pravednosti, slobodnog tržišta i redistribucije dobara, planske ekonomije, javnih dobara, javnih politika socijalne države, itd.; - razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima; - identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta; - kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta; - samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo; 	

- argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	30	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20	
ZAVRŠNI ISPIT	1	30	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene: <u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p><u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ i DIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1) Friedman, M. <i>Kapitalizam i sloboda</i> , Globus – Školska knjiga, Zagreb, 1992, str. 19-46, 93-113, 145-195 (100) 2) Hayek, F.A. <i>Put u ropstvo</i> , KruZak, Zagreb, 2001, str. 67-174 (108) 3) Hayek, F.A. <i>Pravo, zakonodavstvo i sloboda</i> , CID, Podgorica, 2002, str. 161-227 (66) 4) Nozick, R. <i>Anarhija, država i utopija</i> , Jesenski i Turk, Zagreb, 2003, str. 27-51; 80-6; 125-7; 201-242; 305-358; 385-414 (159) Ukupno: 433 str.			
IZBORNA LITERATURA			
Ameson, R.J. "Lockean Self-Ownership: Towards a Demolition", <i>Political Studies</i> , Vol. 39, No. 2, 1991, str. 36-54 (19) Barry, N. <i>On Classical Liberalism and Libertarianism</i> , Macmillan, London, 1986. Buchanan, A. <i>Ethics, Efficiency, and the Market</i> , Clarendon Press, Oxford, 1985. Buchanan, J. <i>Granice slobode: Između anarhije i Levijatana</i> , Dereta, Beograd, 2002. Child, J.W. "Can Libertarianism Sustain a Fraud Standard?", <i>Ethics</i> , Vol. 104, No. 4, 1994, str. 722-738 (17) Cohen, G.A. <i>Self-Ownership, Freedom, and Equality</i> , Cambridge University Press, 1995, str. 19-115 (96) Cohen, G.A. <i>Socijalizam – zašto ne?</i> , KruZak, Zagreb, 2011. Cohen, G.A. <i>On the Currency of Egalitarian Justice and Other Essays in Political Philosophy</i> , Princeton University Press, 2011, str. 147-199 (53) Duncan, F./Machan, T./Nussbaum, M. <i>Libertarianism: For and Against</i> , Rowman and Littlefield, 2005. Dworkin, R. "Why Liberals Should Care About Equality?" u Dworkin, R. <i>A Matter of Principle</i> , Harvard University Press, 1985, str. 208-13 (5)			

- Exdell, J. "Distributive Justice: Nozick and Property Rights", *Ethics*, Vol. 87, no. 2, 1977, str. 142-149 (8)
- Fried, B. "Wilt Chamberlain Revisited: Nozick's 'Justice in Transfer' and the Problem of Marked Based Distributions", *Philosophy and Public Affairs*, Vol. 24, no. 2, 1995, str. 226-245 (20)
- Friedman, D. *The Machinery of Freedom*, Open Court Press, 1989.
- Friedman, M. & R. *Free to Choose*, Harcourt, New York, 1990.
- Hardin, G. "The Tragedy of the Commons", *Science*, Vol. 162, no. 3859, 1968, str. 1243-1248 (6)
- Hazlitt, H. *Economics in One Lesson: The Shortest and Surest Way to Understand Basic Economics*, Three Rivers Press, 1988.
- Hayek, F.A. *The Constitution of Liberty*, Routledge & Kegan Paul, London, 1960.
- Hayek, F.A. *Individualizam i ekonomski poredak*, Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 2002.
- Hospers, J. *Libertarianism: A Political Philosophy for Tomorrow*, Authors Choice Press, 1971.
- Gibbard, A. "What's Morally Special About Free Exchange?", *Social Philosophy and Policy*, Vol. 2, No. 1, 1984, str. 20-28 (9)
- Kavka, G.S. "An Internal Critique of Nozick's Entitlement Theory", u Corlett, A. (ur.) *Equality and Liberty*, Macmillan, London, 1991, str. ???
- Klein, N. *Doktrina šoka*, VBZ, Zagreb, 2008, str. 56-168 (113)
- Knowles, D. *Political Philosophy*, Routledge, London, 2001, str. 69-132, 177-195 (83)
- Kymlicka, W. *Contemporary Political Philosophy*, Clarendon Press, Oxford, 1990, str. 95-159 (65)
- Lomasky, L.E. *Persons, Rights, and the Moral Community*, Oxford University Press, 1987.
- Machan, T.R. (ur.) *The Libertarian Alternative*, ???
- Mises, L. *Birokracija*, Institut za javne financije, Zagreb, 2005.
- Monbiot, G. "The Tragedy of Enclosure", *Scientific American*, Vol. 270, No. 1, 1994, str. 159 (1)
- Murray, C. *Losing Ground*, Basic Books, New York, 1994, str. 145-236 (92)
- Nagel, T. "Libertarianism Without Foundations", *The Yale Law Journal*, Vol. 85, No. 136, 1975, str. 136-149 (14)
- Narveson, J. *The Libertarian Idea*, Temple University Press, Philadelphia, 1988.
- Narveson, J. „Contracting for Liberty“, u Machan, T.R./Rasmussen, D.B. (ur.) *Libertarianism for the 21. Century*, Rowman & Littlefield, Lanham, 1995, str. 19-40 (22)
- Narveson, J. „Libertarianism“, u LaFollette, H. (ur.) *The Blackwell Guide to Ethical Theory*, Blackwell, Oxford, 2000, str. 306-324 (19)
- Narveson, J. *Respecting Persons in Theory and Practice*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2002.
- Okin, S.M. *Justice, Gender, and Family*, Basic Books, New York, 1989, str. 74-88 (15)
- Paul, J. (ur.) *Reading Nozick*, Basil Blackwell, Oxford, 1981.
- Plant, R. *Suvremena politička misao*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002, str. 101-123, 154-170, 277-314 (78)
- Popper, K.R. *Bijeda historicizma*, KruZak, Zagreb, 1996, str. 65-109 (45)
- Rand, A. *The Virtue of Selfishness*, Penguin, Harmondsworth, Middlesex, 1961.
- Rothbard, M. *Egalitarianism as a Revolt Against Nature and Other Essays*, Ludvig von Mises Institute, 2000.
- Rothbard, M. *The Ethics of Liberty*, New York University Press, New York, 2002.
- Rothbard, M. *For a New Liberty*, Ludvig von Mises Institute, 2006.
- Rothbard, M. *Moć i tržište*, Institut za javne financije, Zagreb, 2007.
- Ryan, C. "Yours, Mine, and Ours: Property Rights and Individual Liberty", *Ethics*, Vol. 87, No. 2, 1977, str. 126-41 (16)
- Sandel, M. *What Money Can't Buy*, Farrar, Straus and Giroux, New York, 2012.
- Schansberg, E.D. *Poor Policy*, Westview Press, Boulder, 1996.
- Schmidtz, D. & Goodin, R.E. *Social Welfare and Individual Responsibility*, Cambridge University Press, 1998.
- Schmidtz, D. (ur.) *Robert Nozick*, Cambridge University Press, 2002.
- Sen, A. "The Moral Standing of the Market", *Social Philosophy and Policy*, Vol. 2, No. 1, 1984, str. 1-19 (19)
- Spencer, H. *The Man versus the State*, Liberty Fund, 1982.
- Wheeler, S. "Natural Property Rights as Body Rights", *Nous*, 14, 1980, str. 171-193 (23)
- Wolff, J. *Robert Nozick*, Stanford University Press, 1991.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

- Studenti mogu maksimalno izostati tri puta sa satova predavanja i seminara, odnosno moraju prisustvovati na 80% sati.
- Za više od tri izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji trebaju predati zajedno s obaveznim.

<ul style="list-style-type: none"> • U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati e-mailom na: npetrovic@ffri.hr • Kašnjenje se tolerira do 10 minuta. • Za nastave valja ugasiti mobitele i izbjegavati ulaske i izlaske. • Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza. 	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Web stranice fakulteta Elektroničkom poštom Usmeno	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Nakon nastave i u vrijeme konzultacija Elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Studenti prvo moraju pristupiti pismenom ispitu objektivnog tipa (test višestrukog izbora), a zatim usmenom ispitu.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 24.2. u 11h
Proljetni izvanredni	17.4. u 11h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1. i 11.9. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10..2019.	Uvodno predavanje: što je libertarijanizam, koje sve varijante te teorije postoje i zašto je značajan?
22.10.2019.	Hayek: planska privreda nasuprot tržišnoj
29.10.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (1. dio)
5.11.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (2. dio)
12.11.2019.	Hayek: kamo vodi planska privreda (3. dio)
19.11.2019.	Hayek o distributivnoj pravednosti
26.11.2019.	Hayek o javnim dobrima
3.12.2019.	Friedman: veza kapitalizma i slobode; uloga države u slobodnom društvu
10.12.2019.	Friedman: školstvo i radne dozvole
17.12.2019.	Friedman: raspodjela bogatstva i mjere socijalne zaštite
7.1.2020.	Kritika Friedmanovog pristupa
14.1..2020.	Nozick: Nastanak legitimne države
21.1.2020.	Nozick: Distributivna pravda
28.1.2020.	Nozick: Minimalna država i utopija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
razumjeti neke od ključnih preokupacija suvremene političke	uvodna tema kojom se određuje mjesto libertarijanizma među	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi

filozofije	suvremenim političkim teorijama; diskusije o planskoj privredi i tržištu te o minimalnoj i socijalnoj državi		<ul style="list-style-type: none"> - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
definirati probleme distributivne pravednosti, slobodnog tržišta i redistribucije dobara, planske ekonomije, javnih dobara, javnih politika socijalne države, itd.	diskusije o planskoj privredi i tržištu; o minimalnoj i socijalnoj državi; o javnom, privatnom i civilnom sektoru	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
razlikovati i interpretirati osnovna gledišta o tim problemima	Hayekov, Friedmanov i Nozickov libertarijanizam nasuprot egalitarističkom liberalizmu	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
identificirati glavne smjerove kritike tih gledišta	Hayekove, Friedmanove i Nozickove primjedbe o planskoj privredi i socijalnoj državi; anarhističke i liberalne kritike libertarijanizma	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
kritički interpretirati i vrednovati spomenuta temeljna gledišta	razni smjerovi kritike svih obrađenih libertarijanskih pozicija o obrađenim problemima	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - „pub kviz“ - završni pismeni i usmeni ispit
samostalno nastaviti daljnje izučavanje obrađenih tema, ukoliko ih to bude zanimalo	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - čitanje preporučene literature 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi
argumentirano zaključivati o filozofsko-političkim problemima općenito	cjelokupno obrađeno gradivo	<ul style="list-style-type: none"> - rasprava - rad na tekstovima - pisanje radova 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - pisani radovi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Logički pozitivizam		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019/2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak 14.15 - 16.00, prostorija 401		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 10:45-12:15; Utorkom 14:00-15:30		
	Telefon	051/265-645	
	e-mail	bbercic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
1) Eliminacija metafizike; pozitivistička kritika metafizike kao besmislice. 2) Princip verifikacije; motivi za prihvaćanje principa i različite formulacije koje su se raspravljale. 3) Zasnivanje logike i matematike; takozvana jezička teorija <i>a priori</i> , tautološki karakter logike i matematike, logičistički program u matematici. 4) Zasnivanje empirijskog znanja; rasprava oko protokolrečenica, fundacionalizam i koherentizam, konstitucijski sistemi, jedinstvo znanosti. 5) Odnos uma i tijela; logički biheviorizam, nepogrešivost introspekcije, realizam u pogledu mentalnih stanja. 6) Istina; redundancijsko, korespondencijsko i koherentističko shvaćanje. 7) Etika; emotivističko shvaćanje etike, naturalizam u etici. 8) Analitičko – sintetičko; važnost i formulacija teze, kritika na koju je podjela naišla.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će biti u stanju prepoznati i primijeniti razliku između analitičkih i sintetičkih sudova. Studenti će biti u stanju primijeniti princip verifikacije. Studenti će usvojiti jezičnu teoriju <i>a priori</i> spoznaje. Studenti će biti u stanju analizirati mentalna stanja u skladu s postavkama logičkog biheviorizma.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave			
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na			

završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:	
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<p><u>"READER" DOSTUPAN U SKRIPTARNICI I BIBLIOTECI FAKULTETA</u> Alfred Jules Ayer: "The Elimination of Metaphysics", poglavlje I iz <i>Language, Truth and Logic</i>, 1936. Moritz Schlick: "Positivism and Realism" (Positivismus und Realismus), <i>Erkenntnis</i>, Vol.III, 1932/33. Karl Gustav Hempel: "Problems and Changes in the Empiricists Criterion of Meaning", <i>Revue Internationale de Philosophie</i>, Vol. IV, 1950. Hans Hahn: "Logic, Mathematics and Knowledge of Nature" (Logik, Mathematik und Naturerkennen), 1933. Karl Gustav Hempel: "On the Nature of Mathematical Truth", <i>American Mathematical Monthly</i> 52, 1945, u Feigl & Sellars 1949; Otto Neurath: "Protokol Sentences" (Protokollsätze), <i>Erkenntnis</i>, Vol. 3, 1932/3. Karl Gustav Hempel: "The Logical Analysis of Psychology", <i>Revue de Synthèse</i>, 1935. Moritz Schlick: "Facts and Propositions", <i>Analysis</i>, Vol. 2, 1935. Karl Gustav Hempel: "Some Remarks on "Facts and propositions"", <i>Analysis</i>, Vol. 2, 1935. Moritz Schlick: "What Is the Aim of Ethics?", poglavlje I iz <i>Problems of Ethics</i>, 1939. Alfred Jules Ayer: "Critique of Ethics and Theology", poglavlje VI iz <i>Language, Truth and Logic</i>, 1936. Moritz Schlick: "Is There a Factual a Priori?", <i>Wissenschaftlicher Jahresbericht der Philosophischen Gesellschaft an der Universitaet zu Wien fuer das Vereinsjahr 1930/31</i>. Rudolf Carnap: "Formal and Factual Sciences" <i>Erkenntnis</i> 5, 1934.</p>	
IZBORNA LITERATURA	
Ayer A.J (ur): <i>Logical Positivism</i> , New York: The Free Press, 1959. Ayer A.J: <i>Language, Truth and Logic</i> , Harmondsworth, Middlesex, England: Peguin Books Ltd. 1987. (1936) Boran Berčić: <i>Filozofija Bečkog kruga</i> , Kružak, Zagreb, 2002.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 75% predavanja. Studenti su dužni izložiti seminarski rad. Neizvršavanje obaveza rezultirati će smanjenjem ocjenskih bodova. Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka i na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
E-mail, konzultacije, oglasna ploča, usmeno na nastavi.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mail, konzultacije, usmeno na nastavi.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Vidi pod sustav ocjenjivanja.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17.02.
Proletni izvanredni	14.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME

15.10.2019.	Alfred Jules Ayer: "The Elimination of Metaphysics", poglavlje I iz <i>Language, Truth and Logic</i> , 1936.
21.10.2019.	Moritz Schlick: "Positivism and Realism" (Positivismus und Realismus), <i>Erkenntnis</i> , Vol.III, 1932/33.
29.10.2019.	Karl Gustav Hempel: "Problems and Changes in the Empiricists Criterion of Meaning", <i>Revue International de Philosophie</i> , Vol. IV, 1950.
5.11.2019.	Hans Hahn: "Logic, Mathematics and Knowledge of Nature" (Logik, Mathematik und Naturerkennen), 1933.
12.11.2019.	Karl Gustav Hempel: "On the Nature of Mathematical Truth", <i>American Mathematical Monthly</i> 52, 1945, u Feigl & Sellars 1949;
19.11.2019.	Otto Neurath: "Protokol Sentences" (Protokollsätze), <i>Erkenntnis</i> , Vol. 3, 1932/3.
26.11.2019.	Karl Gustav Hempel: "The Logical Analysis of Psychology", <i>Revue de Synthèse</i> , 1935.
3.12.2019.	Moritz Schlick: "Facts and Propositions", <i>Analysis</i> , Vol. 2, 1935.
10.12.2019.	Karl Gustav Hempel: "Some Remarks on "Facts and propositions"", <i>Analysis</i> , Vol. 2, 1935.
17.12.2019.	Moritz Schlick: "What Is the Aim of Ethics?", poglavlje I iz <i>Problems of Ethics</i> , 1939.
7.1.2019.	Alfred Jules Ayer: "Critique of Ethics and Theology", poglavlje VI iz <i>Language, Truth and Logic</i> , 1936.
14.1.2020.	Moritz Schlick: "Is There a Factual a Priori?", <i>Wissenschaftlicher Jahresbericht der Philosophischen Gesellschaft an der Universitaet zu Wien fuer das Vereinsjahr 1930/31</i> .
21.1.2020.	Rudolf Carnap: "Formal and Factual Sciences" <i>Erkenntnis</i> 5, 1934.
28.1.2020.	Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će biti u stanju prepoznati i primijeniti razliku između analitičkih i sintetičkih sudova.	Distinkcija između analitičkog i sintetičkog.	Izlaganja studentskih seminara i rasprava koju vodi nastavnik.	Vrednuje se pripremljenost za izlaganje (seminar) i završni pismeni ispit/kolokvije.
Studenti će biti u stanju primijeniti princip verifikacije.	Princip verifikacije i eliminacija metafizike.		
Studenti će usvojiti jezičnu teoriju a priori spoznaje.	Jezična teorija a priori spoznaje.		
Studenti će biti u stanju analizirati mentalna stanja u skladu s postavkama logičkog biheviorizma.	Logički biheviorizam.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Osnovni problemi antičke etike		
Studij	Preddiplomski studij filozofije		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019 / 20		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 17:30 - 20:30, učionica 106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	dr. sc. Elvio Baccarini		
	Kabinet	418	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom 16-17.30, i srijedom 16-17.30		
	Telefon	265-641	
	e-mail	ebaccarini@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>(1) Sokratovska etika. (a) Problem odnosa vrline i znanja. (b) Sokratovsko shvaćanje odnosa vrline i sreće. (c) Sokratovska moralna psihologija.</p> <p>(2) Platon. (a) Platonova moralna psihologija i problem vrlina. (b) Platonovo i Sokratovo shvaćanje sreće; (c) Platonova politika i etika.</p> <p>(3) Aristotel. (a) Aristotelovski pojam vrline. (b) Aristotelovsko shvaćanje odnosa vrline i sreće. (c) Praktični i teoretski ideal.</p> <p>(4) Epikur. (a) Ugoda i dobro; psihološki i normativni hedonizam. (b) Ugoda i vrlina; hedonizam i altruizam.</p> <p>(5) Stoička etika. (a) "Oikeiosis" i razvoj vrline. (b) Pojam dobra; spor s peripateticima oko vanjskih dobara. (c) Emocije i moralni napredak.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da će studenti savladavanjem ovog programa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - moći opisati i interpretirati središnje probleme, stavove i argumente razvijene u etičkim spisima filozofa klasičnog i helenističkog razdoblja - identificirati i ilustrirati antičko podrijetlo modernih etičkih teorija - moći kategorizirati i interpretirati antičke i moderne etičke teorije 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	45	
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	45	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Aristotel, Nikomahova etika. Studenti smiju koristiti bilo koje izdanje (kolokvij)
2. Power point prezentacije predavanja (završni ispit)
3. Euripid, Hekuba

IZBORNA LITERATURA

1. Annas, J., The Morality of Happiness, Oxford, 1993.
2. Ciceron, O krajnostima dobra i zla, Sarajevo, 1975.
3. Diogen Laertije, Životi i mišljenja istaknutih filozofa, prev. A. Vilhar, Beograd, 1979, 31985.
4. Epiktet, Priručnik, preveo i priredio P. Gregorić, Zagreb, 2005.
5. Erler, M. i M. Schofield, "Epikurovska etika", u P. Gregorić, F. Grgić i M. Hudoletnjak Grgić (ur.), Helenistička filozofija: Epikurovci, stoici, skeptici, Zagreb, 2005.
6. Inwood, B. i P. Donini, "Stoička etika", u P. Gregorić, F. Grgić i M. Hudoletnjak Grgić (ur.), Helenistička filozofija: Epikurovci, stoici, skeptici, Zagreb, 2005.
7. Irwin, T. (ed.), Plato: Gorgias, Oxford, 1979.
8. Irwin, T., Plato's Ethics, Oxford, 1995.
9. Long, A. A. i D. Sedley (ur.), The Hellenistic Philosophers, 2 sv., Cambridge, 1987.
10. Platon, Protagora / Sofist, preveli K. Rac i M. Sironić, Zagreb, 1975. (samo Protagora)
11. Platon, Država, preveo M. Kuzmić, Zagreb, 1977. ili 1997.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmenim i pisanim priopćenjima na nastavi; oglasnom pločom; web stranicama

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mailom ili na konzultacijama

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	6.2. i 20.2. u 11 i u 12.30 sati
Proletni izvanredni	16.4. u 11 sati

	<p>Aristotelovsko shvaćanje odnosa vrline i sreće. (c) Praktični i teoretski ideal.</p> <p>(4) Epikur. (a) Ugoda i dobro; psihološki i normativni hedonizam. (b) Ugoda i vrlina; hedonizam i altruizam.</p> <p>(5) Stoička etika. (a) "Oikeiosis" i razvoj vrline. (b) Pojam dobra; spor s peripateticima oko vanjskih dobara. (c) Emocije i moralni napredak.</p>		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Političke ideje i javne politike
Studij	Dvopredmetni preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom od 16.15 do 19.00 sati; F-401, (Filozofski fakultet u Rijeci, Sveučilišna avenija 4)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Dr.sc. Ivan Cerovac
Kabinet	F-424
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 15.00 do 16.00 i prema dogovoru mailom
Telefon	+385 51 265 646
e-mail	icerovac@ffri.hr , icerovac@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kolegij obuhvaća i povezuje dva šira područja:	
1) Suvremeni sustavi političkih ideja (političke ideologije) <ul style="list-style-type: none">- Različita tumačenja, primjena i sastavne odrednice pojma 'ideologija'. Razlika između javne politike, političkog programa, političkog manifesta i ideologije;- Porijeklo suvremenih političkih ideologija. Temeljne političke vrijednosti modernog svijeta: sloboda, jednakost i bratstvo (solidarnost), i njihov značaj danas;- Klasični liberalizam i neoliberalizam;- Konzervativizam, neokonzervativizam i progresivni konzervativizam;- Kršćanska demokracija / demokršćanstvo;- Socijaldemokracija, egalitarni liberalizam i liberalni socijalizam.	
2) Javne politike i proces njihove izrade (policy-making) <ul style="list-style-type: none">- Što je javna politika? Važnost i ciljevi javnih politika, elementi javnih politika, razlozi za formuliranje javnih politika;- Proces izrade javnih politika (policy-making i policy-cycle), od postavljanja agende do evaluacije- Javno zagovaranje, izrada zagovaračke strategije, komunikacija s dionicima i zainteresiranim stranama (stakeholders)- Vrste javnih politika, područja javnih politika (klasični državni resori, ekonomske politike, socijalne politike, posebne sektorske politike i ostale politike)- Fokus: ekonomske politike (makroekonomska, porezna, industrijska, investicijska politika, politika zapošljavanja, regionalna politika) i socijalne politike (zdravstvena, obrazovna, mirovinska i demografska politika, politika socijalne skrbi i politika prema manjinama)	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da će studenti moći: <ul style="list-style-type: none">- definirati dominantne političke ideologije i opisati njihove temeljne karakteristike- dati primjere javnih politika vezanih uz različite sustave političkih ideja, te predvidjeti koje javne politike konzistentno mogu proizlaziti iz kojeg sustava političkih ideja- prepoznati vrijednosni i ideološki element u medijima (novinskim člancima, kolumnama, TV reportažama)- pripremiti / proizvesti nacrt javne politike (u području gospodarstva, zdravstva i obrazovanja) koji je usklađen sa jednom od dominantnih suvremenih političkih ideologija (neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo, socijaldemokracija)	

- izdvojiti javne politike koje nisu konzistentne s ideološkom pozadinom stranaka koje ih predlažu
- usporediti različite javne politike koje su vezane uz isto područje, te uočiti na koji su način javne politike vezane uz političke ideologije koje predlagatelji zastupaju
- argumentirano kritizirati sadržaj i vrijednosnu komponentu, kao i unutarnju konzistentnost, pojedinih javnih politika u predviđenim područjima
- sastaviti esej / stručno mišljenje za medije u kojem će evaluirati i kritički sagledati neku javnu politiku, vodeći se pri tome vrijednostima sadržanim u jednom od obrađenih sustava političkih ideja
- prezentirati ranije izrađeni nacrt javne politike, braniti ga od (unutarnjih i vanjskih) kritika u raspravi
- preformulirati ranije izrađeni nacrt javne politike nakon evaluacije i eventualnog prihvatanja komentara, sugestija i kritika kolega

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi	1,1	15
Kontinuirana provjera znanja 1 (Kolokvij)	0,5	35
Kontinuirana provjera znanja 2 (Esej)	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 3 (Projekt)	0,9	30
ZAVRŠNI ISPIT	0	0
UKUPNO	3,0	100

Opće napomene:

Da bi položili kolegij, studenti moraju ostvariti barem 40% od maksimalnog broja bodova za svaku aktivnost koju se ocjenjuje (6 bodova za aktivnost u nastavi, 14 bodova za kolokvij, 8 za esej i 12 za projekt). Također, da bi položili kolegij, ukupan zbroj bodova s pojedinih aktivnosti mora iznositi minimalno 50.

Studentima će biti omogućen jedan ispravak kolokvija tijekom nastave. U rijetkim, izvanrednim i opravdanim slučajevima, studentima će biti omogućen dodatni termin za izlaganje projekta.

Studenti koji nisu tijekom izvođenja nastave prikupili dovoljan broj bodova moći će naknado dobiti bodove za neke od aktivnosti. Studenti koji u propisanom roku ne pošalju esej ili esej bude negativno ocijenjen moći će ga poslati u vrijeme ispitnih rokova, uz 2 negativna boda zbog kašnjenja. Studenti koji ne polože kolokvij tijekom nastave moći će ga polagati naknadno, u vrijeme ispitnih rokova, uz 3.5 negativnih bodova zbog kašnjenja. Za aktivnost tijekom nastave i izradu projekta neće se moći dobiti bodove nakon isteka dogovorenih rokova.

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Reader - skup kraćih tekstova, znanstvenih i novinskih članaka okupljenih za potrebe kolegija
2. Freedon, Michael (2006) *Političke ideologije: Novi prikaz*. Zagreb: Algoritam
3. Miošić, Nives, Berković, Jelena i Horvat, Martina (2014) *Analiza i zagovaranje javnih politika*. Zagreb: GONG i Fakultet političkih znanosti
4. Petek, Ana (2012) Što su hrvatske javne politike. *Profil politika: Hrvatske javne politike*, Vol. 11 (str. 37-45)

IZBORNA LITERATURA

1. Babić, Mate (2011) *Ekonomija: uvod u analizu i politiku*. Zagreb: Znanje
2. Berlin, Isaiah (2000) *Četiri eseja o slobodi*. Split: Feral Tribune
3. Burke, Edmund (1993) *Razmišljanja o Francuskoj revoluciji*. Zagreb: Politička kultura
4. Callinicos, Alex (2009) *Protiv trećeg puta: antikapitalistička kritika*. Zagreb: Jesenski i Turk
5. Cerovac, Ivan, Mačkić, Velibor i Živković, Milan (2013) *Političke ideje i javne politike*. Sarajevo: National Democratic Institute for International Affairs
6. Colebatch, Hal (2004) *Policy*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti
7. Esping-Andersen, Gosta (1990) *Three Worlds of Welfare Capitalism*. Cambridge: Polity Press
8. Friedman, Milton (1992) *Kapitalizam i sloboda*. Zagreb: Globus
9. Fukuyama, Francis (2006) *America at the Crossroads: Democracy, Power and the Neoconservative Legacy*. New Haven: Yale Univeristy Press
10. Giddens, Anthony (1999) *Treći put: Obnova socijaldemokracije*. Zagreb: Politička kultura
11. Gray, John (1999) *Liberalizam*. Zagreb: Politička kultura
12. Grdešić, Ivan (2006) *Osnove analize javnih politika: policy analiza*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti
13. Hill, Michael (2010) *Proces stvaranja javnih politika*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti
14. Hirschman, Albert O. (1999) *Retorika reakcije*. Zagreb: Politička kultura
15. Kristol, Irving (1999) *Neokonzervativizam*. Zagreb: Algoritam
16. Krugman, Paul (2010) *Savjest liberala*. Zagreb: Algoritam
17. Marx, Karl i Engels, Friedrich (2010) *Komunistički manifest*. Zagreb: Pavičić
18. Parkin, Michael (2010) *Economics*. New York: Pearson
19. Rawls, John (1998) *Teorija pravde*. Podgorica: CID
20. Scruton, Roger (2002) *The Meaning of Conservatism*. South Bend: St- Augustine's Press
21. Ward, Benjamin (1979) *The Ideal Worlds of Economics: Liberal, Radical and Conservative Economic World Views*. New York: Nasic Books

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u njezinom izvođenju kroz pitanja pojašnjenja, prigovore i komentare. Student je zadovoljio redovito pohađanje nastave ako je prisustvovao na 70% održanih predavanja i seminara (31 sat). U iznimnim okolnostima, kada student iz opravdanih razloga nije pohađao nastavu u dovoljnoj mjeri, nastavnik može studentu dati dodatne zadatke kako bi nadoknadio propušteni angažman oko pohađana nastave, te mogao ispuniti obavezu nužnu za polaganje kolegija.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmena i pismena priopćenja na nastavi, oglasna ploča, web-stranice

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije, elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolegij nema završni ispit. Svi se ocijenski bodovi prikupljaju tijekom nastave. Iznimno, studenti koji nisu položili kolegij mogu pojedine aktivnosti (kolokvij, esej) obaviti tijekom ispitnih rokova. Broj pokušaja vezan je uz broj dozvoljenih ispitnih rokova.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Studenti koji nisu sigurni kada i kako ispravno navesti izvor pozvani su da se jave nastavniku putem elektroničke pošte ili na konzultacijama.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11.i 25.2.
Proljećni izvanredni	16.4.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1.i 8.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
15.10.	Uvodno izlaganje: određenje značenja pojmova 'ideologija', 'javna politika' i 'politički manifest'
22.10.	Suvremene političke ideologije: njihovo porijeklo, temeljne vrijednosti i današnji značaj
29.10.	Klasični liberalizam i neoliberalizam
05.11.	Konzervativizam, neokonzervativizam i progresivni konzervativizam
12.11.	Kršćanska demokracija / demokršćanstvo
19.11.	Socijaldemokracija, egalitarni liberalizam i liberalni socijalizam
26.11.	Javne politike, njihov značaj, ciljevi i proces izrade
03.12.	Vrste i područja javnih politika, evaluacija javnih politika
10.12.	Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij)
17.12.	Ideologije, evaluacija javnih politika i masovni mediji
07.01.	Javno zagovaranje, retorika javnih politika (radionice)
14.01.	Radionica izrade javnih politika - Gospodarstvo
21.01.	Radionica izrade javnih politika - Zdravstvo i socijalni sustav
28.01.	Radionica izrade javnih politika - Obrazovanje
* Prema dogovoru	Razgovor s predstavnicima gradske vlasti, pročelnicima i stručnim službama Grada Rijeke za područja javnih politika u obrazovanju, zdravstvu i gospodarstvu (Vijećnica Grada Rijeke, Korzo 16, Rijeka)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati dominantne političke ideologije i opisati njihove temeljne karakteristike	Uvod u suvremene političke ideologije	- predavanja - diskusije - zajedničko rješavanje kviza "World's Smallest Political Quiz", uz diskusiju o pitanjima i načinima kako odgovori oblikuju konačni rezultat kviza - individualni rad i priprema kratkih izlaganja (do 10 min)	- aktivnost u nastavi kroz sudjelovanje u raspravama - kolokvij
Dati primjere javnih politika vezanih uz različite sustave političkih ideja, te predvidjeti koje javne politike konzistentno mogu proizlaziti iz kojeg sustava političkih ideja	Neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija, te vrste i područja javnih politika	- predavanja - diskusije - radionice izrade javnih politika i ponavljanja koja služe kao priprema za radionice - individualni rad i priprema kratkih izlaganja (do 10 min)	- aktivnost u nastavi kroz sudjelovanje u raspravama - kolokvij - projekt
Prepoznati vrijednosni i ideološki element u medijima (novinskim člancima, kolumnama, TV reportažama)	Ideologije, evaluacija javnih politika i masovni mediji	- predavanja - diskusije - individualni i grupni rad na materijalima (novinskim člancima, transkriptima TV emisija i intervjuja)	- esej
Pripremiti / proizvesti nacrt javne politike koji je usklađen sa jednom od dominantnih suvremenih političkih ideologija	Neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija, te ciljevi i proces izrade javnih politika	- diskusije - rad u grupama i individualni rad - konzultacije - moderiranje / facilitiranje od strane nastavnika	- projekt (evaluacija nacrta javne politike i njezina izlaganja i zagovaranja) - aktivnost u nastavi
Izdvojiti javne politike koje nisu konzistentne s ideološkom pozadinom stranaka koje ih predlažu	Neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija, evaluacija javnih politika	- diskusije i radionice - rad u grupama i individualni rad - moderiranje / facilitiranje od strane nastavnika	- aktivnost u nastavi - projekt (evaluacija nacrta javne politike i njezina izlaganja i zagovaranja) - kolokvij

Usporediti različite javne politike koje su vezane uz isto područje, te uočiti na koji su način javne politike vezane uz političke ideologije koje predlagatelji zastupaju	Izrada javnih politika, neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija	- diskusije i radionice - rad u grupama i rasprava među grupama - moderiranje / facilitiranje od strane nastavnika	- projekt (evaluacija nacrtu javne politike i njezina izlaganja i zagovaranja) - aktivnost u nastavi
Argumentirano kritizirati sadržaj i vrijednosnu komponentu, kao i unutarnju konzistentnost, pojedinih javnih politika u predviđenim područjima	Neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija, evaluacija javnih politika, javno zagovaranje	- diskusije i radionice - rad u grupama i rasprava među grupama - moderiranje / facilitiranje od strane nastavnika	- esej - projekt (evaluacija nacrtu javne politike i njezina izlaganja i zagovaranja) - aktivnost u nastavi
Sastaviti esej / stručno mišljenje za medije u kojem će evaluirati i kritički sagledati neku javnu politiku, vodeći se pri tome vrijednostima sadržanim u jednom od obrađenih sustava političkih ideja	Neoliberalizam, konzervativizam, demokršćanstvo i socijaldemokracija, evaluacija javnih politika, javne politike i masovni mediji	- individualni rad - diskusije - predavanja	- esej - aktivnost u nastavi
Prezentirati ranije izrađeni nacrt javne politike, braniti ga od (unutarnjih i vanjskih) kritika u raspravi	Javno zagovaranje, retorika javnih politika	- grupni rad i diskusija među grupama - radionice i vježbe	- projekt (izlaganje javne politike)
Preformulirati ranije izrađeni nacrt javne politike nakon evaluacije i eventualnog prihvaćanja komentara, sugestija i kritika kolega	Evaluacija javnih politika, proces izrade javnih politika	- grupni rad i diskusija među grupama - moderiranje / facilitiranje od strane nastavnika	- projekt (evaluacija nacrtu javne politike i njezina izlaganja i zagovaranja)

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Praktična etika
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019 / 20
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	srijedom 17:30 - 20:30, učionica 106
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Elvio Baccarini
Kabinet	418
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom 16-17.30, i srijedom 16-17.30
Telefon	265-641
e-mail	ebaccarini@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	Dr. sc. Ivan Cerovac
Kabinet	F-424
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	icerovac@ffri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>☐ Metodologija istraživanja u praktičnoj etici</p> <p>Prikazati će se i kritički raspravljati razne metodologije istraživanja u praktičnoj etici. Prije svega, prikazati će se i usporediti dvije glavne sukobljene metodologije, principlizam, kao pristup koji kreće od moralnih načela (često i moralnih teorija) koji se primjenju u posebnim situacijama, i kazuistike i partikularizma, koji izražavaju sudove u konkretnim situacijama. Prikazat će se i raspraviti Rawlsov prijedlog metodoloških ograničenja "javnoga uma" kao ograničenja koja su tražena u području javne etike</p> <p>☐ Genetika</p> <p>Prikazati će se, u obliku općeg okvira, rezultati projekta "Ljudski genom". Proučavati će se društvene posljedice i posljedice sa stajališta individualnih ljudskih prava mogućnosti primjene genetskog screeninga, genetske selekcije i genetskog napretka pojedinaca. Raspravljati će se o vezi ekologije i genetike. Proučavati će se mogući problemi vezani uz kloniranje (u terapijskoj i reproduktivnoj verziji), prije svega sa stajališta prava pojedinca, ugrožavanja embrija u ranoj embrionalnoj fazi, evolutivno poželjnog genetskog razlikovanja</p> <p>☐ Etika spolnosti</p> <p>Raspravljati će se o mogućnostima spolnih odnosa bez djece i moralnosti takvih postupaka; o seksualnoj perverziji; o seksu kao pukoj žudnji; o preljubu; o prostituciji; o homoseksualnosti; o silovanju; o seksualnom uznemiravanju.</p> <p>☐ Etika samoubojstva</p> <p>Prikazati će se i raspravljati pitanja liječnički potpomognutog samoubojstva, (i)racionalnost samoubojstva, teze od dužnosti umiranja.</p> <p>☐ Etika i terorizam</p> <p>Definirati će se pojam "terorizma", te voditi kritička rasprava o moralnoj procjeni terorizma (pri čemu će se voditi računa o raspravama o pravednom ratu), o državnom terorizmu, te o moralno prikladnoj reakciji na terorizam.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će nakon položenoga ispita moći:</p> <ul style="list-style-type: none">- opisati i interpretirati središnje probleme, stavove i argumente razvijene u praktičnoj etici- identificirati i ilustrirati temeljne vrijednosne pojmove u praktičnoj etici- kategorizirati i objasniti različite teorije u praktičnoj etici	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave i aktivnost na nastavi	1	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	45	
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	45	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
E. Baccarini i S. Prijic-Samaržija, Praktična etika, Zagreb, Hrvatsko filozofsko društvo, 2007 (poglavlja 1, 2 i 8).			
E. Baccarini, Utilitarizam, unutarnja perspektiva i pitanje samoubojstva, "Filozofska istraživanja", 31 (2), 2011, 263-275.			
M. Czerny Urban i E. Baccarini, Dužnost umiranja, „Prolegomena“, 9 (1), 2010, 45-69.			
Peter Singer, Praktična etika, KruZak, Zagreb (Ispit)			
IZBORNA LITERATURA			
1. M.P. Battin, R. Rhodes i A. Silvers (ur.), Physician-Assisted Suicide, London, Routledge, 1998.			
2. J. Harris, Wonderwoman and Superman, Oxford, Oxford University Press, 1993.			
3. R. Dworkin, Life's Dominion. An Argument about Abortion, Euthanasia, and Individual Freedom, New York, Alfred A. Knopf, 1993			
4. H. La Follette, (ur.), Ethics in Practice, Blackwell, Oxford 1997.			
5. A. Klose, Poduzetnička etika, zagreb, Školska knjiga, 1996.			
6. H. La Follette, (ur.), Ethics in Practice, Blackwell, Oxford 1997.			
7. M. Nussbaum, C. Sunstein (ur.), Clones and Clones. Facts and Fantasies about Human Cloning, New York, Norton and Company, 1998			
8. J. W. Randles et al., Computer Ethics and Professional Responsibility, Oxford, Blackwell, 2003.			
9. S. Prijic (ur.), Pobačaj. Za i protiv, Rijeka, Hrvatski kulturni dom, 1995.			
10. P. Singer et al. (ur.), Embryo Experimentation, Cambridge, Cambridge University Press,			

1990	
11. Singer, P., Kuhse, H. (ur.), A Companion to Bioethics, Blackwell, Oxford 1998.	
12. P. Singer, H. Kuhse, (ur.), Bioethics. An Anthology, Blackwell, Oxford 2003.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni redovito pohađati nastavu	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Usmenim i pisanim priopćenjima na nastavi; oglasnom ploćom; web stranicama	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mailom ili na konzultacijama	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni pismeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	6.2. i 20.2. u 11 i u 12.30 sati
Proljećni izvanredni	16.4.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	10.9. i 11.9. u 11 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
9.10. 17.30-20.30	Samoubojstvo i liječnički potpomognuto samoubojstvo
16.10 17.30 – 20.30	Dužnost umiranja?
23.10. 17.30 – 20.30	Dileme suvremene genetike
30.10. 17.30-19.45	kolokvij
6.11 17.30 – 20.30	Biounapređenje i pravednost
13.11. 17.30 – 20.30	Biounapređenje i sloboda
20.11. 17.30 – 20.30	Produžetak trajanja ljudskog života
27.11. 17.30-19.45	Biounapređenje počinitelja teških kaznenih djela

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Studenti će nakon položenoga ispita moći: - opisati i interpretirati središnje probleme, stavove i	☐ Metodologija istraživanja u praktičnoj etici Prikazati će se	Predavanje Objašnjavanje Analiziranje primjera	Kontinuirane provjere znanja (kolokvij)

argumente razvijene u praktičnoj etici	i kritički raspravljati		Završni ispit
- identificirati i ilustrirati temeljne vrijednosne pojmove u praktičnoj etici	razne metodologije istraživanja u praktičnoj etici. Prije svega, prikazati će se i usporediti dvije glavne sukobljene metodologije,		Aktivnost na nastavi
- kategorizirati i objasniti različite teorije u praktičnoj etici	principlizam, kao pristup koji kreće od moralnih načela (često i moralnih teorija) koji se primjenju u posebnim situacijama, i kazuistike i partikularizma, koji izražavaju sudove u konkretnim situacijama. Prikazat će se i raspraviti Rawlsov prijedlog metodoloških ograničenja "javnoga uma" kao ograničenja koja su tražena u području javne etike ☐ Genetika Prikazati će se, u obliku općeg okvira, rezultati projekta "Ljudski genom". Proučavati će se društvene posljedice i posljedice sa stajališta individualnih ljudskih prava mogućnosti primjene genetskog screeninga, genetske selekcije i genetskog napretka pojedinaca. Raspravljati će se o vezi ekologije i genetike. Proučavati će se mogući problemi vezani uz kloniranje (u terapijskoj i reproduktivnoj verziji), prije svega sa stajališta prava pojedinca, ugrožavanja embrija u ranoj embrionalnoj fazi,		

	<p>evolutivno poželjnog genetskog razlikovanja</p> <p>☐ Etika spolnosti</p> <p>Raspravljati će se o mogućnostima spolnih odnosa bez djece i moralnosti takvih postupaka; o seksualnoj perverziji; o seksu kao pukoj žudnji; o preljubu; o prostituciji; o homoseksualnosti; o silovanju; o seksualnom uznemiravanju.</p> <p>☐ Etika samoubojstva</p> <p>Prikazati će se i raspravljati pitanja liječnički potpomognutog samoubojstva, (i)racionalnost samoubojstva, teze od dužnosti umiranja.</p> <p>☐ Etika i terorizam</p> <p>Definirati će se pojam "terorizma", te voditi kritička rasprava o moralnoj procjeni terorizma (pri čemu će se voditi računa o raspravama o pravednom ratu), o državnom terorizmu, te o moralno prikladnoj reakciji na terorizam.</p>		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Sloboda volje
Studij	Preddiplomski studij Filozofije
Semestar	1.,3.,5.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 10:15-12:00 u prostoriji 401
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Filip Čeč
	Kabinet 424
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom 10:30-12:00; Četvrtkom 14:00-15:30
	Telefon 051 265 649
	e-mail fcec@ffri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Osnovni cilj kolegija jest upoznati studente s osnovnim konturama suvremene rasprave o problemu slobode volje, istaknuti posebnosti određenih pozicija u raspravi, njihovih argumenata te problema s kojima se susreću.</p> <p>Sadržaj kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none">• Uvod u problem: izlaganje problema i osnovnih pozicija u raspravi; upoznavanje s literaturom.• Kompatibilizam: klasični kompatibilizam, sloboda kao odsustvo prepreka• Inkompatibilizam: argument posljedice i mogućnost drugačijeg postupanja• Libertarijanizam i indeterminizam: klasični libertarijanizam, indeterminizam, slučajnost i sreća• Djelatnikovo uzrokovanje: djelatnik kao uzrok postupka, dvije koncepcije uzrokovanja. Postupci, razlozi i uzroci: jednostavni indeterminizam, suvremene teorije djelatnikovog uzrokovanja.• Determinizam: teorije tvrdog determinizma, sloboda volje kao iluzija• Alternativne mogućnosti i moralna odgovornost: kritika principa alternativnih mogućnosti• Hijerarhijske teorije slobode volje: hijerarhija želja, identifikacija, vrijednosti.• Reaktivni stavovi: teorije reaktivnih stavova, polukompatibilizam.• Krajnja odgovornost: Krajnja odgovornost, primjeri Austinove vrste, radnje formiranja jastva.• Sloboda volje i suvremena znanost: odnos indeterminizma i odluka.• Neuroznanost i sloboda volje: Libetov eksperiment	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Studenti će nakon odslušanog kolegija moći:</p> <ul style="list-style-type: none">• Navesti osnovne pozicije u raspravi, jezgrovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem.• Izdvojiti i prikazati osnovne pojmove u raspravi te interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih pojmova.• Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u raspravi.• Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi.	

<ul style="list-style-type: none"> • Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja	2	100	
UKUPNO	3	100	
Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:			
Kontinuirana provjera znanja: ocjenjuje se priprema studenta za predavanja (čitanje predviđene obavezne literature). Provjera se vrši pomoću kratkih testovi koji se ispunjavaju na početku predavanja.			
Izlaganje i aktivno sudjelovanje na nastavi: Student mora pripremiti i prezentirati dodijeljeno izlaganje. Izlaganje mora biti izrađeno u powerpointu. Izostanak sa vlastite prezentacije ili neprimjerno izrađena prezentacija tretirati će se kao neizvršavanje obaveza te će student biti prisiljen nanovo slušati kolegiji. Od studenta se zahtijeva da aktivno sudjeluje u nastavi. Student može, uz prethodni dogovor s nositeljem kolegija, umjesto izlaganja izraditi esej.			
Završni ispit: Nema ga.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Kane, R. 2005. <i>A Contemporary Introduction to Free Will</i> . Oxford University Press.			
McKenna, M, Pereboom D. 2016. <i>Free Will. A Contemporary Introduction</i> . Routledge			
IZBORNA LITERATURA			
Fisher, J. M. Ravizza, M. (ur) 1993. <i>Perspectives on Moral Responsibility</i> . Cornell University Press.			
Kane, R. (ur) 2000. <i>Free Will</i> . Routledge.			
Kane, R. (ur). 2002. <i>Oxford Handbook to Free Will</i> . Oxford University Press.			
Kane, R. (ur). 2011. <i>Oxford Handbook to Free Will. 2nd edition</i> . Oxford University Press.			
O'Connor, T. (ur). 1995. <i>Agents, Causes and Events - Essays on Indeterminism and Free Will</i> , Oxford University Press.			
Watson, G. 1982. (ur). <i>Free Will</i> . Oxford University Press.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti mogu izostati s 25% predavanja.			
Neredovito pohađanje nastave tretirati će se kao neizvršavanje obaveza te će student biti prisiljen nanovo upisati kolegiji.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
Elektronička pošta, konzultacije, oglasna ploča			
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA			
Elektronička pošta, konzultacije			
NAČIN POLAGANJA ISPITA			
Vidi pod sustav ocjenjivanja			
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE			
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom			

krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3.2.; 17.2. u 10:15h
Proletni izvanredni	14.4. u 10:15h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	7.9. ili 11.9. u 10:15h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
15.10.2019.	Uvodno predavanje i podjela tema.
22.10.2019.	<u>Klasični kompatibilizam:</u> Kane 2005 - Klasični kompatibilizam (pogl.2: Compatibilism)
29.10.2019.	<u>Kritike klasičnog kompatibilizma – Argument posljedice:</u> Kane 2005 - Argument posljedice (pogl.3: Incompatibilism)
5.11.2019.	<u>Problem slobode volje i indeterminizam:</u> Kane 2005 - Sloboda volje i indeterminizam (pogl.4: Libertarianism, Indeterminism, and Chance)
12.11.2019.	<u>Libertarijanizam:</u> Kane 2005 - Libertarijanizam (pogl.5: Mind, Selves and Agent Causes)
19.11.2019.	<u>Suvremene libertarijanističke teorije:</u> Kane 2005 - Suvremene libertarijanističke teorije (pogl.6: Action, Reasons, and Causes)
26.11.2019.	<u>Tvrđi determinizam:</u> Kane 2005 - Tvrđi determinizam (pogl.7: Is Free Will Possible? Hard Determinists and Other Sceptics)
3.12.2019.	<u>Kritike principa alternativnih mogućnosti:</u> Kane 2005 - Kritike principa alternativnih mogućnosti (pogl.8: Moral Responsibility and Alternative Possibilities)
10.12.2019.	<u>Suvremene kompatibilističke teorije:</u> Kane 2005 - Suvremene kompatibilističke teorije (pogl.9: Higher-order Desires, Real Selves, and New Compatibilists)
17.12.2019.	<u>Teorija reaktivnih stavova:</u> Kane 2005 - Teorije reaktivnih stavova i polukompatibilizam (pogl.10: Reactive Attitude Theories)
7.1.2020.	<u>Krajnja odgovornost:</u> Kane 2005 - Krajnja odgovornost (pogl.11: Ultimate Responsibility)
14.1.2020.	<u>Sloboda volje i suvremene znanosti:</u> Kane 2005 - Sloboda volje i suvremene znanosti (pogl.12: Free-Will and Modern Science)
21.1.2020.	<u>Vrste slobode volje:</u> Kane 2005 - Vrste slobode volje (pogl.14: Conclusion: Five Freedoms)
28.1.2020.	<u>Neuroznanost i sloboda volje</u> McKenna, M, Pereboom D. 2016. Free Will. A Contemporary Introduction. Routledge

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti osnovne pozicije u raspravi, jezgrovito, jasno i pregledno opisati načine na koje te pozicije nastoje riješiti problem.	Klasični libertarijanizam, libertarijanizam djelatnikovog uzrokovanja, libertarijanizam događajnog uzrokovanja, jednostavni libertarijanizam, klasični kompatibilizam, hijerarhijske teorije motivacije, polukompatibilizam, tvrdi determinizam, tvrdi inkompatibilizam	Predavanje Rad na tekstu Individualni rad Diskusija Analiza primjera	Kontinuirane provjere znanja Vrednovanje aktivnog sudjelovanja na seminarima
Izdvojiti i prikazati osnovne pojmove u raspravi te	Determinizam, sloboda volje, moralna odgovornost, mogućnost		

interpretirati odgovarajuće primjere korištenja tih pojmova.	drugačijeg postupanja, odsustvo prepreka, causa sui, slučajnost, sreća, identifikacija, formiranje jastva, djelatnikovo uzrokovanje, događajno uzrokovanje, reaktivni stavovi, osjetljivost na razlog		
Identificirati, opisati i procijeniti postojeće relacije između osnovnih pojmova korištenih u raspravi.	Kompatibilizam i/ili inkompatibilizam determinizma, slobode volje i moralne odgovornosti; kontrola, određenje, sreća		
Identificirati, opisati i razjasniti unutarnju strukturu argumenata korištenih u raspravi.	Argument posljedice, osnovni argument, argument sreće, primjeri frankfurtske vrste, primjeri austinovske vrste, Strawsonovi reaktivni stavovi, Libetov eksperiment		
Procijeniti metafizička rješenja koja se nude u raspravi.	Djelatnikovo uzrokovanje, radnje formiranja jastva, važnost reaktivnih stavova, osjetljivost na razloge, samoostvarenje, samokontrola, samoodređenje		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Spoznaja u stvarnom svijetu (Epistemologija društvenih sustava)
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.,3.I.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom 18,15-20 sati, uč. 402
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijic – Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 12.00 -13.30 sati ili prema dogovoru
Telefon	051/265-644
e-mail	prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Marko-Luka Zubčić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	mlzubcic@gmail.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>1. Temeljne konceptualne razrade teorija proizvodnje znanja u društvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razlikovanje između kolektivnih i individualnih epistemičkih vrlina kroz koncepte nesumatvizma (M. Fricker) i podjele kognitivnog rada u epistemičkim zajednicama (P. Kitcher i T. Christiano), - suvremeni pristupi epistemološkoj vrijednosti kognitivne različitosti u populaciji (S. Page), - epistemička vrijednost grupne polarizacije, tj. radikalizacije vjerovanja u skupinama istomišljenika (C. Sunstein), - društveni uvjeti i svojstva institucionalnog uređenja koji povećavanju mogućnost inovativnog rješenja problema (J. Heinrich), - procesi distribucije vjerovanja kroz populaciju i teorije društvene evolucije (D. Sperber, G. Gaus), - promjena normi na razini kolektiva, populacije ili institucionalnog uređenja kao pitanje epistemičkog razvoja populacije (C. Kingston i G. Caballero, C. Bicchieri, A. Greif i D. Leitin, R. Negarestani) <p>2. Temeljne teorije institucionalnog oblikovanja proizvodnje znanja u društvu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - epistemička opravdanja i teorije institucionalnog sustava tržišta (F. Hayek, G. P. O'Driscoll Jr i M. J. Rizzo), - epistemička opravdanja i teorije institucionalnog sustava demokracije (E. Anderson, J. Dewey, H. Landemore, D. Estlund, R. Talisse), - epistemička opravdanja i teorije egalitarizma (M. Fricker), - epistemička opravdanja i teorije pluralizma/različitosti (S. Page, K. Zollman, R. Muldoon, E. Ostrom), - pitanje epistemičke vrijednosti eksperata u društvenim sustavima (G. Gaus), - procjena i dizajn sustavnih epistemičkih svojstava znanstvenih zajednica (K. Zollman, Weisberg M. i Muldoon R.) <p>3. Procjene epistemičkih vrijednosti temeljnih metoda primjenjene kolektivne epistemologije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deliberacija, agregacija predikcija, <i>open source</i> (C. Sunstein) <p>4. Epistemologija društvenih sustava i tehnologija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teorije proširenog uma (A. Clark i D. Chalmers), - epistemološki razvoji u umjetnoj inteligenciji (A. Turing, D. Nikolić) - spoznaja pod pretpostavkom neurorazličitosti i neuroplastičnosti 	

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Očekuje se da studenti mogu:

- identificirati i razlikovati temeljna stajališta i probleme socijalne epistemologije kao filozofije organizacije proizvodnje spoznaje u stvarnom svijetu, tj. epistemologije društvenih sustava
- koristiti osnovnu terminologiju socijalne epistemologije i povezati koncepte socijalne epistemologije s konceptima drugih filozofskih disciplina (filozofija ekonomije, politička filozofija, filozofija društva, i dr.)
- analizirati i interpretirati tekstove i argumentirati za i protiv iznesenih stajališta

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.

- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave i uključena je u redovitu satnicu.

Kolokviji: tijekom semestra pišu se dva kolokvija, oba nakon odrađene cjeline nastavnog sadržaja. Oba kolokvija su pismena i sastoje se od zadataka objektivnog tipa ili višestrukog izbora. Na svakoj provjeri znanja moguće je ostvariti ukupno trideset bodova ili ukupno 60 bodova.

Završni ispit: Završni ispit se sastoji od zadataka objektivnog tipa i višestrukog izbora. Na završnom ispitu moguće je ostvariti 40 bodova.

Pristup popravku kolokvija

Popravci kolokvija se organiziraju pri kraju semestra izvan redovite nastave.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. Hayek, F. "The Use of Knowledge in Society", *American Economic Review*, 35(4), pp. 519–530, 1945.
2. Kitcher, P. "The Division of Cognitive Labour", *The Journal of Philosophy*, Vol. 87, No. 1, pp. 5-22, 1990.
3. Zollman, K. "The Epistemic Benefit of Transient Diversity", *Erkenntnis* (1975-), Vol. 72, No. 1, pp. 17-35, 2010.
4. Fricker, M. "Epistemic Contribution as a Central Human Capability", *The Equal Society*, Hull (ed.), pp.

London, Lexington Books, 2015.

5. Page, S. *The Difference: How the Power of Diversity Creates Better Groups, Schools, Firms, and Societies* (dijelovi), Princeton, Princeton University Press, 2008.

IZBORNA LITERATURA

- Anderson, E. "The Epistemology of Democracy", *Episteme: A Journal of Social Epistemology*, Vol. 3, Iss. 1-2, pp. 8-22, 2006.
- Bicchieri, C. *The Grammar of Society: The Nature and Dynamics of Social Norms*, New York, Cambridge University Press, 2006.
- Brandom, R. *Making it Explicit: Reasoning, Representing and Discursive Commitment*, Cambridge, Harvard University Press, 1994.
- Clark, A. i Chalmers, D. "The extended mind", *Analysis* 58, pp. 7-19, 1998.
- Estlund, D. *Democratic Authority: A Philosophical Framework*, Princeton, Princeton University Press, 2008.
- Fleetwood, S. *Hayek's Political Economy: The socio-economics of order*, London, Routledge, 1995.
- Fricker, M. *Epistemic Injustice: Power and Ethics of Knowing*, New York, Oxford University Press, 2007.
- Fricker, M. "Can There Be Institutional Virtues?", *Oxford Readings in Epistemology* vol. 3, pp. 235-252, 2009.
- Gaus, G. "Is the Public Incompetent? Compared to Whom? About What?", *Critical Review*, vol. 20, pp. 291-311, 2008.
- Gaus, G. "On Seeking the Truth (Whatever That Is) through Democracy: Estlund's Case for the Qualified Epistemic Claim", *Ethics* 121, January, pp. 270–300, 2011.
- Gaus, G. "The Evolution, Evaluation and Reform of Social Morality: A Hayekian Analysis" in Levy and Peart, (eds), *Hayek and the Modern Economy*, pp. 59-88, New York, Palgrave Macmillan, 2013.
- Goldman, A., *Knowledge in a Social World*, New York, Oxford University Press, 1999.
- Greif A. i Laitin D., "A Theory of Endogenous Institutional Change", *American Political Science Review* Vol. 98, No. 4, pp. 633-652, 2004.
- Heinrich, J. "Why societies vary in their rates of innovation: The evolution of innovation-enhancing institutions", in *Innovation in Cultural Systems: Contributions from Evolutionary Anthropology*, Altenberg Workshops in Theoretical Biology, Shennan and O'Brien (eds), 2009.
- Hodgson, G. *The Evolution of Institutional Economics: Agency, Structure and Darwinism in American Institutionalism*, New York, Routledge, 2004.
- Kingston, C. and Caballero, G. "Comparing Theories of Institutional Change", *Journal of Institutional Economics*, Vol. 5, No. 2, pp. 151-180, 2009.
- Landemore, H. and Elster, J. *Collective Wisdom: Principles and Mechanisms*, New York, Cambridge University Press, 2012.
- Muldoon, R. "Diversity and the Division of Cognitive Labour", *Philosophy Compass* 8/2, pp. 117-125, 2013.
- Negarestani, R. "The Labor of the Inhuman", *#Accelerate: The Accelerationist Reader*, Mackay i Avanesian (eds.), pp. 425-466, Falmouth, Urbanomic, 2014.
- Negarestani, R. *Intelligence and Spirit*, London, Urbanomic and Sequence Press, 2017.
- Nikolić, D. "Practopoiesis: Or how life fosters mind", *Journal of Theoretical Biology* 373, 40-61, 2015.
- O'Driscoll Jr, G. P. and Rizzo, M. J., *The Economics of Time and Ignorance*, London, Routledge, 1996.
- Ostrom, E., *Understanding Institutional Diversity*, Princeton, Princeton University Press, 2005.
- Pettit, P. "Deliberative Democracy and the Discursive Dilemma", *Philosophical Issues* 11, pp. 268-299, 2001.
- Rittel, H. And Webber, M. "Dilemmas in a General Theory of Planning", *Policy Sciences* 4, pp. 155-169, 1973.
- Sperber, D. *Explaining Culture: A Naturalistic Approach*, Oxford, Blackwell Publishing, 1996.
- Sunstein, C. *Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge* (dijelovi), New York, Oxford University Press, 2006.

- Sunstein, C. *Going to Extremes: How Like Minds Unite and Divide* (dijelovi), New York, Oxford University Press, 2009.
- Talisse, R., *Democracy and Moral Conflict*, New York, Cambridge University Press, 2009.
- Turing, A. "Computing Machinery and Intelligence", *Mind* 49, p.. 433-460, 1950.
- von Hippel, E., *Free Innovation*, Cambridge, MIT Press, 2017.
- Weisberg, M. i Muldoon, R. "Epistemic Landscapes and the Division of Cognitive Labor", *Philosophy of Science* 76.2, pp. 225–252, 2009.
- Wittgenstein, L. *Filozofijska istraživanja*, Zagreb, Nakladni zavod Globus, 1998.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). U slučaju većeg broja opravdanih izostanka pisat će dodatni seminarski rad na zadanu temu.

Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju
 Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju
 Elektronička pošta
 Tajništvo Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija
 Elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisano polaganje ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. i 19. 2. u 18 sati
Proletni izvanredni	15. 4. u 18 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	2. i 9. 9. u 18 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
9. 10.	Uvod: upoznavanje sa sadržajem kolegija
16. 10.	Društvo kao sustav proizvodnje znanja u nepredvidljivom svijetu
23. 10.	Pregled metoda primjenjene epistemologije mnogih umova: deliberacija, agregacija predikcija, <i>open source</i>
30. 10.	Razlika između kolektivnih i individualnih epistemičkih vrlina: podjela kognitivnog rada i nesumativizam
6. 11.	Kolokvij 1
13. 11.	Proizvodnja znanja i eksperti
20. 11.	Proizvodnja znanja i demokracija
27. 11.	Proizvodnja znanja i pluralizam 1: Različitost kognitivnih alata
4. 12.	Proizvodnja znanja i pluralizam 2: Prolazna različitost
11. 12.	Kolokvij 2
18. 12.	Proizvodnja znanja i egalitarizam
8. 1.	Utjecaj grupne polarizacije na epistemičke rezultate
15. 1.	Normativna promjena: pregled teorija promjene pravila na razini kolektiva ili institucije

22. 1.	Organizacija društvenih sustava za veću mogućnost proizvodnje inovacija
29. 1.	Priroda problema javnih politika ("Wicked problems")
	SEMINARI
9. 10.	Uvod: dogovor oko načina rada, upoznavanje sa sadržajem kolegija
16. 10.	Rad na tekstu: Hayek, F. "The Use of Knowledge in Society", <i>American Economic Review</i> , 35(4), pp. 519–530, 1945.
23. 10.	Rad na tekstu: Sunstein, C. <i>Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge</i> (dijelovi), New York, Oxford University Press, 2006.
30. 10.	Rad na tekstu: Kitcher, P. "The Division of Cognitive Labour", <i>The Journal of Philosophy</i> , Vol. 87, No. 1, pp. 5-22, 1990.
6. 11.	Rad na tekstu: Fricker, M. "Can There Be Institutional Virtues?", <i>Oxford Readings in Epistemology</i> vol. 3, pp. 235-252, 2009.
13. 11.	Rad na tekstu: Gaus, G. "Is the Public Incompetent? Compared to Whom? About What?", <i>Critical Review</i> , vol. 20, pp. 291-311, 2008.
20. 11.	Rad na tekstu: Anderson, E. "The Epistemology of Democracy", <i>Episteme: A Journal of Social Epistemology</i> , Vol. 3, Iss. 1-2, pp. 8-22, 2006.
27. 11.	Rad na tekstu: Page, S. <i>The Difference: How the Power of Diversity Creates Better Groups, Schools, Firms, and Societies</i> (dijelovi), Princeton, Princeton University Press, 2008.
4. 12.	Rad na tekstu: Zollman, K. "The Epistemic Benefit of Transient Diversity", <i>Erkenntnis</i> (1975-), Vol. 72, No. 1, pp. 17-35, 2010.
11. 12.	Rad na tekstu: Fricker, M. "Epistemic Contribution as a Central Human Capability", in Hull (ed), <i>The Equal Society</i> , pp. 73-91, London, Lexington Books, 2015.
18. 12.	Rad na tekstu: Sunstein, C. <i>Going to Extremes: How Like Minds Unite and Divide</i> (dijelovi), New York, Oxford University Press, 2009.
8. 1.	Rad na tekstu: Kingston, C. and Caballero, G. "Comparing Theories of Institutional Change", <i>Journal of Institutional Economics</i> , Vol. 5, No. 2, pp. 151-180, 2009.
15. 1.	Rad na tekstu: Heinrich, J. "Why societies vary in their rates of innovation: The evolution of innovation-enhancing institutions", in <i>Innovation in Cultural Systems: Contributions from Evolutionary Anthropology</i> , Altenberg Workshops in Theoretical Biology, Shennan and O'Brien (eds), 2009.
22. 1.	Rad na tekstu: Rittel, H. And Webber, M. "Dilemmas in a General Theory of Planning", <i>Policy Sciences</i> 4, pp. 155-169, 1973.
29. 1.	Završna diskusija i priprema za ispit

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<ul style="list-style-type: none"> identificirati i razlikovati temeljna stajališta i probleme socijalne epistemologije kao filozofije organizacije proizvodnje spoznaje u stvarnom svijetu, tj. epistemologije društvenih sustava 	Predavanja	Predavanja	Kolokviji i ispit – pitanja vezana uz temeljne koncepte

<ul style="list-style-type: none"> • koristiti osnovnu terminologiju socijalne epistemologije i povezati koncepte socijalne epistemologije s konceptima iz drugih filozofskih disciplina (filozofija ekonomije, politička filozofija, filozofija društva, i dr.) 	<p>Predavanja i literatura</p>	<p>Predavanja i rad na tekstovima – u kontekstu bliskih disciplina posebice sljedećima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hayek, F. "The Use of Knowledge in Society", <i>American Economic Review</i>, 35(4), pp. 519–530, 1945. • Anderson, E. "The Epistemology of Democracy", <i>Episteme: A Journal of Social Epistemology</i>, Vol. 3, Iss. 1-2, pp. 8-22, 2006. • Fricker, M. "Epistemic Contribution as a Central Human Capability", in Hull (ed), <i>The Equal Society</i>, pp. 73-91, London, Lexington Books, 2015. • Sunstein, C. <i>Going to Extremes: How Like Minds Unite and Divide</i> (dijelovi), New York, Oxford University Press, 2009. • Kingston, C. and Caballero, G. "Comparing Theories of Institutional Change", <i>Journal of Institutional Economics</i>, Vol. 5, No. 2, pp. 151-180, 2009. • Rittel, H. And Webber, M. "Dilemmas in a General Theory of Planning", <i>Policy Sciences</i> 4, pp. 155-169, 1973. 	<p>Kolokviji i ispit – pitanja vezana uz temeljne koncepte i argumente u socijalnoj epistemologiji te njihovu povezanost i različitost naspram argumentacija iz bliskih filozofskih disciplina</p>
<ul style="list-style-type: none"> • analizirati i interpretirati tekstove i argumentirati za i protiv iznesenih stajališta 	<p>Literatura</p>	<p>Rad na tekstovima tijekom predavanja</p>	<p>Kolokviji i ispit – pitanja vezana uz povezivanje autora, tekstova i konceptata/problema</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Spoznavanje i neurorazličitost
Studij	Preddiplomski studij filozofije
Semestar	1.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom, 10:15 – 12:00 sati, uč. 205
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijic – Samaržija
	Kabinet F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak, 12.00 -13.30 sati ili prema dogovoru
	Telefon 051/265-644
	e-mail prijic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s temeljnim pojmovima iz teorije spoznaje, s posebnim naglaskom na izvore spoznaje, mehanizme spoznaje i sposobnosti spoznaje. 2. Upoznavanje s temeljima kognitivne neuroznanosti. 3. Upoznavanje s pokretom neurorazličitosti te glavnim dijagnostičkim kriterijima poremećaja iz autističnog spektra. 4. Analiza epistemologije autizma. 5. Razmatranje spoznajnih sposobnosti i mehanizama spoznaje neurorazličitih osoba s naglaskom na recentna istraživanja kognitivne neuroznanosti: percepcija, pamćenje, zapažanje, zaključivanje, svijest, svjedočanstvo. 6. Konceptualna razrada epistemičkih nepravda i analiza slučajeva epistemičke nepravde prema neurorazličitim osobama. 7. Analiza socijalnog mozga kod neurotipičnih osoba. 8. Analiza teorije uma i neurorazličitog sebstva: mogućnost razumijevanja sebe i drugih. 9. Upoznavanje s funkcijama emocija u procesu spoznaje, uz analizu emocionalnih deficita kod osoba s autizmom. 10. Analiza epistemičke različitosti i neurorazličitog kognitivnog stila. 	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
<p>Student/studentica će nakon položenog ispita biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● objasniti temeljne pojmove teorije spoznaje, opisati i usporediti različite izvore spoznaje ● objasniti pojam neurorazličitosti i opisati temeljne dijagnostičke kriterije poremećaja iz autističnog spektra; ● objasniti i usporediti procese vizualne percepcije u neurorazličitim i neurotipičnim skupinama; 	

- opisati temeljne odrednice epistemologije svjedočanstva i epistemologije emocija;
- objasniti teoriju uma i hipersistematsku teoriju;
- analizirati i interpretirati tekstove te sudjelovati u raspravi.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	0	0
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Rezultati vrednovanja ishoda učenja određuju se skalom od 0 do 100% ocjenskih bodova, pri čemu je prolazna ocjena minimalno 50% ocjenskih bodova. Praćenje i ocjenjivanje studenata provodi se tijekom nastave i na završnom ispitu na sljedeći način:

- ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini najmanje 50% i najviše 70% ocjenskih bodova
- ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini najviše 50% i najmanje 30% ocjenskih bodova.

Konačna ocjena je zbroj postotaka ostvarenih tijekom nastave i postotka ostvarenog na završnom ispitu.

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od minimalnih 50% (od 0 do 49, 99%) ocjenskih bodova ocjenjuju se s ocjenom nedovoljan (F) i nemaju pravo pristupiti završnom ispitu. Studenti koji su ostvarili 50% i više ocjenskih bodova imaju pravo pristupiti završnom ispitu.

Kontinuirana provjera znanja

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave i uključena je u redovitu satnicu.

Kolokviji: tijekom semestra pišu se dva kolokvija, oba nakon odrađene cjeline nastavnog sadržaja. Oba kolokvija su pismena i sastoje se od zadataka objektivnog tipa ili višestrukog izbora.

Završni ispit: Završni ispit je pisanog oblika i sastoji se od zadataka objektivnog tipa i višestrukog izbora.

Pristup popravku kolokvija

Popravci kolokvija organiziraju se pri kraju semestra izvan redovite nastave, u dogovoru sa studentima.

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Baron-Cohen, S. (2017), „Editorial Perspective: Neurodiversity – a revolutionary concept for autism and psychiatry“, <i>The Journal of Child Psychology and Psychiatry</i> 58 (6), str. 744-747. • Bear, Mark, F. (2016), <i>Neuroscience: exploring the brain, 4th edition</i>. Wolters Kluwer: Philadelphia. • Bujas-Petković, Z. (1995), <i>Autistični poremećaj: dijagnoza i tretman</i>. Školska knjiga: Zagreb. • Dancy, J. (2011), <i>Uvod u suvremenu spoznajnu teoriju</i>, Zagreb, Hrvatski sudiji. • Goldman, A. I. (1986), <i>Epistemology and Cognition</i>, Cambridge, MA: Harvard University Press. • Prijić-Samaržija, S. (2000), <i>Društvo i spoznaja</i>, Zagreb. 	
IZBORNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> • Anastasiou, D. i Kaufman, D. (2013), „The Social Model of Disability: Dichotomy between Impairment and Disability“, <i>Journal of Medicine and Philosophy</i> 38, str. 441-459. • Armstrong, T. (2015), „The myth of the normal brain: embracing neurodiversity“, <i>AMA Journal of Ethics</i> 17(4), str. 348-352. • Ashburner, J., Ziviani, J., i Rodger, S. (2008), „Sensory processing and classroom emotional, behavioral, and educational outcomes in children with autism spectrum disorder“, <i>The American Journal of Occupational Therapy</i>, 62, str. 564–573. • Blackburn, S. (2002), „How Emotional is the Virtuous Person?“, u P. Goldie (ur.) <i>Understanding Emotions: Mind and Morals</i>. Aldershot: Ashgate Publishing, str. 81–96. • Baron-Cohen, S., Leslie, A. i Frith, U. (1985), „Does the autistic child have a “theory of mind”?“, <i>Cognition</i>, 21 (1985), pp. 37–46. • Baron-Cohen, S., (2008), „Autism, Hypersystemizing, and Truth“, <i>Quarterly Journal of Experimental Psychology</i> 61, str. 64-75. • Baron-Cohen, S., Golan, O., Ashwin, E. (2009), „Can emotion recognition be taught to children with autism spectrum conditions?“, <i>Philosophical Transactions of Royal Society B</i> 364, str. 3567–3574. • Baron-Cohen, S. Ashwin, E. Ashwin, C. Tavassoli, T. i Chakrabarti, B. (2009), “Talent in autism: hyper-systemizing, hyper-attention to detail and sensory hypersensitivity”, <i>Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci</i>. 364, pp. 1377–1383 • Baron-Cohen, S. (2011), <i>Zero Degrees of Empathy: A New Theory of Human Cruelty</i>, London, Allen Lane. 	

- Božičević, V. (ur.) (1997), Filozofija britanskog empirizma; Svezak 4, *Hrestomatija filozofije*, urednik hrestomatije Damir Barbarić; Zagreb.
- Crane, L. i Goddard, L. (2007), „Episodic and Semantic Autobiographical Memory in Adults with Autism Spectrum Disorders“, *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 38(3), 498–506.
- Dotson, K. (2011), „Tracking Epistemic Violence, Tracking Practices of Silencing“, *Hypatia* 26 (2), str. 236-257.
- Fricker, M., (2007), *Epistemic Injustice: Power and the Ethics of Knowing*. New York: Oxford University Press.
- Frith, C. (2007), „The Social Brain?“, *Philosophical Transactions of The Royal Society B Biological Sciences* 362(1480), str. 671-87.
- Ha, S. i sur. (2015), „Characteristics of Brains in Autism Spectrum Disorder: Structure, Function and Connectivity across the Lifespan“, *Experimental Neurobiology* 1, 273-284.
- Hill, E. (2004), „Executive dysfunction in autism“, *Trends in Cognitive Sciences* 8(1), str. 26-32.
- Firth, U., (2008), *Autism: A Very Short Introduction*. UK Oxford University Press: Oxford.
- Hendriks-Japen, H. (2010), „The Epistemology of Autism: Making a Case for an Embodied, Dynamic, and Historical Explanation“, *Cybernetics and Systems* 7(5), str. 359-415.
- Happé, F. i Vital, P., (2009), „What Aspects of Autism Predispose to Talent?“, *Philosophical Transactions of the Royal Society London B*, 364, str. 1369–1375.
- Hellendoorn, A. (2014), „Understanding social engagement in autism: being different in perceiving and sharing affordances“, *Frontiers in Psychology*, 5, ID 850.
- Happé, F., (1999), „Autism: cognitive deficit or cognitive style?“, *Trends Cogn Sci* 3(6), str. 216-222.
- Kapp, S.K., Gillespie-Lynch, K., Sherman, L.E., Hutman, T. (2013), „Deficit, difference, or both? Autism and neurodiversity“, *Developmental Psychology* 49(1), str. 59-71
- Kidd, J.I., (2016), „Epistemic Injustice and Illness“, *Journal of Applied Philosophy* 34(2), str. 172–190.
- Milton, D. E., „Autistic expertise: A critical reflection on the production of knowledge in autism studies“, *Autism* 18(7), str. pp. 794–802.
- Mitchell, J. (2017), „The Epistemology of Emotional Experience“, *Dialectica* 71 (1), str. 57-84.
- Misra, V. (2014), „The Social Brain Network and Autism“, *Annals of Neuroscience* 21(2): 69–73.
- Mottron, L., Soulières, I., Dawson, M., Burack, J. (2006), „Enhanced Perceptual Functioning in Autism: An Update, and Eight Principles of Autistic Perception“, *Journal of Autism and Developmental Disorders* 36(1). str. 27-43.
- Prijčić, S. (1995), *Oko i svijet*, Rijeka.
- Pring, L. (2005), „Savant talent“, *Developmental Medicine & Child Neurology* 47, str. 500–503.
- Robinson, S, Howlin, P. i Russell, A. 2017, „Personality traits, autobiographical

memory and knowledge of self and others: a comparative study in young people with Autism Spectrum Disorder“, *Autism* 21 (3), str. 357-367.

- Solomon, M. (2006), „Norms of Epistemic Diversity“, *Episteme: A Journal of Social Epistemology* 3 (1-2), str. 23-36.
- Williams, E. (2004), „Who Really Needs a ‘Theory’ of Mind? An Interpretative Phenomenological Analysis of the Autobiographical Writings of Ten High-Functioning Individuals with an Autism Spectrum Disorder“, *Theory & Psychology* 14(5), str. 704-724.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu. Opravdani razlozi za izostanak se uvažavaju, a u slučaju većeg broja opravdanih izostanka pisat će dodatni seminarski rad na zadanu temu. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju
Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju
Elektronička pošta
Tajništvo Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U vrijeme konzultacija
Elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisano polaganje ispita

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11.2. i 25.2. u 10 sati.
Proljetni izvanredni	16.4. u 10 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	1.9. i 7.9. u 10:sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
14.10.	Uvod: upoznavanje sa sadržajem kolegija
21.10.	Arhitektura mozga: razlike između neurotipičnog i neurorazličitog mozga
28.10.	Izvori spoznaje i „epistemologija autizma“
04.11.	Percepcija - uvod
11.11.	Perceptivni deficiti: prozopagnozija i asocijativna agnozija
18.11	KOLOKVIJ 1
25.11.	Sinestezija i eidetsko pamćenje
02.12.	Neurorazličitost u kontekstu poimanja sebe
09.12.	Socijalni mozak - Imaju li neurorazličite osobe teoriju uma?
16.12.	Emocije u procesu spoznaje i poremećaji emocionalne inteligencije
13.1.	KOLOKVIJ 2
20.1.	Nulta razina empatičnosti, visoka razina sistematičnosti: hipoempatična –

	hipersistematska hipoteza
27.1.	Kognitivni stil, kognitivni deficit
	SEMINARI
14.10.	Uvod: dogovor oko načina rada, upoznavanje sa sadržajem kolegija
21.10.	Rad na tekstu: Armstrong, T. (2015), „The myth of the normal brain: embracing neurodiversity“, <i>AMA Journal of Ethics</i> 17(4), str. 348-352.
28.10.	Rad na tekstu: Kapp, S.K., Gillespie-Lynch, K., Sherman, L.E., Hutman, T. (2013), „Deficit, difference, or both? Autism and neurodiversity“, <i>Developmental Psychology</i> 49(1), str. 59-71.
04.11.	Rad na tekstu: Mottron, L., Soulières, I., Dawson, M., Burack, J. (2006), „Enhanced Perceptual Functioning in Autism: An Update, and Eight Principles of Autistic Perception“, <i>Journal of Autism and Developmental Disorders</i> 36(1). str. 27-43.
11.11.	Rad na tekstu: Ashburner, J., Ziviani, J., i Rodger, S. (2008), „Sensory processing and classroom emotional, behavioral, and educational outcomes in children with autism spectrum disorder“, <i>The American Journal of Occupational Therapy</i> 62, str. 564–573.
18.11	Rad na tekstu: Pring, L. (2005), „Savant talent“, <i>Developmental Medicine and Child Neurology</i> 47, str. 500–503.
25.11.	Rad na tekstu: Hill, E. (2004), „Executive dysfunction in autism“, <i>Trends in Cognitive Sciences</i> 8(1), str. 26-32.
02.12.	Rad na tekstu: Crane, L. i Goddard, L. (2007), „Episodic and Semantic Autobiographical Memory in Adults with Autism Spectrum Disorders“, <i>Journal of Autism and Developmental Disorders</i> , 38(3), 498–506.
09.12.	Rad na tekstu: Dotson, K. (2011), „Tracking Epistemic Violence, Tracking Practices of Silencing“, <i>Hypati</i> 26 (2), str. 236-257.
16.12.	Rad na tekstu: Hellendoorn, A. (2014), „Understanding social engagement in autism: Being different in perceiving and sharing affordances“, <i>Frontiers in Psychology</i> 5, ID 850.
13.1.	Rad na tekstu: Williams, E.(2004), „Who Really Needs a ‘Theory’ of Mind? An Interpretative Phenomenological Analysis of the Autobiographical Writings of Ten High-Functioning Individuals with an Autism Spectrum Disorder“, <i>Theory and Psychology</i> 14(5), str. 704-724.
20.1.	Rad na tekstu: Baron-Cohen, S., Golan, O., Ashwin, E. (2009), „Can emotion recognition be taught to children with autism spectrum conditions?“, <i>Philosophical Transactions of Royal Society B</i> 364, str. 3567–3574.
27.1.	Rad na tekstu: Solomon, M. (2006), „Norms of Epistemic Diversity“, <i>Episteme: A Journal of Social Epistemology</i> 3 (1-2), str. 23-36.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<ul style="list-style-type: none"> objasniti temeljne pojmove teorije spoznaje ; objasniti pojam neurorazličitosti i opisati temeljne dijagnostičke 	Literatura	Izravno poučavanje; samostalno učenje	Kolokviji i ispit – pitanja vezana uz temeljne koncepte

kriterije poremećaja iz autističnog spektra;			
<ul style="list-style-type: none"> • usporediti procese vizualne percepcije u neurorazličitim i neurotipičnim skupinama; 	Seminari	Rad na tekstovima, samostalno učenje	Kolokviji i ispit
<ul style="list-style-type: none"> • opisati temeljne odrednice epistemologije svjedočanstva i epistemologije emocija; 	Seminari i literatura	Izravno poučavanje, rad na tekstovima, samostalno učenje.	Kolokviji i ispit – pitanja vezana uz temeljne koncepte
<ul style="list-style-type: none"> • analizirati i kritički interpretirati tekstove 	Literatura	Samostalno učenje, rad na tekstovima.	Završni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Umjetnost i moralno učenje		
Studij	Filozofija		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019 / 20		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom 17:30 - 20:30, učionica 106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	Prof.dr. sc. Elvio Baccarini		
	Kabinet	418	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtkom 16-17.30, i srijedom 16-17.30		
	Telefon	265-641	
	e-mail	ebaccarini@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Prvi dio prikazuje kako se moralno učenje može razvijati kroz upoznavanje s umjetničkim djelima. Prikazuju se teorije prema kojima umjetnička djela usavršavaju moralnu spoznaju kroz razvoj moralne prosudbe, a posredstvom razvoja naših emotivnih reakcija. Zatim, prikazuju se teorije prema kojima su umjetnička djela nezaobilazna u moralnom učenju, zbog toga što se određene moralne spoznaje mogu prenijeti isključivo stilom pojedinih umjetnosti (naprimjer, važnost moralnih dilema, sudbine ili osjećaja). Prikazuju se i teorije prema kojima se doprinos umjetnosti u moralnom razvoju ne sastoji od nuđenja moralnih spoznaja, već samo boljeg moralnog razumijevanja morala.</p> <p>Drugi dio je posvećen raznim paradigmama procjene utjecaja moralne komponente za vrednovanje umjetničkih djela. Prikazuju se i uspoređuju tri vodeće paradigme: autonomizam (moral ne utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela); moralizam (moral uvijek odlučujuće utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela); umjereni moralizam (moral ponekad utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela).</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Studenti će nakon položenoga ispita moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati i interpretirati središnje probleme, stavove i argumente razvijene u raspravama o međusobnom utjecaju etike i umjetnosti - identificirati i ilustrirati temeljne vrijednosne pojmove u filozofiji umjetnosti koji su vezani uz moralno učenje - kategorizirati i objasniti različite teorije o umjetnosti i moralnom učenju 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	45	
Kontinuirana provjera znanja 2			
ZAVRŠNI ISPIT	1	45	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. E. Baccarini, I. Miškulin, Art, Moral Epistemology, Psychotherapy
2. E. Baccarini, Reflective Equilibrium, Art and Moral Knowledge
3. M. Nussbaum, Pjesnikova pravda, Zagreb, Deltakont, 2005.

IZBORNA LITERATURA

1. J.L. Bermudez i S. Gardner (ur.), Art and Morality, London, Routledge, 2003.
2. N. Carroll, The Wheel of Virtue. Art, Literature, and Moral Knowledge, "The Journal of Aesthetics and Art Criticism", 2002.
3. O. Conolly i B. Haydar, Narrative Art and Moral Knowledge, "British Journal of Aesthetics", 2001.
4. B. Gaut, Art, Emotions and Ethics, Oxford, Oxford University Press, 2007.
5. G. Graham, Philosophy of the Arts, London, Routledge, 2002.
6. M. Kieran i D.M. Lopez (ur.), Knowing Art, Dordrecht, Springer, 2004.
7. J. Levinson (ur.), Aesthetics and Ethics, Cambridge University Press, Cambridge 1998.
- M. Nussbaum, Love's Knowledge,
8. J.O. Young, Art and Knowledge, London, Blackwell, 2001..

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni redovito pohađati nastavu

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmenim i pisanim priopćenjima na nastavi; oglasnom ploćom; web stranicama

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mailom ili na konzultacijama

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	6.2. i 20.2. u 11 i u 12.30 sati
Proljećni izvanredni	19.3. u 11 sati
Ljetni	

Jesenski izvanredni	10.9. i 17.9. u 11 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
10.10. 17.30-20.30	Matthew Kieran i nemoralna umjetnost
17.10 17.30 – 20.30	Peter Lamarque i pobijanje teze o vezi umjetnosti i moralnog učenja
24.10. 17.30 – 20.30	Umjereni moralizam i eticizam
31.10. 17.30 . 19.45	kolokvij
7.11 17.30 – 20.30	Noel Carroll. Umjetnost kao rasvjetljavanje moralne spoznaje
14.11 17.30 – 20.30	Noel Carroll. Umjetnost i spoznaja vrlina
21.11. 17.30 – 20.30	Umjetnost, spoznaja i reflektivni ekvilibrij
28.11. 17.30-19.45	Umjetnost, spoznaje, ilustracije

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
<p>Studenti će nakon položenoga ispita moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati i interpretirati središnje probleme, stavove i argumente razvijene u raspravama o međusobnom utjecaju etike i umjetnosti - identificirati i ilustrirati temeljne vrijednosne pojmove u filozofiji umjetnosti koji su vezani uz moralno učenje - kategorizirati i objasniti različite teorije o umjetnosti i moralnom učenju 	<p>Prvi dio prikazuje kako se moralno učenje može razvijati kroz upoznavanje s umjetničkim djelima. Prikazuju se teorije prema kojima umjetnička djela usavršavaju moralnu spoznaju kroz razvoj moralne prosudbe, a posredstvom razvoja naših emotivnih reakcija. Zatim, prikazuju se teorije prema kojima su umjetnička djela nezaobilazna u moralnom učenju, zbog toga što se određene moralne spoznaje mogu prenijeti isključivo stilom pojedinih umjetnosti (naprimjer, važnost moralnih dilema, sudbine ili</p>	<p>Predavanje Objašnjavanje Analiziranje primjera</p>	<p>Kontinuirane provjere znanja (kolokvij) Završni ispit</p>

	<p>osjećaja). Prikazuju se i teorije prema kojima se doprinos umjetnosti u moralnom razvoju ne sastoji od nuđenja moralnih spoznaja, već samo boljeg moralnog razumijevanja morala. Drugi dio je posvećen raznim paradigmama procjene utjecaja moralne komponente za vrednovanje umjetničkih djela. Prikazuju se i uspoređuju tri vodeće paradigme: autonomizam (moral ne utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela); moralizam (moral uvijek odlučujuće utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela); umjereni moralizam (moral ponekad utječe na estetsku prosudbu umjetničkog djela).</p>		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Uvod u filozofiju		
Studij	Preddiplomski studij sve studijske grupe osim filozofe, C segment		
Semestar	1.,3.,5.		
Akadska godina	2019/2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljkom 12:15-14:00, uč. 106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku			
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Boran Berčić		
	Kabinet	416	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 10:45-12:15; Utorkom 14:00-15:30		
	Telefon	051/265-645	
	e-mail	bbercic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p><u>Smisao života</u>: u čemu bi se mogao sastojati, je li subjektivan ili objektivan, je li logički moguće pronaći zadovoljavajući odgovor, je li život apsurdan, je li smisleno samo ono što je neprolazno?</p> <p><u>Smrt</u>: je li moguće konzistentno zamisliti svoje vlastito nepostojanje, treba li se bojati nepostojanja, u čemu se sastoji asimetrija između prošlog i budućeg nepostojanja?</p> <p><u>Sudbina</u>: argumenti za fatalizam</p> <p><u>Sloboda volje</u>: jesmo li mogli postupiti drugačije nego što jesmo, jesu li naši postupci slobodni i u kojem smislu; deterministička dilema - jesmo li slobodni ako su naši postupci determinirani ili ako nisu; kompatibilizam i inkompatibilizam?</p> <p><u>Moralna odgovornost</u>: kriterij moralne odgovornosti; je li moralna odgovornost spojiva s determinizmom?</p> <p><u>Konzekvencijalizam</u>: utilitarizam, princip najveće sreće, negativni utilitarizam, utilitarizam čina i utilitarizam pravila.</p> <p><u>Deontologija</u>: vrste dužnosti, legalitet i moralitet, konzekvencijalizam i deontologija, partikularizam.</p> <p><u>Aretička etika</u>: vrline, svodivost vrlina.</p> <p><u>Društveni ugovor</u>: amoralist i anarhist, redukcija moralnosti na vlastiti interes, uvjeti sklapanja pravednog ugovora.</p> <p><u>Znanje</u>: klasična definicija znanja, protuprimjeri, skeptički argumenti: iz relativnosti, iz kriterija, iz mogućnosti pogreške.</p> <p><u>Um</u>: jesu li um i tijelo jedno te isto ili nešto različito, jesam li ja isto što i svoje tijelo; karakteristike mentalnog, odnos mentalnog i fizičkog: fizikalizam, dualizam.</p> <p><u>Bog</u>: doslovno i preneseno shvaćanje religijskog diskursa, evidencijalizam i fideizam, argumenti za postojanje boga, Eutifronova dilema, presumpcija ateizma, <i>fine tuning</i> argument i antropički princip.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Student će biti u stanju izložiti najvažnije argumente protiv straha od smrti.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne etičke pozicije.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u raspravi o slobodi volje.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne meta-etičke pozicije.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji uma.</p> <p>Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji religije.</p> <p>Student će biti u stanju primijeniti Eutifronovu dilemu.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave		
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

B. Berčić: Filozofija 1 i Filozofija 2, IBIS-grafika, Zagreb, 2012.

http://www.ibis-grafika.hr/ibisStaticBak/download/Bercic_Filozofija_e-izdanje.pdf

IZBORNA LITERATURA

Thomas Nagel: Što sve to znači?, KruZak, Zagreb, 2002.

Nigel Warburton: Filozofija - osnove, KruZak, Zagreb, 1999.

Simon Blackburn: Poziv na misao, AGM, Zagreb, 2002.

Harry Frankfurt: Kenjaža, Algoritam, Zagreb, 2006.

Cornman, Lehrer & Pappas: Philosophical Problems and Arguments – An Introduction, Hackett Publishing Co, 1992.

John Hospers: An Introduction to Philosophical Analysis, London, 1977.

Robert M. Martin: There Are Two Errors In The Title Of This Book, a sourcebook of philosophical puzzles, paradoxes and problems, Ontario, Canada, 1992.

Jonathan Westphal: Philosophical Propositions, Routledge, 1998.

Thomas Mautner: The Penguin Dictionary of Philosophy, Penguin Books, 2000.

Simon Blackburn: Oxford Dictionary of Philosophy, Oxford University Press, 1996.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 75% predavanja. Studenti su dužni izložiti seminarski rad. Neizvršavanje obaveza rezultirati će smanjenjem ocjenskih bodova. Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka i na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

E-mail, konzultacije, oglasna ploča, usmeno na nastavi.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mail, konzultacije, usmeno na nastavi.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Vidi pod sustav ocjenjivanja.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	3. i 17.02.
Prolječni izvanredni	14.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	31.8. i 7.9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
14.10.2019.	<u>Smisao života</u> ; u čemu bi se mogao sastojati, je li subjektivan ili objektivan, je li logički moguće pronaći zadovoljavajući odgovor, je li život apsurdan, je li smisleno samo ono što je neprolazno?
21.10.2019.	<u>Smrt</u> : je li moguće konzistentno zamisliti svoje vlastito nepostojanje, treba li se bojati nepostojanja, u čemu se sastoji asimetrija između prošlog i budućeg nepostojanja?
28.10.2019.	<u>Sudbina</u> : argumenti za fatalizam.
4.11.2019.	<u>Sloboda volje</u> : jesmo li mogli postupiti drugačije nego što jesmo, jesu li naši postupci slobodni i u kojem smislu; deterministička dilema - jesmo li slobodni ako su naši postupci determinirani ili ako nisu; kompatibilizam i inkompatibilizam?
11.11.2019.	<u>Moralna odgovornost</u> : kriterij moralne odgovornosti; je li moralna odgovornost spojiva s determinizmom?
18.11.2019.	<u>Konzekvcijalizam</u> : utilitarizam, princip najveće sreće, negativni utilitarizam, utilitarizam čina i utilitarizam pravila.
25.11.2019.	<u>Deontologija</u> : vrste dužnosti, legalitet i moralitet, konzekvcijalizam i deontologija, partikularizam.
2.12.2019.	<u>Aretička etika</u> : vrline, svodivost vrlina.
9.12.2019.	<u>Društveni ugovor</u> : amoralist i anarhist, redukcija moralnosti na vlastiti interes, uvjeti sklapanja pravednog ugovora.
16.12.2019.	<u>Znanje</u> : klasična definicija znanja, protuprimjeri, skeptički argumenti: iz relativnosti, iz kriterija, iz mogućnosti pogreške.
13.1.2020.	<u>Stvarnost</u> : Realizam, Antirealizam
20.1.2020.	<u>Um</u> : jesu li um i tijelo jedno te isto ili nešto različito, jesam li ja isto što i svoje tijelo; karakteristike mentalnog, odnos mentalnog i fizičkog: fizikalizam, dualizam.
27.1.2020.	Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Student će biti u stanju izložiti najvažnije argumente protiv straha od smrti.	Epikurov i Lukrecijev argument protiv straha od smrti.	Predavanja, rad na tekstu, rasprava na nastavi.	Kolokviji, ocjena izlaganja, usmeni ispit.
Student će biti u stanju razlikovati osnovne etičke pozicije.	Konzekvcijalizam, deontologija i aretička etika.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u raspravi o slobodi volje.	Determinizam, kompatibilizam, libertarijanizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne meta-etičke pozicije.	Naturalizam, emotivizam, intuicionizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne	Fizikalizam, dualizam, funkcionalizam,		

pozicije u filozofiji uma.	bihejviorizam.		
Student će biti u stanju razlikovati osnovne pozicije u filozofiji religije.	Evidencijalizam i fideizam.		
Student će biti u stanju primijeniti Eutifronovu dilemu.	Realizam i antirealizam.		